

Vytis

"Vyties" Redaktoriai 1945

"Vyties" 30-ties Metų Jubiliejinis Leidinys
Volume 31 — No. 9 Rugsėjo-Sept, 1945

Vytis

"THE KNIGHT"

DIEVUI IR TĖVYNEI

Published Monthly by

Knights of Lithuania
366 West Broadway,

So. Boston 27, Mass.
Phone SOUTH Boston 9665

Subscription: Yearly \$3.00
Single Copy 30c.

●
IGNATIUS SAKALAS
Managing Editor

2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois

ASSOCIATES

Rev. Julius Grinius —
Religion

Rev. Anthony Sandys, MIC., —
Lithuanistics

Rev. Stanley Raila —
Lithuanian Culture

Joseph Boley —
Stage and Screen

Phyllis Grendal —
Service Members' Letter Box Dept.

RITUAL COMMITTEE

JOSEPH BOLEY
5 East 62nd St., New York, N. Y.

JAMES R. CHERRY
4534 S. California Ave., Chicago 32, Ill.

ANTHONY J. YOUNG
35 Hunnewell Ave., Brighton 35, Mass.

JOSEPH J. GRISH
K. of L. Legal Advisor
4631 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

●
John Kumpa & Stanley Griganavičius
Technical and Art Dept.

Knights of Lithuania Supreme Council Officers 1944-1945

REV. V. PUIDOKAS

Spiritual Director
12 Casimir Street Westfield, Mass.

FRANK RAZVADAUSKAS

President
5 G Street, So. Boston 27, Mass.

JOSEPH BOLEY

1st Vice President
5 East 62nd St., New York, N. Y.

STELLA BROZAS

2nd Vice President
2103 S. 48th Court Cicero 50, Illinois

PHYLLIS GRENDAI

Financial Secretary
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

TILLIE AUKŠTIKALNIS

Recording Secretary
38 Providence St., Worcester 4, Mass.

FRANK GUDELIS

Treasurer
129 Rita St., Dayton 4, Ohio

CHARLES BASON

Trustee
87 Audubon Ave., Jersey City 5, N. J.

ANNE KLEM

Trustee
139 Tappan St. Kearny, N. J.

K. of L. PRESS DIRECTORS

JAMES R. CHERRY
4534 S. California Ave., Chicago 32, Ill.

STELLA BROZAS
2103 S. 48th Court, Cicero 50, Ill.

IRENA PAKELTIS
4019 So. Artesian Ave., Chicago 32, Ill.

SPAUSTUVĖS PRIŽIŪRĖTOJAS
KASTAS ZAROMSKIS
4531 S. Sacramento Ave., Chicago 32, Ill.

All correspondence should positively reach the editorial offices by the 20th of the month of the coming issue. Correspondents may use pen names, but all correspondence must bear the signature and address of the writer. The editor assumes no obligation to return any material not solicited.

Entered as second class matter June 10, 1943 at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Širdingiausiai sveikiname L. Vyčių atstovus ir svečius susirinkusius į savo metinį Seimą. Geriausių sekmių vyčiai!

Centro Valdyba ir Redakcija.

Mūsų Organui "Vyčiai" 30 Metų

PALIŲ 21-ji diena yra mūsų organo "Vyties" gimtadienis.

"Vytis" gimė prieš 30 metų. Jo lopšelis buvo Dievo Apveizdos parapijoje, Chicagoje, kur tais laikais buvo didžiausia ir intelektualiniai (narių protu ir gabumais) pajėgingiausia 4-ji kuopa.

Tais metais, būtent 1915-tais, Liepos mėnesį Chicagoje susirinkęs 3-čias seimas (tuomet vadinamas kongresu) nutarė leisti "Vyti", bet laikraštis tegalėjo pasirodyti tiktai Spalių mėnesį. Priežastis — stoka lėšų. Organizacija buvo jauna. Didžiumą jos narių tuomet sudarė moksleivija, kuri, pati būdama neturtinga ir ieškodama lėšų mokslui eiti, negalėjo daug aukoti laikraščio leidimui. Per seimą ir iki galo tų metų "Vyties" leidimui tesukelta tiktai \$142.65.

Kas iššaukė "Vyti" gyveniman

Į tai atsako pirmojo redaktoriaus, stud. Al. M. Račkaus (dabar medicinos daktaras, narys L. V. Draugovės (Seniors), įžanginis straipsnis:

"Brangusai Amerikos Jaunime!

"Augščiausiojo Apveizdos lemta, kad Amerikos lietuvių laikraštijos darželyje pražydėtų ir "Vytis".

"Lietuvos Vyčiai, toji vienintelė Amerikos jaunimo organizacija, trečiuose metuose savo gyvavimo, pajutę savo galę, supratę spausdinto žodžio svarbą ir permatę, kad jau yra užtektinai pribrendę prie savo organo, nutarė leisti "Vyti", leisti ne dėl biznio, bet dėl idejos, ir štai tos mūsų svajonės, tie mūsų troškimai bei nutarimai vykdoši.

"Vytis" nevedmainiaus ir nebus bespalvis. Nuo pat jo pražydėjimo iki galo jis bus leidžiamas grynai tautiškai - katalikiškoje dvasioje.

"Patriotiška, mokyta, blaivi, sveika ir dora jaunuomenė yra daug žadanti Lietuvai ir joje visa mūsų viltis. Jaunuomenė negali būti patriotiška,

jei ji nėra mokyta; ji negali būti tobulai protiškai išsilavinusi, jei ji nėra blaivi; negali būti blaivi ir sveika ant sielos ir kūno be doros; negali būti dora be tikėjimo į Aukščiausiąją Esybę ir pamylėjimo Kristaus mokslo. Taigi "Vytis" ir stengsis auklėti jaunuomenę protiškai ir morališkai. Ji stengsis padaryti iš jaunuomenės Vytauto ir Kristaus narsius ir drąsius kareivius.

"Kadangi "Vytis" yra leidžiamas jaunuomenės ir jaunuomenei, taigi ir rūpinsis vien tik jaunuomenės reikalais. Politikon "Vytis" pakol kas nesikiš, tačiau svarbesniųjų tauros klausimų nepraleis pro ausis. Polemizuoti su vyčių idėjų priešais nenorime, nes tušti barniai vargina vien tik skaitytojus ir tas neišeina visuomenei ant naudos; vienok vyčiai nėra ir nebus bailiai, t. y. gins vyčių garbę, kariaus su tautos priešais, kovos su visu tuo, kas bloga ir nedora, ir kovos ne šmeižtu bei sarkazmu, bet rimtai.

"Vytyje" fanatizmui nebus vietos. "Vytis" nesės nei nemano sėti neapykantos tarpe įvairių luomų bei srovių; jis nemindžios kitų idėjų, kurios yra brangios tų idėjų išpažintojams; bet priešingai, jei tik jos bus vertos paramos — visuomet pritars ir remis. Mes irgi trokštame, jei kitokių pažiūrų ypatos ir nerems mus, tai kad bent ir netrukdytų mums mūsų rimtame darbe; jei nepadės mums statyme, tai kad ir negriautų.

"Padėdami Dievuje viltį, pradedame darbą nelengvą, bet prakilnų. Taigi, brangusai jaunime, pabuskie, išgirskie aidą Lietuvos Vyčių obalsio — 'Viskas Lietuvai, Lietuva - gi Kristui'; spieskis po "Vyčio" vėliava ir žengkite tiesiu keliu, kurs veda prie tikros apšvietos, doros ir laimės!

"Al. M. Račkus, redaktorius".

"Vytis" ir jo uždaviniai

Antrasis "Vyties" redaktorius, stud. K. Pakštas (dabar profesorius, žurnalistas, geografas ir vienas lietuvių tautos švietėjų, kėlėjų ir vadų), savo straipsnyje "Vyti ir pamatiniai jaunimo klausimai" nurodė, kokie bus naujo jaunimo laikraščio uždaviniai.

ŠV. KAZIMIERAS LIETUVOS GLOBEJAS

MALDA

*Tujen, kuri mum Visagalis
Tėvynės davė Globėju,
Kuri begarbin visos šalys
Galingu laisvės Gynėju!
Gal niekad kraštas mūs bedalis
Tokiu nejautė pavojų,
Kaip kad didžiosios dėlei karės,
Kuomet banguoja kraujo marės...*

*Lietos akimi Tau matyti
Tėvynės gaisro slobinai
Ir žmonės ramūs išvaikyti...
Jų klotis keičias taip nūnai,
Jog ryt kas laukia tūlą sritį,
Vien tu — šventasis — bežinai,
Kuriam globoti apveizdingai
Skirta Tėvynė nelaiminga...*

*Visvien už ką mus Dievas baudžia,
Bet atsivėrė pragaras...
Išgirsk, Tėvaini, maldą graudžią,
Nušluostyk brolių ašaras.
Tauta, pakėlus rykštę skaudžią,
Tegu paguodą vėl atras,
Tegu vainikas Tavo skaistus
Ramybėn veda mus, apleistus! M. Gustaitis.*

"Pas visas tautas jaunimas, kur tik jis organizuojasi ir dirba, varo savo darbą, platina savo idėjas ir per laikraščius. Negalime ir mes kitu keliu eiti. Ir mums reikia savuosius darbus viešai apkalbėti, apsvarstyti, parodyti visuomenei. To visko negalime padaryti neturėdami nuosavaus laikraščio, pavesto vien jaunimo reikalams.

"Ligšiol mums pagelbėdavo kiti laikraščiai, bet jie yra užimti įvairiais visuomenės reikalais ir mūsų balsas pasilieka juose be prideramos reikšmės, neįstengiam atkreipti į save viso jaunimo atydos.

"Vel-gi jaunimas trokšta savarankiškumo, ieško vietos, kur galėtų dirbti, sunaudodamas visą savo jauną energiją, visus savo gabumus.

"Taigi, kad mūsų darbas būtų vispusiškas, rimtas ir nuoseklus — reikia jį ir per spaudą judinti. Tą gerai suprato vyčiai per II savo kongresą Chicagoj ir nutarė leisti dvisavaitinį laikraštį "Vytį", pavestą vien jaunimo reikalams.

"Kitokio išėjimo ir negalėjo būti, kaip tik įsteigti nuosavą organą. Galop, sulyg nutarimo III vyčių kongreso, ir pradėdama leisti "Vytį".

"Kokia gi "Vyčio" užduotis?

"Vyčio" svarbiausiąją užduotim yra padėti augti ir plėtotis L. Vyčių Organizacijai ir jos idėjoms, sužadinti visą lietuvių jaunimą stoti į prakilnų darbą, išbūdinti iš miego visus lygšiol snaudžiusius, sustiprinti jaunimo ryšius su tauta ir tikyba ir plauti apšvietą bei susipratimą.

"Kad "Vytis" būtų įdomus, įvairus ir turiningas — kaip reikia, kad visi vyčiai kaip galėdami remtų savo organą straipsniais, žinutėmis iš jaunimo gyvenimo ir tt. Reikės, ypač pirmais metais, ir pinigines pašelpas. Čia vyčių priedermė sušelpiti "Vytį" parengiant jo naudai vakarus, parenkant prenumeratų ir apgarsinimų.

"Taigi, kad "Vytis" pilnai galėtų išpildyti savo uždavinius, kad būtų vairu viso mūsų jaunimo judėjimo, jo siekių ir troškimų — visi subruskime, parodykime, kad mes, vyčiai, pradėję nors sunkų darbą, galime ir sugebame varyti ir toliau.

"Pradėdami leisti savo organą, darbais parodykime visą galybę lietuvių jaunimo dvasios, jo sieklos prakilnumą, pastangų ir valios nesulaužomą tvirtumą, o tada bus užtikrinta šviesi ateitis mums patiems ir visai lietuvių tautai."

"Vyties" bendradarbiai

Be šių dviejų redaktorių, pirmąjį numerį papuošė rimtu straipsniu "Tamsybės nasruose" Pr. J-as (kun. P. Jūras, dabartinis Lawrence, Mass., lietuvių parapijos klebonas), o L. Šilelis (L. Šimutis, dabart. atsak. "Draugo" redaktorius) davė du eilėraščius: "Į darbą" ir "Meilė", kurią komp. A. Aleksis įpynė į muzikos rėmus ir per ilgą laiką buvo labai populeri daina vyčių vakaruose - koncertuose; be to Leonardas (tas pats L. Šimutis) davė labai gyvą komediją "Kūmutės", paaukotą Moterų Sąjungai.

Skyriuje "Kas Jaunimo Veikiama" aprašyta vyčių veikimas: So. Boston, Chicago, Cleveland, Cicero, Worcester, Bridgeport (Conn.), Homestead, Newark ir k.

Viršelio pirmąjį puslapį papuošė artisto Izidoriaus Ilekio piešinys, kurio turinys irgi vytiškas ir reikšmingas: už rūmų griuvėsių kilančios saulės spinduliai eina į visas puses; ant rūmų Vytis iškėlęs kardą drąsiai kerta į neužmatomus plotus. Piešinys labai atitiko tuometinei Lietuvos padėčiai. Lietuva tais metais buvo aušros metu, tai yra tautinio atbudimo, kovų už savo egzistenciją ir pagalios išsikovojo laisvės ir nepriklausomybės.

Artimiausiais "Vyties" bendradarbiais, be aukščiau išvardintų — pirmais ir toliau per visą eilę metų buvo: *Uosis* (kun. F. Kemėšis), *Purėnas* (J. Kaupas), *J. E. Karosas*, komp. *A. Aleksis*, komp. *A. Pocius*, *Samata* (kun. A. Tamoliūnas), *A. K. Tauragis* (kun. Karužiškis), *J. K.* (J. K. Miliauskas), *J. V. Šešupė* (velionis Kovas), *Pranas* (velionis kun. Serafinas), *F. V.* (Virakas), dabartinis "V." redaktorius *Ign. Sakalas* (pridengęs įvairiais spalvardžiais, pav. Vaivorykštė, Skardupis, Kaunys ir k.), *Žilvitis* (Kaz. Jonaitis), *Truputėlis* (Izid. Ilekis), *M. Z.* (Matas Zujus), *Antanas* (dabrt. kler. A. Rakauskas), *J. Šaliūnas*, *J. Kmitas* (kun. K. Urbonavičius), *K. J. Ž.* (kun. J. Židanavičius), *K. Vidikauskas*, stud. *J. Poška* (dabar medicinos daktaras), *A. Linkus* (dabar kunigas), *Pušaitė* (Z. Bagdžioniūtė-Sakalienė), *V. Rūkštelis*, *T. Shamis*, *M. A. Norkūnas*, *Stasys Pieža*, kun. *M. Urbonavičius*, *Pr. Razvadauskas*, *A. P. Mažeika*, *Gailiūnas*, *Giedrutis*, *Rymūnas* (slaptvardžiai), o pastaraisiais laikais jau visa eilė Amerikoj gimusių ir augusių kunigų, profesionalų ir veikėjų. Be to, po karo "Vytis" turėjo eilę gerų bendradarbių Lietuvoje — Pavasarininkų ir Ateitininkų organizacijose.

Suvaidino milžinišką rolę

"Vytis" per 30 metų, visuomet laikydamas iškelta organizacijos šūkį: Dievui ir Tėvynei, milžinišką rolę atliko Amerikos lietuvių gyvenime ir besikeliančios Lietuvos laisvam gyvenimui reikaluose. M. Zujus, buvęs "Vyties" redaktorius, taip apibūdina "Vyties" reikšmę:

"Vyčiai savo organo žadinami ir raginami tikrai yra daug nuveikę Dievui ir Tėvynei. Prieš vyčių atsiradimą Amerikos lietuviai, neišskiriant ir gausingos anų laikų jaunuomenės, daugumoje iš Lietuvos, iš jos žaliųjų kaimų — buvo stipriai apsavaiginta laisvamaniškos ir cicilikiškos akcijos. Katalikų darbuotojų buvo mažai, jų spauda menkutė. Tvirtinimo darbą varė gausi laisvamanių ir socialistų spauda su armija jų agitatorių, kurie buvo apnikę visas kolonijas. Jie pludo Dievą, Bažnyčią, tikėjimą ir neretai patį lietuvišką patriotizmą.... išrodė, kad plačioji visuomenė ir gausingoji jaunuomenė žus socialistų kosmopolitiškuose rūkuose. Bet užstojo nauja gadynė. Atsiradus vyčiams padvelkė nauja dvasia. Vyčiai į savo vėliavą ir obalsius padėjo Kryžių ir tautines emblemas. Ten rasite ir kardą. Vyčiai pasiryžo būti Vytauto ainiams" ("Vytis" No. 3, 1941).

"Vyčiui" trimituojant, visose lietuvių kolonijose jaunimas pradėjo busti ir spiestis prie organizacijos. Visur dygo kuopos, steigėsi apskritys, tvino veikimas. Vakarai, koncertai, prakalbos, paskaitos, vakarinės lietuvių kalbos mokyklos, įvairūs kursai, parodos, parodėlės — visa grynu katalikiškumu pagrįsti — pradėjo užlieti visoki laisvamanišką, socialistišką veikimą. Del to vyčiai ir "Vytis" buvo labiausiai laisvamanių ir socialistų puolami, labiausiai nekenčiami, biau-

riausiai pravardžiuojami ir įžulčiausiai pašiepiami. Tas tačiau vyčių dvasios nei kiek neslopino; atpenč, da labiau gyvino ir stiprino.

"Vyties" dėka

Kad organizacija, savo egzistavime turėjusi ne vieną krizį, o didžiausias pastarasis del karo, kuris pašaukė šimtus geriausių narių, išliko gyva ir po senovei vaidina tą patį vaidmenį, tai didžiausias kreditas priklauso "Vyčiui", organizacijos organui. Jis, kad ir mėnesinis, nepaliauja cementavęs narius namie, nepaliauja akstines prie gražių darbų ir yra nuolatinis talkininkas kuopoms surasti naujų narių. Jei "Vyties" nebūtų, drąsiai galima sakyti, kad ir L. Vyčių organizacija, jei ne anksčiau, tai šio karo pradžioje būtų užmigus, gal, amžinam miegui, kaip užmigo Moksleivių Sąjunga, kuomet jos organas "Moksleivis", vėliau "Giedra", o da vėliau "Studentų Žodis", sustojo ejęs. Laikraštis yra organizacijos širdis, jos pulsas.

Delto, minint "Vyties" 30 metų gyvavimo sukaktį, reikia palinkėti, kad jis ne tiktai eitų, bet didėtų ir tobulėtų. O tai lengva padaryti, jei tiktai visas susipratęs mūs jaunimas ir veteranai susispiestų aplink jį įsirašydami į L. Vyčių organizaciją.

Ign. Sakalas.

MALDA UŽ LIETUVĄ — Lai Visagalis Dievulis atnešęs taiką pasauliui, suteikia teisingą taiką ir mūsų tėvų žemelei Lietuvai, kad ten sušvistų laisvė tikėti, laisvai pareikšti per spaudą ir žodžiu savo mintis, laisvė nuo baimės ir lai būna laisvė sugrįžti ištremtiems Sibirian ir kitose šalyse...

Žodis Seimo Proga

Pažvelkime atgal

1912 metais kaip buvo organizuojama L. Vyčiai, tai čia Amerikoje labai smarkiai siautė socializmas. Jie dėjo visas pastangas, atitraukti visus nuo Katalikų Bažnyčios ir įkvėpti socializmo dvasią. Kaip plaučiai negaudami oro mirtinai genda, taip nutolusi nuo Dievo jaunuomenė neturėjo iš kur gauti gaivinančios jėgos, todėl katalikų vadai ir suorganizavo L. Vyčių organizaciją, kad būtų galima organizuotai kirsti smūgis socializmui.

Atsiradus L. Vyčių organizacijai, rodos, langas atsidarė į troškulių mirštančio lignonio kambarį. Vyčiai tada buvo pavojingiausi katalikų Bažnyčios priešams, nes jie smarkiai veikė parapijose, katalikų draugijose, rengė įvairias prakalbas aiškinant socializmo žalą Bažnyčiai ir žmonijai. Vyčiai su savo vadais laimėjo. Socializmas ir kiti izmai buvo nugalėti, organizacija buvo stipri, skaitlinga nariais.

Toliau veikiant

Trisdešimts metų atgal, vyčiai išleido savo žurnalą "Vytį", tad-gi, šįmet švenčiame "Vyties" 30-ties metų jubiliejų. Per šį laiką "Vytis" ir vyčiai darbavosi, kad Dievo teisės nebūtų paneigtos, kad Katalikų Bažnyčios ir Lietuvos reikalai būtų pilnai užtarti. Vyčiai atliko pačius sunkiausius įsikūrimo darbus ir, iki šių dienų, išlaikė savo idealo ugnį neužgesusią. Vytis gerai suprato, kad auksas už jį daug lengvesnis ir pigesnis.

Ir dabar mums vyčiai reikia visuomet prisiminti du žodžius: *Dievas* ir *Tėvynė*. Tai yra mūsų idealas, mūsų kelrodis, kuriuo mums reikia eiti į gyvenimą. Ne tik mums, bet mes įpareigoti uždegti ir kitus Dievo ir tėvynės meile.

Vyčiui labai svarbu pažinti vytį, o vytei — vytę. Bet pažinimas bus tik tuomet naudingas, kai nebeliks abejonės apie narį, kad jis yra ištikimas Dievui ir tėvynei, nuoširdus organizacijai. Jei keno elgesyje atsiranda pagrindo, abejoti apie jo tikėjimo nuoširdumą, jei patrijotizmas tampa silpnesnis už asmeninio pralobimo norą, jei idealas palinksta žemyn į purvą, ar į materijalizmą, tai tokis narys jau tampa pavojingas idejiniai L. Vyčių organizacijai ir, jis jau nebeduos to dvasinio maisto mūsų žemės sieloms, kurio kiekvienas tikisi iš L. Vyčių. Kiekviena kuopa organizacijoje ir kiekvienas narys kuopoje, turi atlikti savo pareigą ir didžiutis, kad jis gali atlikti ir laikyti tai už garbę. Žmogus, kuris vienaip kalba, kitaip elgiasi, negali būti vytis nė vytė. Toks asmuo yra svetimos dvasios ir svetimų nusistatymų vykintojas, įsibrovęs į nesavųjų tarpą. Jis visuomet daugiau kenks vyčiams, kaip jiems padarys naudos. Šiek tiek, naudos darys, kad galėtų

paslėpti savo kenksmingumą ir kad galėtų veikti iš vidaus. Mes vyčiai turėjome tokių pavyzdžių ir gerai žinome rezultatus. Dievas, Tėvynė tai vyčių idealo dvasia visiems laikams, kol bus L. Vyčiai! Todėl dviprasmių mums nereikia ir tokius pastebėjus reikia greitai išsivalyti.

Žodis Vyčiams-Kariams

Jūs malonūs ir garbingi vyčiai - kariai, buvote ir esate L. Vyčių organizacijos nariai. Jums buvo suteiktos teisės būti vyčiais, nors Jūs buvote gal kur nors Pacifike, Indijoje, Europoje ar kitur. Žiaurusis karas Jus atskyrė nuo organizacijos veiklos, nuo mylimųjų tėvelių, draugų-draugių. Jūs mylėjote organizaciją, bet Jūs buvote šaukiami dar kilnesnio tikslo, tai ginti savo šalį nuo agresingų priešų. Jūs kaip vyčiai, drąsiai ištikimai kovojote su priešu ir garbingai laimėjote kovą, kad pasaulis būtų laisvas, kad Amerika būtų garbingai apginta ir, kad būtų laisva ir laisvai galėtų veikti mūsų mylima organizacija — vyčiai.

Garbingi kariai, Jūs laimėjote kovą pasauliui, gi mes likusieji, vieningai dirbome, kad palaikyti veikimą organizacijoje, kol Jūs grįšite vėl į mūsų tarpą ir vėl paimsite organizacijos vairą. Drįstu manyti, kad mūsų veikimu būsite patenkinti, todėl šia proga, visus nuoširdžiai kviečiu grįšti į L. Vyčių organizaciją ir atvykti į organizacijos metinį Seimą, kuris įvyks rugsėjo mėn. 21-23 dd., Cicero, Illinois.

Baigiant

Malonūs vyčiai-vytės! Štai už kelių dienų vėl suvažiuosime į gražiosios Chicago priemiestį — Cicero seimuoti ir apkalbėti savo svarbiuosius reikalus, išdirbti planus pokariniam organizacijos veikimui.

Karo laiku buvo labai sunku veikti ir randasi tokių kolonijų, kur buvo permažai tikro organizacinio susipratimo, todėl ten mūsų veikiančias kuopas priveikė pesimizmas ir veikimas žymiai susilpnėjo. Bet turime ir tokių kuopų, kur sukoncentravę likusias jėgas smarkiai žengia pirmyn ir tik todėl organizacija narių skaičiumi nesumažėjo, bet paaugo.

Dabar karas sąjungininkų laimėtas. Už kelių dienų Cicero, Ill., mes turėsime *pergalės seimą* — *Victory Convention*. Šiame seime turėsime išdirbti gerą organizavimui planą, kad vėl sugebėtume pritraukti prie savęs grįžusius karius ir žymiai sustiprintume organizaciją.

Ruošdamiesi į seimą, mes neužmirškime, kad prieš mūsų akis stovi dideli darbai ir tiesiasi beribiai ateities plotai veiklai, kuriuos vaisingais padarys ne kas kitas, tik mūsų pačių darbai.

Lietuvos Vyčių 3-čias Seimas, Kurs Nutarė Leisti "Vyti"

Šis seimas įvyko Chicagoj, liepos 1 ir 2 dienomis, 1915 metais, šv. Jurgio parapijos salėj, Bridgeporte.

Pirmoje eilėje iš dešinės į kairę sėdi: A. Jakavičiūtė, iš Cicero, (dabar šatkienė); K. Ambrozaitė, iš Cicero, (dabar dr. Račkaus žmona); P. Valuckas, iš Melrose Park, Ill.; kun. H. Vaičiūnas, iš Chicago (miręs); O. Migauskaitė, iš S. Boston, Mass.; kun. F. B. Serafinas, iš Chicago (miręs); stud. L. Šimutis, iš Chicago, (seimo vice pirm.), dabartinis vyr. "Draugo" redaktorius; stud. P. Juškaitis (seimo pirmininkas), dabartinis Cambridge, Mass., lietuvių parapijos klebonas ir žymus vyčių bičiulis; Ign. Sakalauskas-Sakalas, (seimo pirmas sekr.) dabartinis "Draugo" redakcijos narys ir antru atvėju "Vyties" redaktorius; M. Šukiūtė, iš Worcester, Mass. (seimo antroji sekr.); kun. Ign. Albavičius, iš Chicago, dabartinis Cicero lietuvių parapijos klebonas, didelis vyčių prietelius ir šio seimo šeimininkas; F. Nutautaitė, iš Chicago, vėliau A. Aleksio žmona (mirus); Al. Aleksandravičius-Aleksis, dabartinis Waterbury, Conn., šv. Juozapo parapijos varg. ir vyčių himno (muzikos) autorius; M. Gurinskaitė iš Chicago (mirus); Kuiziniene, iš Chicago.

Antroje eilėje: kun. F. Kudirka, iš Chicago, (miręs), S. Šlegaitė, iš Cicero; L. Burba, iš Chicago; stud. J. Paškauskas, dabartinis šv. Panos Marijos Gimimo, Chicago, klebonas; stud. V. Rūkštalis, iš Valparaiso, Ind., buvęs il-

gametis Centro sekretorius ir spaustuvės menedžerius; P. Baltutis, iš Chicago, (šimet miręs); M. Juškienė, artisto-dain. Rapolo Juškos motina; dain. M. Janušauskienė, iš Chicago; stud. J. Poška, iš Chicago, dabar medicinos daktaras; stud. K. Pakštas, iš Chicago, dabar profesorius, išrinktas antruoju "Vyties" redaktorium; architektas M. Žaldokas, iš Chicago; kun. P. Lapelis, iš Roseland (išvykęs į Lietuvą); P. Mulevičius, iš Chicago, dabar gyvena Detroit, Mich.; S. Kačinskaitė, iš Roseland.

Trečioj eilėj: J. Beržanskis, iš Chicago (miręs); K. Ivinskis, iš Chicago; stud. A. Martinkus, dabartinis Dievo Apveizdos parapijos klebonas, Chicago; J. Šlegaitis, iš Cicero; stud. A. Linkus, dabartinis klebonas šv. Kryžiaus parapijos Chicago; P. Cibulskis, iš Chicago, dabartinis veikėjas L. V. Draugovėje (Seniors); muz. B. Lauraitis, iš Chicago (miręs); P. Gibavičius, iš Wilkes Barre, Pa., pirmas L. Vyčių centro sporto direktorius; stud. Al. M. Račkus, dabar medicinos daktaras, pirmas "Vyties" redaktorius; M. Šimonis, iš Cleveland, Ohio, dabar žymus Detroit, Mich., lietuvių veikėjas; V. Jodelis, iš Chicago, dabartinis veikėjas L. V. Draugovės (Seniors); J. E. Karosas, iš Chicago, vienas tuometinių "Draugo" redaktorių, vėliau buvęs "Vyties" redakt., o vėliau išvykęs į Lietuvą; Julius B. Kaupas, buvęs tuometinis "Draugo" atsak. redaktorius, vėliau išvykęs į Lietuvą.

Praeities laimėjimais per daug nesididžiukime, bet taisykime savo padarytas klaidas ir su visa energija dirbkime garbingai L. Vyčių ateičiai.

Važiuodami į Seimą gerai pagalvokime, kokį nutarimą galėsime priimti, kad pagelbėjus mūsų kenčiantiems broliams Lietuvoje, ypač "Pavasario" sąjungai, juk jie mūsų broliai idejoje, mes su pavasarininkais turime pasirašę bendradarbiavimo aktą!

Šiandien jų veikimas uždarytas. Jų skaityklos, knygynai, laikraščių spaustuvės uždarytos—

konfiskuotos. Jie belaisviai ir tik dvasioje ištiesę savo rankas į mus prašo mūsų broliškos pagalbos.

Brangūs vyčiai, čia būtų galima paduoti kelios naujos mintys, kurias čia turiu prieš akis, bet tikiu pasimatysime seime ir asmeniškai pasikalbėsime. Šia proga, visus vyčius, prietelius, rėmėjus ir kurie kartu su vyčiais dirba kilnų Dievui ir tėvynei darbą, o ypač garbingą kunigiją, širdingai kviečiu į L. Vyčių Seimą!

Pr. Razvadauskas, L. Vyčių Centro pirm.

"Vytis" Mūsų Jaunimo Pulsas

MALONŲ pažymėti, kad mūsų jaunimo laikraštis "Vytis" susilaukė 30-ties metų jubiliejaus. Tai įvyko pasidėkojant tam faktui, kad "Vytis" yra organizuotos grupės organas. Ir ilgas, palyginti, organo gyvavimas nurodo, kad jį palaikančios jėgos yra stambaus maštabo. Reikia imti dėmesin ir ta aplinkybė, kad Vyčių organizacija nėra pašalpinė, o idėjinė; kad ją palaiko - cementuoja ne kokie finansiniai sumetimai, pašalpos ar apdraudos ramščiai, bet gryna idėjinė nuotaika — tarnauti Tautai ir Bažnyčiai, kaip ir jų himnas byloja.

Išlaikyti idėją kaip idėją — nelengva. Dar sunkiau leisti idėjinį žurnalą, o jau tokį žurnalą išlaikyti per 30 metų menkoj, palyginti, visuomenėj, kuri skęste skęsta ištautėjimo bangose — tai jau tikrai didvyriškas atsiekimas. Toks reikšmingas faktas kaip išlaikymas lietuviško idėjinio laikraščio nelietuviškoj aplinkoj, ir tai per ilgą laikotarpį, liūdyja apie lietuvių tautos atsparumą. Šiais laikais, kuomet užsimota likviduoti lietuvių tautą ir tai likviduotei nuskirta eilinė bolševikiška "piatilietka" (penkių metų laikotarpis), Vyčių organo ilgas gyvavimas teikia mums vilties, kad ta "piatilietka" nepavyks, nes lietuviai, ypač kuomet persekiojami, nepasiduos ir suras priemonių atsispirti priešų užsimojimams. Tautos taip lengvai nežūva. Jų gyvenimas daug ilgesnis, negu paskirų žmonių. Ir kas jaukiausia, kad jos tolei gyvena, kol nori gyventi. "Vytis" čia yra lietuvių tautos simbolis. Jis jau susilaukė 30-ties metų sukakties. Susilauks ir 50-ties metų jubiliejaus, ir dar bus gyvas, jei tik norės gyvuoti.

Vytis — ir organizacija, ir organas — gimė iš stipraus lietuvių jaunimo susipratimo ir ryžtingo noro susibūrti į vieningą pajėgą katalikybės ir lietuviybės naudai. Momentas tam buvo jau pribrendęs, nes 1914 metais, pirmojo pasaulinio karo išvakarėse, lietuvių imigracija Amerikon buvo pasiekusi aukščiausiojo laipsnio. Vyko čia patys stipriausi ir ryžtingiausi Lietuvos jaunuoliai ir jaunuolės, tikri raudonikiai, atsinešę neišsemiamą energiją ir pilną idealų širdį. Lietuva tuomet buvo prislėgta. Rusų cariškoji meška buvo uždėjusi kietą ir plėšrią savo leteną ant viską, kas laisva, lietuviška ir katalikiška. Tokioj aplinkoj gimęs ir išauklėtas jaunimas turėtų būti bailus ir vergiškai nusiteikęs. Bet ne. Kaip tik priešingai. Priespauda ir nelaisvės varžtai iššaukė reakciją, pasipriešinimą. Žinoma, tam reikėjo paruošimo, apšvietos, susipratimo. To visko Lietuvoje jau būta. Nuo 1904 m., atgavus spaudą, Lietuva urmu pradėjo šviestis. Jaunimas puolėsi mokytis, organizuotis, remti savo spaudą, spiestis į mokslo ir amatų draugijas.

1905 metais jau ir laisvės Lietuva buvo kiek paragavusi. Tiesa, ne ilgam, bet jau laisvės sėkla buvo pasėta. Tad Amerikos imigrantai jau buvo paruošti kovai už nepriklausomybę. Laisvės šalis suteikė jiems našią tam dirvą. Ta proga jie pasinaudojo.

Tokiose aplinkybėse susibūrė Vyčių organizacija. Kas gi Lietuvos jaunimui įkvėpė tą vardą pasiimti? Tai ne koks atsitiktinumas. Jie sumaniai nusprendė, kuriuo vardu įkūnyti savo patriotinius siekimus. Jie atsiminė, kad Lietuvos Vytis - Žirgvaikis buvo plačiai Europoj žinomas jau X-tame šimtmety. Jis buvo tiek garsus, kad senovės rusų kronikų rašytojai narsius karius vadindavo Vyčiais (Vitiazii). Ir daug vėliau, pats Puškinas vartoja Vyties vardą: "O čiom šumite vy narodnyje Vitiji?" Tad nebuvo laimingesnio vardo laisvės emblemai apibūdinti, kaip Lietuvos Vytis. Tas vardas prigijo ir atnešė Vyčių organizacijai nepaprasto populiarumo. Visi prie Vyčių dėjosi: dvasiškiai, pasauliniai inteligentai, moksleiviai, darbininkai.

Dėlto ir jų organas "Vytis" buvo toks rimtas ir įvairus. Jo literatinėj srity sutilpo - susibūrė visi išeivijos sluoksniai. Greta kitų straipsnių "Vytyje" buvo iškeliamas ir politinių bei visuomeninių klausimų. Jis darbavosi dviem frontais: namie ir Lietuvoj. Tuomet Lietuvos klausimas buvo pats aktualiausias. Karo metu ji buvo tiek naikinama, kad Amerikos lietuviai abejojo, ar dar ji beišliks Europos žemėlapy. Bet štai atėjo kovos už nepriklausomybę. Visas pasaulis nustebo: Lietuva ne tik kad nežuvo, bet pasiskelbė nepriklausoma, stojo į kovą už savo teises ir pagaliau laimėjo. Tarsi koks stebūklas būtų įvykęs. Džiaugsmui nebuvo galo. Visos Amerikos lietuvių kolonijos sukėlė milžinišką vajų Tėvynei sušelpiti. Tokio entuziazmo niekad os nėra buvę. Visi stojo į darbą ir Vyčiai nebe paskutiniai, bet tarp pirmųjų. Jie dirbo per savo organą "Vyti" ir mitinguose bei susirinkimuose. Garbingas tai buvo laikotarpis, patriotinio jaunimo darbu pažymėtas.

Vyčiai buvo išdidūs, kad naujoji Lietuvos respublika pasiskyrė Vytį valstybine tautos emblema. Tas pats Žirgvaikis puošė "Vyties" viršelius ir plevėsavo ant Lietuvos vėliavos. Tačiau jau buvo įvykęs vienas netikslumas: "Vyties" skiltys jau buvo dalinai užimtos ne lietuvių kalba. Ta naujanybė įsibrovė nejučiomis, palaipsniui. Mat, praščiau mokąs lietuviškai jaunimas nusiskundė nesuprantąs rimtesnės bei naujoviškesnės lietuvių kalbos. Dalinai iš baimės, kad nesumažėtų "Vyties" skaiytojai; dalinai dėlto, kad patiems žurnalo vedėjams jau buvo lengviau rašyti angliškai negu lietuviškai, — išpildyta at-

**ŠIŲ METŲ L. VYČIŲ
SEIMO ŠEIMININKAS**

KUN. IGNAS ALBAVIČIUS,

šv. Antano parapijos, Cicero, klebonas, ir vienas tvirčiausių Lietuvos Vyčių organizacijos ramsčių nuo pat jos įsisteigimo. Chicago apskrityje yra dvasios vadas L. Vyčių Draugovės (Seniors) ir direktorius įsteigto Lietuvos Vyčių Namų Fondo. Kun. Ign. Albavičius nuoširdžiai kviečia ne tik kuopų atstovus, bet ir svečius atvažiuoti į Cicero gražią lietuvių koloniją ir dalyvauti jaunimo organizacijos seime.

silikėlių pageidavimas. Visuomenėje kilo gan griežtų protestų prieš tokią kryptį: ką gi pasakys patriotingi Lietuvos žmonės, pamatę savo valstybinį Vytį puošiant pusiau lietuviško žurnalo viršelius? Tačiau Lietuvos patriotai pro pirštus į tai pažiūrėjo. Jie suprato sunkią išėivijos padėtį lietuviybės atžvilgiu. Jie priėmė atviromis rankomis atvykusius Lietuvon Vyčius, gerai ir prastai lietuviškai kalbančius. Visi jiems buvo broliai lietuviai. Ir per ypatingą istorijos šposą, daugiau angliškai negu lietuviškai rašas "Vytis" suteikė Lietuvai didį patarnavimą dabartinėje jos padėty. Atsidūrusi nelaisvėje Lietuva labai reikalinga stiprių užtarėjų lietuviškos propagandos srityje. Gi svarbiausia mūsų užtarėja šiuo momentu yra angliškoji spauda. Staiga surimtėjęs "Vytis" nuolatos talpina svarbias apie Lietuvą infromacijas anglų kalboje ir tuomi suteikia daug propagandinės pagalbos mūsų pa-

vergtajai Tėvynei. Ir dabar, vieton smerkimo, girdisi pageidavimų, kad "Vytis" ir toliau savo liniją išlaikytų. Bet, žinoma, tik tol, kol Lietuvai nebus gražinta nepriklausomybė. Dabartinė "Vyties" veikla tik karo meto priemonė — a war measure. Pasauliui sugrįžus į normą ir Lietuvai vėl atsistačius, "Vytis" turės grįžti į pirmąją savo uždavinį — atlietuvinti nulietuvintą jaunimą. "Vytis" tai mūsų jaunimo pulsas. Dabokime jį.

Iš viso, kaip ten bebūtų, "Vytis" ,reikalui atėjus, iškyla į savo uždavinio lygį. Taikos ir gerbuvio metu jis kartais snūstelia, bet iškilus karui ar kuriam kitam stambiam sukrėtimui, jis virsta uoliu ir nuoširdžiu savo idealų gynėju. Tokioj nuotaikoj mes visados norime jį matyti ir, sustiprėjusiam bei atsigimusiam, linkime dar daugelio jubiliejų susilaukti. *J. Kmitas.*

Nebūsi tikras Vytis, jei prie savo kuopos neprirašysi draugų, su kuriais nuolatos draugauji.

L. V. Chicago Apskritis – Senesnis Nei "Vytis"

LIETUVOS Vyčių Chicago apskritis, kurio lėšomis išleistas šis, seiminis - jubiliejinis, "Vyties" numeris, yra senesnis nei pats "Vytis". Apskritis įsisteigė 1914 metų pabaigoje, prieš L. Vyčių 3-ji seimą, o "Vytis" pradėjo eiti 1915 m., Spalių mėnesį.

Organizacijos augimo laikai

1914-16 metai buvo Liet. Vyčių organizacijos Chicagoj augimo ir bujojimo metai. Įsisteigusios kuopos visose lietuvių kolonijose, inimant Cice-ro, Melrose Park, Roseland, West Pullman, veikėjai matė reikalo įsteigti apskritį, kad sudarius stiprų organizacijos veikimą.

Lietuvos Vyčių Chicago apskritis įsteigtas 1914 metais, Lapkričio 30 d. Steigiamajam susirinkime dalyvavo visų gyvuojančių kuopų atstovai. Valdybon įėjo sekantieji: pirmininkas M. Žaldokas (dabar architektas), vice pirmininkais: dain. M. Janušauskienė, P. Virbickas ir K. Pakštas, sekretoriais: Jonas Karosas (Lietuvoj), M. Gurinskaitė (mirus) ir O. Kačinskaitė, išdininku F. Nutautaitė (mirus), išdo globėjais P. Baltutis (miręs), kun. F. Kemėšis (Lietuvoj) ir J. Kauptas (Lietuvoj).

Fondas L. Vyčių namui įsteigti

Šiuo metu L. V. Chicago apskrityje eina sąjūdis įsteigimui nuosavo namo — centro, kuriame spiestųsi visas jaunimo kultūrinis ir fizinis veikimas ir fonde jau turime arti dviejų tūkstančių dolerių. Reikalą tokio Chicago vyčiams namo matė ir tik ką įsisteigęs Chicago apskritis. Antrame susirinkime, gruodžio 6 d., 1915 m., nutarta įsteigti Vyčių Namą Fondą, sukelta kiek auku išdininkė turėjo užstatyti \$1000. Ryšium su Vyčių Namu, iškilo sumanymas įsteigimo Lietuvos Vyčių Taupymo ir Skolinimo Bendrovės. Bendrovė vėliau įsteigta, bet namo įsigijimas nebuvo realizuotas. Svarbiausia priežastis buvo ta: tuo metu Chicago lietuvių centras buvo Bridgeport, kur buvo nužiūrėta net trys vietos, bet 4-ji kuopa, Dievo Apveizdos parapijoj, buvo viena didžiausių (turėjo 200 narių) ir veikliausių. Tad iškilo kaip ir varžytinė, kur steigti tasai namas. Del tos priežasties gražusis ir naudingas jaunimui sumanymas neįvykdintas. Taupymo ir Skolinimo Bendrovė gyvavo gana ilgą laiką. Vėliau ją perėmė dabartinė Keistutis Taupymo ir Skolinimo Bendrovė, kurios sveikinimą seimui ir "Vyties" jubiliejui skaitytojais ras kitoje vietoje.

Apskrities choras

"Vyties" amžiaus yra L. Vyčių Chicago Apskrities choras, kuris savo laiku yra buvęs šviesiausia žvaigždė Chicago lietuvių meno horizon-

te. Pirmuoju choro vedėju buvo komp. A. Aleksis, dabartinis Šv. Juozapo parapijos, Waterbury, Conn., vargonininkas, vyčių himno autorius ir po šiai dienai didelis mūsų organizacijos bičiulis.

Šiame trumpame rašte negalima pilnai nusiųsti, kokią plačią meno srityje vagą išvedė apskrities choras, kiek jis suruošė koncertų, kiek davė operėčių — originalių ir vertimų. Apskrities choras buvo toks pajėgus, kad galėjo išpildyti net tokį sunkų veikalą, kaip Vytauto Didžiojo Kantata (komp. J. Žilevičiaus). Visiems choro darbams nušviesti ir jo nuopelnus Chicago lietuvių kultūrinėje ir meno srityje įvertinti reiktų atskiro straipsnio. Choro vedėjais yra buvę, be minėto komp. A. Aleksio, komp. A. Pociaus, komp. J. Sauris (miręs) ir L. Šimutis, Jr.

Dramos sekcija

Dramos sekcija buvo kita L. Vyčių Chicago apskrities kultūrinė sekcija. Šiai sekcijai ilgiausiai vadovavo didelis scenos mėgėjas Justas Balsis, dabartinis New Britain, Conn., lietuvių parapijos vargonininkas.

Dramos sekciją įsteigus ir puikiai suvaidinus pirmą veikalą apskrityje kilo sumanymas įsteigti Talentų Išdą, iš kurio būtų imama lėšos scenos mėgėjams lavintis toliaus dramos mene, lankant dramos mokyklas. Be paties režisieriaus J. Balsio, Talentų Išdu da pasinaudojo žymesnieji scenos artistai - mėgėjai, kaip O. Janušauskaitė (dabar Kazin), Jonas Vilimas ir k.

Lietuvos Vyčių Chicago Apskrities Dramos Sekcija yra suvaidinus visą eilę istorinių veikalų: "Keistutis", "Rutvilė", "Živilė" ir k., ir taip pat daugybę lengvesnių. Didesnieji veikalai buvo statomi vidurmiesčio teatruose, kaip 8th St. Theatre, Goodman Theatre ir k.

Tradicinė diena

Liepos 4-ji yra Lietuvos Vyčių Chicago Apskrities Tradicinė Diena. Sunku atsiminti, nei spaudoj neteko užėti, kuriais metais ir kurioj vietoj įvyko pirmas tradicinis apskrities išvažiavimas.

Tradiciniai išvažiavimai buvo tiek išpopulerėję, kad sutraukdavo tūkstančius jaunimo — ne vien iš Chicago, bet ir apielinkės miestelių. Išvažiavimų programas sudarydavo kalbos, dainos, tautiniai žaidimai, bendrieji pietūs ir t. p. Tokių jaunimo iškilų nieks kitas nesurengdavo. Dabar toji tradicinė diena yra žinoma, kaip K. of L. Day ir esti kasmet Vytauto parke. Tą dieną apskritis dabar panaudoja sukėlimui fondo L. Vyčių namui pastatyti. Fonde jau turima virš \$1,500.00. Vadinas, ką apskritis prieš 30 metų užsimojo, tik dabar žadama realizuoti. Daug

Jie prašo mūsų pagalbos, padėkime—drabužiais...

vilties tam duoda neseniai įsisteigus Lietuvos Vyčių Draugovė, kurion iki šiol jau susispietė arti šimto veteranų — biznierių, profesionalų ir paprastų veikėjų.

Amerikai įstojus į antrą pasaulinį karą, kaip visos jaunimo organizacijos, taip ir Liet. Vyčių kuopos ir apskritys turėjo išleisti į karą šimtus paprastų narių ir žymių veikėjų. Del tos priežasties vienos kuopos užmigo, kitų veikimas susilpnėjo. Apskritį palaikė tikrai dvi likimui nepasidavusios kuopos, būtent 14-ji, Cicero, ir 36-ji, Brighton Park. Prieš porą metų toms kuopoms į pagalbą stojo kai kurie veteranai. Pradėta kelti organizacijos vardas, jūdinti veikimas. Greit po to įsteigta Lietuvos Vyčių Draugovė (K. of L. Seniors), kuri pasiryžo visose kolonijose atgavinti L. Vyčių kuopas. Atsigavo 13-ji (Town of Lake), 5-ji (No. Side), perorganizuota 112-ji (Marquette Park), atsigauna 16-ji (Bridgeport), 24-ji (West Side); be abejonės tas pats bus Dievo Apveizdos parapijoj, Roseland, West Pullman ir k., kuomet iš karo sugriš visa eilė veikėjų. Gaila tik, kad apskritis niekuomet nesulauks vieno veikliausių vyčių, nario 36-tos kuopos, ir buvusio entuziastingo apskrities pirmininko Lt. Dominiko Varno. Jis žuvo kare, Europos fronte.

Apskrities bei kuopų vadovybės

Šių metų Chicago apskrities vadovybę sudaro rinktinis ir pats idealingiausias jaunimas. Dvasios vadu yra kupinas L. Vyčių idealų ir didelis jaunimo ramstis kun. Julius Grinius, dabartinis Šv. Jurgio parapijos vikaras; pirmininkės pareigas (jau antri metai) eina Marijona Daunis, kuri savo taktu ir nepaprastu mandagumu bei kuklumu neturi sau lygios toje vietoje; ji taip pat puikiai išveda finansinius reikalus K. of L. Day, eidama rengimo komisijos pirmininkės pareigas; pirmuoju pirmininku yra Vincent Ed Pavis, L. Vyčių Draugovės sekretorius, kupinas energijos

ir naujų sumanymų organizacijai ugdyti ir jos vardui kelti; antruoju vice pirmininku yra J. A. Vilkišius, veteranas organizacijos veikime; sekretorė Sally Jesulaitis, kuri, pati būdama kupina vytiškos dvasios, pajėgė savo kolonijoje išlaikyti vyčių vardą ir dabar 13-ji kuopa pradeda naują veikimą; jos asistente yra Aldona Sleinis, drąsi, energinga organizacijos veikėja; išdinininku yra Stasys Šimulis, kuris nereikalingas jokios introdukcijos; tai pavyzdingiausias organizacijos veikėjas ir jos rėmėjas; išdo globėjais yra K. Zaromskis ir Mrs. Misiene, organizacijos veteranai, kurių vardai kuopų (pirmojo 36-toj, o antrosios 14-toj) ir apskrities veikime bei remime labai dažnai linksniojami; tai neišsemiamos energijos vyčiai, kuriuos, sako, tik mirtis išskirs iš organizacijos.

Dabartiniu laiku apskritį sudaro penkios kuopos, kurios labai nuoširdžiai kooperuoja bendrame veikime. Tų kuopų priešakyje stovi pavyzdingi nariai - veikėjai:

5-tos kuopos, No. Side: pirm W. Bugentas, vice pirmininkai S. S. Cerbulis ir V. Rėkus, sekr. L. Stankus, finansų sekr. A. Plančiūnas, išd. J. Lebežinskas, išdo globėjais S. Šerpetis ir E. Daugirdaitė.

13-tos kuopos, Town of Lake, valdybą sudaro jau minėta veikėja Sally Jesulaitis, Adele Karkelis, Eleonora Laurin, seserys Zabulevičiūtės ir kitos veikėjos.

14-tos kuopos, Cicero, valdybą sudaro: pirm. Stella Brozas, vice pirmininkai Walter Arbir ir Stanley Kishkūnas, sekretorė Aldona Sleinis, pagelbininkė Maria nee Selukas, išdin. Frances Arbir, išdo globėjai: B. Palubin, Mrs. J. Kishkūnas, Ed. Misius, koresp. Vince Brozas, maršalka Aldona Norkus, pramogų pirmininkė Eleonora Kan-dratas.

36-tos kuopos, Brighton Park, valdybą sudaro: pirm. Z. Vyšniauskas (Red Cherry), vice pirmininkai J. Brazauskas ir Ant. Bumbulas, sekretorė Violet Spirauskas, fin. sekr. Philomina Rekašiūtė, išd. K. Zaromskis, išdo globėjai Peggy Zakaras ir Francis Urnezis.

112-tos kuopos, Marquette Park, valdybą sudaro: pirm. Charles Birgelis, vice pirm. John Sukis, sekr. John Shimkus, fin. sekr. ir išd. Agnes Saucunas, išdo glob. R. Kalinauskas ir Leo Zelnis.

Kaip po didelės audros danguje pasirodo skaisti saulė ir jos spinduliuose viskas atgija, visur jaučiama vėl gyvumas, taip ir Chicago apskritis, pergyvenęs krizę — karo laikotarpį — ir sulaukęs didelio ramsčio — Lietuvos Vyčių Draugovės (Seniors), neužilgo pasireišk nauju gyvumu, nauju veikimu. Be abejonės, atsigaivins apskrities choras, dramos sekcija, o, visuomenei padedant, įsteigus nuosavą namą — centrą, Chicago apskritis jaunimo gyvenime da sykį suvaidins didelę rolę.

I. S.

POISON PILLS AND GAS BOMBS!

**Do you prefer a hearty laugh or an
unbearable stench?**

**Do you take poison... or spread
lethal gas?**

I. Gutter Wit.

It was a hot story. Yes, it was really "hot". No one denied that. It burned and flared, it sizzled and crackled, it was good for a laugh any time, everywhere.

It started at JOE'S PLACE (Beer on Tap — Tables for Ladies) and was common currency at the neighborhood Soda Bar. It was tossed back and forth at the gab fests of the hep cats and by the bobby sox brigade. It was traded across the grocery counter and swapped at the bridge table. It had its innings in the sewing circle and was retold in friendly gatherings at the club.

From lip to lip, it made the rounds of the town. In dance halls and amongst the drawing room set — everywhere — it drew a laugh. And it would continue to draw laughs from rich men in toppers and tils, from fast-stepping debutantes and dime store clerks, from laborers and ne'er-

Ar Pameni, Vyti?

*Ar pameni, Vyti, kiek žilų senovėj
Tėvynės priešų tu ryžtingai nukovei?
Tu pliekei teutoną, maskolius ir lenką,
Dabar gi tau vargti nelaisvėje tenka.
Jau galvą muleido bėrasis žirgelis,
Sėdįs ant jo Vytis nebeteko galios,
Bet pančiai sužadino mintį jo karštą.
Lig laiko jis slepia ryžtingąjį kerštą
Už pavergtą laisvę, už kraują pralietą,
Už žvėriškai smaugiamą tautą mūsų lėtą...*

*Amerikos Vyti! Šaly šioj laisvojoj,
Kur žmonės visuomet už tiesą kovojo,
Vadavimo darbas ant tavęs jau krinta,
Kad gelbėtum tautą po kojų pamintą.
Daryk ką gali. Agitaciją smarkią
Paskleiskite: te priešų ji melą pasmerkia.
Paleisk nenuilstantį balsą griausmingą,
Tegu jis valdovų mintysna išminga,
Tegu jis praskrodžia kietoką jų odą,
Tegu jiems ramybės ligi tol neduoda,
Kol kruvinos skriaudos nebus likviduotos,
Kol pavergtos tautos nebus išvaduotos,
Kol mūsų Tėvynei nebereiks kankytis,
Kol laisvės ne'tgaus mūsų valstybinis Vytis.*

J. Kmitas.

do-wells, from business men and bums.

What was so funny about it? Why did it draw a laugh? Simply, because it was a good story or... because it was "hot"? You know the answer, so do I.

Dirt is dirt and garbage remains garbage and gives off a stench, no matter where you find it or how attractively it is packaged. Decent people hate dirt. That is why we have garbage men, sewage disposal plants and street cleaners, that is why housewives clean house several times a year and communities stage annual "clean-up" drives, that is why people bathe often and wear clean clothing. Yet, where moral filth is concerned people too often lose all sense of cleanliness and wallow in a quagmire of hog-wash.

No sane person would think of giving a friend a drink of bilge-water or presenting him a gift of garbage — no matter how clever the wrapper. But, that same person carries a regular stock of moral filth and refuse (or garbage, if you prefer) to be passed out as occasion demands to neighbors and friends. He, yes, even she (sad, but true) knows the latest stories and the spiciest bits and revels in dishing them out. Yet, the dirty story, like that bit of garbage is thoroughly rotten, it stinks.

There are dirty stories and dirty stories. Some are merely vulgar and these are not necessarily sinful; others are outright obscene and always sinful. Vulgar or obscene — all fall under the general category of filth.

The vulgar story deals with the dross and sweepings of human life, it digs deep into dung and muck, the scum and slop and attempts to pass it off as humor. The obscene treats openly of vice and sin, presents them as attractive and palatable. The vulgar is rotten through and through; the obscene is more than rot, it is destructive, lethal, poisonous.

But that is not all. The dirty story goes even further. Stench, putrefaction and poison are not its only qualities. It is a direct insult to all mankind. It is no respecter of persons or characters; it makes no exceptions. It insults your mother, sister and girl friend, your father, brother and boy friend. Yes, the insult is all-inclusive. Don't forget, the joke is at your expense too.

Remember, that spicy story is always an insult — to you, to your friends. So don't let that "smart" slush slinger spring any of his "gent's room" brand of humor in your presence.

Real humor fears no one. It is not afraid of the daylight; it has nothing to hide. Not so the dirty story. It prefers darkness to daylight, for the light may expose its contaminating qualities. The filth monger "peddles" his wares in shady corners and back rooms to a select few, who know and appreciate a "hot one".

The dealer in dirt is a coward. He fears that

JIE MŪSŲ NEPAMIRŠ!

— Mamyte, ar tikrai dėdės iš Amerikos mums atsiųs drabužių?

— Tikrai, dukrele, šią žiemą jau nešalsime! Amerikos Lietuvių Bendrasis Fondas išsiuntė mums drabužių, avalynės ir patalynės, dabar daugiau renka.

Tik pažvelgus į šį paveikslą širdis tirpsta užuojauta. Ir toji užuojauta galima pareikšti kiekvienam jaunuoliui

some decent person without his "sense of humor" might take offense at his coarsegrained jokes and start some "rough stuff".

Real humor prefers large audiences and hearty laughs to the clique and ugly guttural guffaw that always accompanies off-color jokes.

Real humor depends upon wit and mental adroitness. It needs no fancy dressing to put it over. Any dullard or fool can relay an offensive tale, a smutty joke. No great amount of mental equipment is needed for such a task.

You would not take poison pills or throw a lethal gas bomb in your neighbor's yard. Yet, that is what you do every time you listen to a "slush" artist or tell a "hot" one yourself.

Knights of Lithuania you are clean-living, decent, selfrespecting people. Above all, you are Catholics. Your high ideals are symbolized by the motto of your organization: "For God and Country". Remember the dirty story repudiates

labai praktišku būdu, būtent: kiekviena kolonija renka drabužius nukentėjusiems nuo karo lietuviams. Lai ir vyčiai dalyvauja bendroje šalpos talkoje. Galima net ir mažesnėmis grupėmis rinkti drabužius, avalynę ir t.t. ir pasiųsti adresu: United Lithuanian Relief Fund Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y.

God, betrays and insults your countryman. What are you going to do about it?

Draw strength and courage from the example of your patron, St. Casmir, a great lover of chastity. No impure thoughts sullied his mind, no dirty stories tainted his lips.

The same tongue that receives the All-Pure Christ in Holy Communion should not be smirched by filth.

If dirty stories turn up as, unfortunately, they have the habit of doing, if only out of curiosity you may be tempted to listen to them — and help in their spread — remember these things. Remember, also, that you are decent, self-respecting men and women. Decency and self-respect are incompatible with filth and obscenity.

I've a few ideas of how I'm going to treat the next human latrine that begins to pollute the air about me. What about you!?

Francis J. Jančius, MIC.

DRĄSIAI, PIRMYN

Iš 30 Vyčių veikimo metų, tik 6 turėjau progos ir laimės žygiuoti drauge su jais. Tačiau vyčių veiklą sekiau, įdomavaus ir skaičiau "Vytį" ar ne 25 metus. Rengdamasis paminėti vyčių 30 metų sukaktį, neradau geresnio šūkio, kaip iš Lietuvos Pavasarininkų himno — *Drąsiai, pirmyn*, mus šaukia Dievas ir Tėvynė.

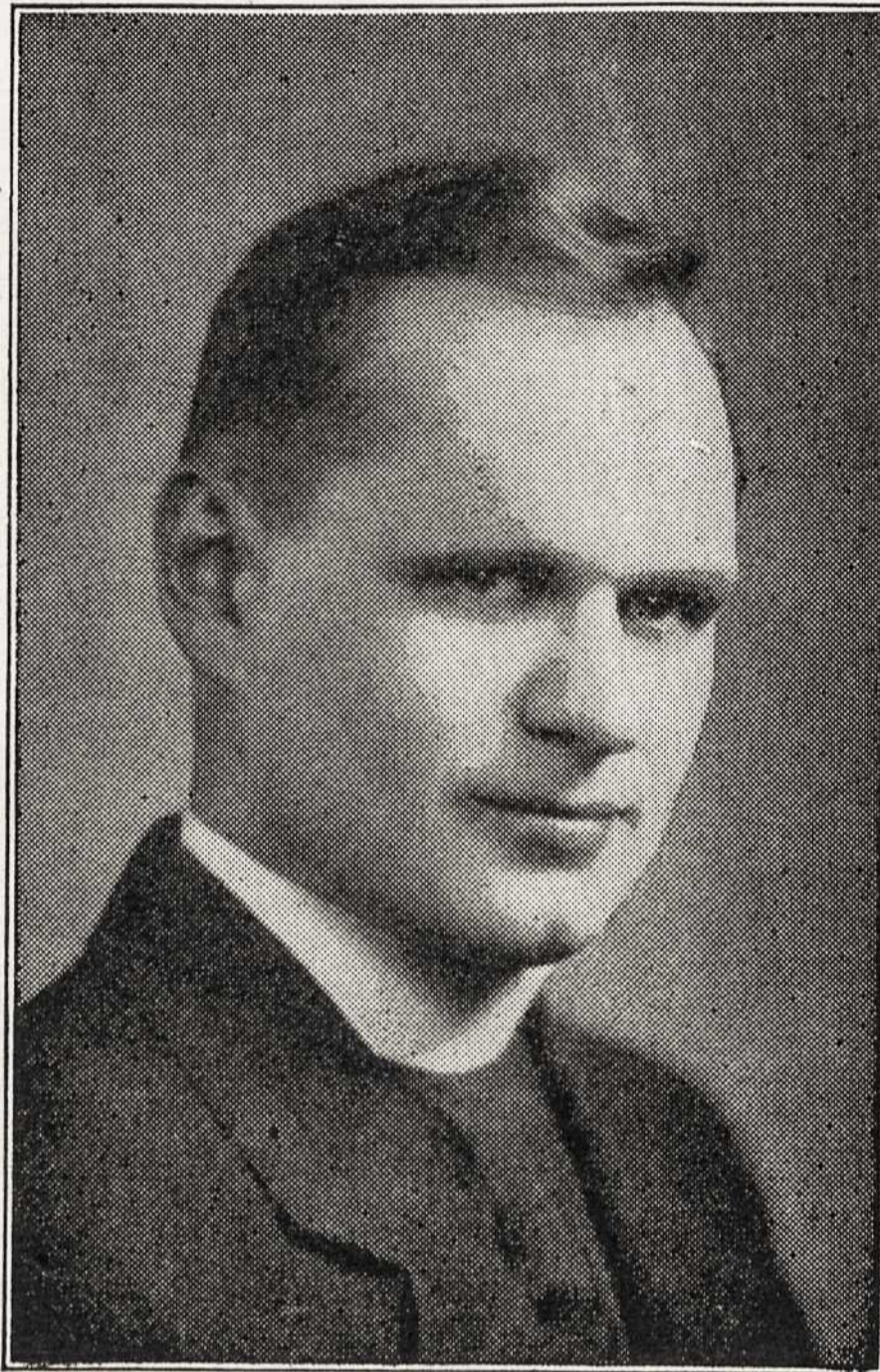
1. *Vyčiai ėjo pirmyn*, darė pažangą per 30 metų. Jie ėjo nelygiu, sunkiu ir pavojingu keliu. Bet jei ir klupčiojo, gal pažeisti, išliko gyvi savo idėja ir sumanumu. Už tat vyčiai šiandien nusi-pelnė didžio įvertinimo. Vyčiai žygiavo pirmyn pagal visą savo veikimo programą.

2. *Vyčiai eina pirmyn*. Pastaruoju laiku aiškiai pastebėjau, kad vyčiai nestovi viteoje, bet nuolat ieško kelių ir būdų naujam veikimui. Tik vėliausiai 3 metais buvo iškelta keletas idėjų, kurios parodo organizacijos gyvybę, aktyvumą ir moderniškumą. Tiesa, ne visi gražūs sumanymai buvo įvykdyti, bet ir kliutys ne visuomet buvo iš vyčių pusės. "Vyčio" — savo žurnalo padidini-mas, sumoderninimas, pagražinimas, buvo vienas svarbesnių siekimų. Čia sukaupta daug proto, sukryžiuota daug rankų, kad tas uždavinys būtų atsiektas. Kiek tai pavyko, pats žurnalas kalba už tai. Didelė garbė tenka manau, pirmiausia I-gnui Sakalui, redaktoriui, kurs tiek daug širdies ir sumanumo įdeda į "Vyčio" pagerinimą. Pr. Razvadauskas, Centro Valdybos pirmininkas, per kelis metus, irgi įdėjo labai daug triuso, suma-numo ir aukos "Vyčio" labui. Jis ir šiandien dar neša didelę "Vyčio" leidimo ir jo gerumo našta. Jo vardas "Vyties" istorijoje turės būti atžymė-tas gražiausiomis raidėmis. J. Bolevičius, J. Kumpa ir S. Griganavičius, energingai bendrau-ja ir rūpinasi "Vyčio" gerove. Yra ir dar keli kiti darbininkai tai pačiai "Vyties" gerovei.

Organizacijos gyvenimo nervas — *jaunieji nariai*. Juk jaunesni gyvesni, jie idealistai, jų a-teitis. Čia daug padaryta. Nemaža kuopų yra jaunųjų vyčių kuopos. Jos moka ir nori veikti ir veikia. Ir karo tarnyba nepalaužė jaunųjų, nors jie metai po metų siuntė savo narius karan. Bet jų vieton tuoj stojo nauji nariai. Kai vyčiai pe-reis į jaunųjų judėjimą, jų veikimą, vyresniems pagelbstint, patariant ir draugaujant, tai vyčiai stovės ant teisingo kelio.

Organizatoriai jaunimo draugijoms yra labai svarbus dalykas. Ir čia vyčiai pirmieji mėgino pralaušti ledus. Toks judrus ir pilnas naujų idė-jų vice pirmininkas J. Bolevičius, iškėlė tą mintį. Vyčiai norėjo turėti savo generalinį organizato-rių. Jei vyčiams kuomet nors pavyks turėti tokių vyčių promotorių visose mūsų lietuviškose gau-sesnėse kolonijose, vyčiai ir mūsų jaunimas su-stiprės. Dabartiniam seimui būtų naudingiausia surasti bent kelius vyčių organizatorius, pav. 1

SEIMO RENGIMO GARBĖS PIRMININKAS

KUN. JULIUS GRINIUS,

šv. Jurgio parapijos vikaras, nuoširdus Lietuvos Vyčių organizacijos rėmėjas, gaivintojas, ugdytojas, ilgametis Chicago apskrities dvasios vadovas ir nuolatinis "Vyties" bendradarbis. Seimo Rengimo Komisijoje, būdamas Garbės Pirmininku, žymiai prisidėjo prie seimo suruošimo.

New York ir New Jersey kolonijai. 2 Naujosios Anglijos 3. Chicagos apielinkei. 4 Philadelphia ir apielinkei.

Vyčiai su dvasios vadais. Per pastaruosius kelis metus vyčiai aiškiai įrodė, kad jie yra katalikiškos organizacijos nariai ir veikia su savo dvasios vadais. Jie dirba savo dvasios kultūrai pakelti ir mielai padeda parapiniam gyvenimui klestėti.

3. *Vyčiai eis pirmyn*. Šis 30-as seimas parodys, kad vyčiai ir toliau veiks savo konstitucijos plotmėj: 1) jie sukviess vyčius veteranus po vytiška vėliava. 2) Sudarys kultūrinę vyčių programą ir ją vykdys. 3) Auklės vadus katalikiškam veikimui. 4) Ves neorganizuotą jaunimą kultūros ir dorovės keliu.

Tokios mintys ir toki mano linkėjimai mano mielam vytiškam jaunimui mūsų seimo proga.

Jūsų kun. Stan. Raila.

A CHALLENGE TO THE POST-WAR K. OF L.

by

EDWARD J. KUBAITIS

(*Editor of VYTIS, 1941-1942*)

THIS is going to be an unusual article to write on the occasion of our publication's 30 Year Jubilee. It will contain very little of felicitations and good wishes, personal reminiscences of my editorship of VYTIS, or attempts to appraise the assets and debits of the past 30 years. My sincere congratulations to VYTIS and good wishes for its future are understood. My honored predecessors and successors in the stewardship of VYTIS' editorial policies have already given you a review of the vicissitudes of our publication's 30 years of life, to which I could add little or nothing. And as for an evaluation of the important role that VYTIS has played in Lithuanian American life — very little could be told that is not already known to our people.

Are the K. of L's Doomed?

I am sincerely confident that the Knights of Lithuania organization is far, far from gasping for breath on its death bed. Though the pre-war years saw its alarming decline from its former strength, and though the disruption and confusion of war-time have dealt it a staggering blow, it is far from the final stage of extinction. I feel that the immediate post-war years will see the K. of L's reviving with new-found strength and recovering to a degree that will vindicate the stubborn loyalty of those gallant members and leaders who today stand by it.

The Knights of Lithuania will rise like a phoenix from the ashes of past errors and of too blind a dependence upon past glories and vague, impractical ideals. They will have recovered from the blight of localism and shortsightedness. The K. of L's will emerge in the post-war era upon a stronger and broader foundation of Catholicism, Americanism and Lithuanianism, in which each of these ideals will be a part of, and give strength to the other two. K. of L's will no longer find it necessary or possible to think of themselves as Catholics, or Americans, or Lithuanians, but as an inseparable, composite unit of all three.

The Only Basis For Reorganization

It is on one aspect of this revival of the K. of L's — a subject to which I have given much thought during the past years since circumstances forced me to withdraw from an active participation in K. of L. life — that I intend to write

in this article. This aspect of our organization's life is so all-important that, if the grave error is made of not giving it greater emphasis in the future, the K. of L's will no longer have any valid reason to continue to exist, and will become a mere clearing-house of dances and social gatherings — an excrescence upon the body of Lithuanian American life, contributing nothing tangible and constructive to it.

The K. of L's And Catholicism

The Knights of Lithuania, to begin with, are fundamentally an organization of Catholic youth. Catholicism is the keystone of its structure. Devotion to faith, coupled with loyalty to country and reverence of ancestry are admirably blended in the K. of L. motto 'Dievui ir Tėvynei'.

The recorded and unrecorded history of the Knights of Lithuania since their establishment more than three decades ago glows with the shining evidence of how faithfully and conscientiously the K. of L's have carried this banner of faith throughout the years. It is a record of which each of us can be proud, but one which should inspire us to greater effort in the future and not tempt us to pause too long in admiration of our laurels.

However glorious the past contribution of the K. of L's to the cause of Catholic Action, and however certain each of us may be that our membership in the K. of L. has in some way made us better individual Catholics, if we will turn the penetrating light of self-analysis upon ourselves we will find that we "have been weighed in the balance and found lacking" in this respect. It is folly to refuse to see the simple truth that, with the abandonment of all-out, permeating Catholicism in our organizational life, we began to decline with alarming rapidity. And unless the K. of L's rekindle into open flame the fire of faith that has been allowed to become a mere smouldering ember, and unless we make our Catholicity something more than a lifeless formality in our organizational life, we will labor in vain to revive our organization.

Haven't We Been Good Catholics?

But—some members may, with all sincerity, protest —

haven't we been good Catholics, individually and as a group?

Haven't we begun and closed all our meetings with a prayer,

haven't we received Holy Communion frequently in corpore,

PRANAS RAZVADAUSKAS,

Lietuvos Vyčių Centro pirmininkas. Šiose pareigose Pranas išbuvo per keturis šio karo sunkius metus. Lai jo didis nuoširdumas vyčiams negęsta, ir lai jo darbai bus įvertinti ateityje!

haven't we annually observed the feast day of our Patron,
haven't we appointed spiritual advisers for each of our councils,
haven't we participated in and supported parish activities,
haven't we always faithfully tried to fulfill our duties and obligations as Catholics?

Yes, we have done all these things and much more. We have been faithful in fulfilling our duties as Catholics, and we can be proud that we have thus fulfilled the *minimum* requirements of a Catholic organization. But, in claiming that we have always been faithful in the duties imposed upon us as Catholics, we reveal we have failed and fallen far short of being what we claim to be — good Catholics.

Spiritual observances, the fulfillment of the laws of God and the Church, the application of the teachings of faith to our individual lives — all of these are regarded by too many of us as *duties*. But being a good Catholic is more than the fulfillment of a certain number of duties — things which *must* be done. Being a Catholic is infinitely more than the scrupulous observance of the letter of God's laws. We need not remind you here of what Our Lord had to say — and He used very strong language — about the Pharisees, who also were scrupulously careful in the observance of the laws of faith.

The Nature of The True Catholic

The good Catholic does not look upon his spiritual duties as an onerous burden. He does

not consider his Catholicity as a strait jacket, but as a privilege and an honor, and until his death-bed he never completely gets over the wonder of why he was so fortunate as to have been given the gift of the True Faith. He does not consider the laws of the Church as restrictions upon his human happiness, but as the only clear and unerring guides to the most complete happiness and contentment possible on earth.

The good Catholic is never impatient to shed his faith so that he may forget "religion" and go back to his worldly preoccupations or pleasures. He takes his Catholicity with him wherever he goes, with whomever he may be, whatever he may be doing. He is a Catholic not only while attending Mass, but also while operating his drill-press in the plant, while dancing with his best girl, while fishing in the North Woods, and even while sipping a cocktail at the bar.

He looks, acts and sounds like any ordinary human being. He does not walk around with his lips continually moving in prayer. You will never see him grasping his friends by the coat lapels to harangue them on religion. He does not walk around with an unsmiling, pale, ascetic face.

He does not jump forward with fire in his eye and with clenched fists when he hears his faith attacked or misrepresented. He knows that no one has ever been converted to the Catholic Faith through a fist-fight or by an angry, loud tirade in its defense. He does not force his Catholicity on others, and is calm and good natured in his correction of misrepresentation—if he feels that it will do any good. And every attack upon his faith leaves him more proud and more sure of it.

He does not do any of these things because he knows that God does not expect it of him. God, to him, is not an awesome, forbidding tyrant before Whom he must tremble and Whom he must fear every moment of his life. God is a very dear and intimate Friend of his, constantly at His side, but never intruding, not even upon his worldly thoughts.

This intimacy with God, recognition of Him for what He really is — a Loving Friend and Comrade — is the essence of true Catholicity. The good Catholic knows that there is no need, no problem, no burden which God is not ready and eager to help him with — in short, that there is nothing that God would not do for him. In return, there is nothing he would not do for God. His Catholicity permeates his entire being, his every action, his every thought. He considers his membership in the Catholic Church as a badge of honor, a Knighthood that has been conferred upon him and he dedicates his entire life to the proud and eager fulfillment of his knightly duties. He does not have to display his Catholicity on a large banner and proclaim it loudly to all

*Ežero skaisčios bangos liūliavo
Žaliu smaragdu, —*

*Rožių iš kalnų papūtė kvapas
Skania sveikata.*

Maironis.

the world. His daily life itself is silent but eloquent evidence of his faith.

I do not know whether I have succeeded in giving a clear picture of what constitutes a good Catholic. The ideas are not my own, but simply the repetition of truths and principles that have been repeated again and again throughout the centuries. It but remains for each of us, not only as individual Catholics but also as Knights and Ladies of Lithuania, to ask ourselves whether our conception of Catholicity coincided with that of the true Catholic. Each of us can find the answer by looking into our hearts.

A Challenge to Our Faith

There are rumors of a coming anti-Catholic field day. Rumors in war time can usually be discounted because of the emotional strain of the times. However, there is disturbing evidence that the organized and silently coordinated forces of anti-Catholicism are on the move again. The test of our Catholicity is coming — the times and the incidents that will try our souls and our loyalty and faithfulness to the Church which we now take so much for granted. Holy Mother Church hopes and prays that her sons and daughters will stand loyally and unitedly by her side. As members of the Knights of Lithuania,

we can add our organized strength to resist the onslaught against our faith that may strike even sooner than we expect.

The vanguard of anti-Catholicism has already launched its opening attacks — for that matter, its campaign has never been interrupted. It does not dare to come out into the open and declare itself frankly. It works surreptitiously, disguising itself under various innocent banners. But the cunning quietness of its maneuvers cannot wholly conceal its wide-spread and diverse activities directed against the Catholic Church.

Is Anti-Catholicism An Empty Threat?

On my desk as I write lies a clipping from a New York daily, dated February 18, 1944. Its bold headline reads: "St. Patrick's Cathedral And Uptown Catholic Church Daubed By Vandals" — "Red Emblems Smearred On Doors Of Catholic Churches". The two-columned story is accompanied by a photograph of the crude Communistic emblem — the hammer and sickle — daubed on the doors of the sacred edifices.. Also before me is a letter from a New York friend which says, in part: "I myself saw a Communist-bannered parade stop in front of St. John's Catholic Church on 30th St. to chant vulgar anti-Catholic songs.

DALYVAUS SEIMO BANKIETO PROGRAMOJ

ELEONORA KANDRATAITĖ,

narė 14-tos kuopos, Cicero, Ill., viena žymiausių Chicago lietuvių jaunosios kartos dainininkių, dalyvaus seiminio bankieto programoje. Eleonora yra veikli ne tik savo kuopoje, bet ir apskrityje. Yra narė Seimo Rengimo Komisijos.

The paraders — mostly young men and women— openly defied and jeered at the congregation which came out to protest. "...Official Communist newspapers have in recent months vented their full slanderous fury against the Pope and the Vatican... Another news report tell us that Father Braun, *the only Catholic priest permitted in Moscow*, has been arrested and imprisoned by the Soviet authorities... A South American Communist leader, addressing a Communist convention, declared that "the Catholic Church in the United States is the greatest obstacle to Communistic expansion in the Western Hemisphere"..

And there still are Catholic people in this country naive enough to believe that we have nothing to fear as Catholics from the Communist menace, that the Soviet government has returned complete religious freedom to Russia and her occupied areas, and that Communists actually bear no enmity to the Catholic Church!

I was quite puzzled in recent months over the repetitious attacks by newspaper columnists and radio commentators against four countries in

particular — Ireland, Spain, Portugal and Argentina. The stated reason for the criticism was the "fascism" — real or imaginary — of these countries, and their position of neutrality in this war. I could not understand why not one word of criticism had ever been directed against Sweden, which also was a neutral power during the war, until I realized that Ireland, Spain, Portugal and Argentina are *Catholic* countries, while Sweden is not!

Belgium and Norway were both overrun by the Nazis at the beginning of the war. King Haakon of Norway escaped to London. King Leopold was taken prisoner by the Nazis. Today American commentators and columnists are frenziedly protesting against the return of Leopold to the throne in Belgium, and just as frenziedly acclaiming the return of King Haakon to authority in Norway. Only the most obtuse radio listener and newspaper reader can fail to see the real issue here: King Leopold is a *Catholic*, King Haakon is not!

In our own country the forces opposed to the

Catholic Church are working night and day to undermine her spiritual influence and authority.

In two widely separated American counties, one in New York, the other in Illinois, atheist organizations recently exerted enough political pressure upon school authorities to bring about the prohibition of Catholic children being freed from their classes to receive one hour of Catholic instruction every week.

In a score of legislatures anti-Catholic lobbies are at work to enact laws which would require the taxation of Catholic churches and properties.

The "birth-controllers" are a strongly organized group, with influential patrons and great financial resources at their command. When they were recently defeated in a public vote on a "birth-control" measure in the State of Massachusetts, they publicly blamed their defeat upon the Catholic Church. However, they are far from discouraged. They have collected an imposing army of influential leaders to support them. Several years ago, they even succeeded in getting the former First Lady of the land to address their annual convention over a coast-to-coast network!

The proponents of still-easier divorce laws, the supporters of euthanasia (legalized murder), the purveyors of filth and obscenity in the publishing, amusement and motion picture fields know they have a formidable defender of decency and morality in the Catholic Church, and they are sparing no effort to discredit her and to ridicule her for her "puritanism" and "reactionary attitude." "...It is significant that Joe Breen, of the Hays Committee (the accomplishment of the Legion of Decency) and former Postmaster Ge-

Per girią girelę

*Per girią girelę saulutė tekėjo,
Po stiklelio langeliu močiutė sėdėjo.*

*Pareina dukrelė viešuoju keleliu,
Klausinėjo močiutė jaunosios dukrelės:*

*Dukrele jaunoji, kur tu vaikštinėjai,
Kodėl tavo suknelę raselė užgavo?*

*Kodėl tavo suknelę raselė užgavo
Ir rūtelių vainikėlių miglėlė užkrito?*

*Lydėjau brolelių viešuoju keleliu,
Su broleliu po berželių žodelių kalbėjau.*

*Dukrele jaunoji, tu netiesą kalbi,
Ne dėl to vainikėlių miglėlė užkrito:*

*Lydėjai bernelį į kitą kaimelį,
Su berneliu po berželių žodelių kalbėjai.*

*Tai ten tavo suknelę raselė užgavo
Ir rūtelių vainikėlių miglėlė užkrito.*

neral Frank Walker (who revoked the mailing privileges of a slick-paper purveyor of obscenity) have both been the particular objects of abuse and ridicule for their defense of decency and morality... Both Breen and Walker are Catholics.

And so it goes... I have given you only a very few isolated instances of how the forces of anti-Catholicism are far from inactive, but these few examples may help us to realize that a careless complacency and satisfaction with ourselves is the most dangerous attitude we could adopt in the face of these threats to our faith and to the principles it defends.

The Answer

Our answer to these threats is a new and more fervent Catholicism, a more acute sense of moral responsibility, and greater courage in facing the challenge which has been thrown to us. We must make our faith and our loyalty to it permeate not only our individual lives but also the activities and ideals of our Catholic organizations.

What About Lithuania?

In conclusion, I would like to answer the question which some of you may be already asking: "But what about Lithuania — the suffering land of our fathers — where does she fit in this picture? What about our responsibility toward her? Are we to drop her from our agenda as a lost cause, and substitute a more active program of Catholic Action in her place?"

There is only one answer to these questions, and it is a simple — perhaps startling — one: *Lithuania's sole remaining hope for freedom lies now in the Catholic Church. The leaders of the world have abandoned her to her fate under the pressure of political expediency. The Church has stood steadfastly by Lithuania, and has never once yielded to political pressure in courageously defending her right to freedom. The Catholic Church did not abandon Lithuania and she never will. Her great spiritual power and influence will never cease to be exerted in Lithuania's cause. The Church needs Lithuania, and she, in turn, needs the Church. The best program of Lithuanianism for us, therefore, is that of an active Catholicism.*

It's Up To Us!

This, then, is a rough blue-print of the only basis upon which the Knights of Lithuania can be revived and strengthened. There is no alternative. The adoption of these principles, however, cannot be decided upon at K. of L. Conventions or council meetings. The decision as to whether the Knights of Lithuania will continue to exist in the future lies deep in the heart of each and every individual member.

Įdomybės, kurias užtikau vienoje vyčių šeimoje

— Kaip jie savo name buvo surengę meno parodą. — Lietuvaitė — pulkininkė leitenantė nursių korpuse. — Anglijos karaliaus įsakymas visose bažnyčiose rinkti aukas dėl lietuviško šventraščio. —

Prie namų mus sutiko mažytė, kokios trejeto metų Dainutė. Ant jos kaklo kabojo kryželis, o šalia jos visu savo pusantrų metų amžiaus "rimtumu" stovėjo jos broliukas — Kaziukas. Tai "jauniausioji karta" Kazio ir Izabelės (Lauciūtės) Baltramaičių šeimoje. Abu Baltramaičiai — Amerikos lietuviai nuo pat mažumos, abu jie buvo veiklūs vyčiai ir abu taip nuostabiai myli Lietuvą. Keletą metų jiems teko praleisti Lietuvoje, studijuojant universitete, ir tėvų žemė pasidarė dar labiau sava.

Lietuviško meno paroda privačiame bute.

Baltramaičių šeimą vadinu labai simpatinga ne dėl to, kad tenai teko taip skanų "kūgelį" ragauti. Pagarbos jie nusipelno savo darbais. Štai keletas faktų: nustebau ant kambario sienų pamatęs tiek daug Lietuvos menininkų paveikslų, reprodukcijų (kopijų). Pasirodė, kad spintoje jų sudėta šimtais.

— Vieną kartą mūsų namuose turėjome "lietuvų menininkų dailės parodą". Surinkome paveikslus iš lietuviškų žurnalų, iš meno parodų katalogų, gražiai užlipinome juos ant tam tyčia parinkto storesnio popierio, sukabinėjome ant sienų

FELICIJA GREDELYTĖ,

Lietuvos Vyčių Centro Finansų Sekretorė. Ji šiose svarbiose ir atsakominguose pareigose sunkiai dirbuojasi per ištisus keturis karo metus. Lai jos nuoširdumas vyčiams ir toliau reiškiasi gausiomis pasekmėmis.

namuose, net ir katalogą sudarėme ir išėjo įvairi paroda..."

Varčiau tuos paveikslus ir širdis tvinko džiaugsmu, kad yra žmonių, kurie augę toli už marių ir okeanų, taip pamilo Lietuvos kultūrinės vertybes.

"Krata" spintose

Pradėjau daryti "krata" jų kietai prikimštose spintose. Ką jūs pasakysite! Čia iš laikraščių iškarpu sudarytos ištisos knygos. Aukštaitės, Baniulio ir kitų eilėraščiai iškirpti, gražiai sulipinti į sąsiuvinius, kad išėina puikūs poezijos rinkiniai, poezijos ontologijos. Rašytojui, kurs daugiau yra sukūręs — užvesta speciali knyga, retesniems svečiams spaudos skiltyse lieka bepasiutenkinti su savo kūrniais patekus į kuri vieną sąsiuvinį, su atatinkama raide — "M", "T" — pagal kūrėjo pavardę.

— Matote, knygų lietuviškų mažai beleidžiama. Laikraščiuose spausdinami kūrinių ilgainiui išsiblaškytų — kas juos besurinks. Mes juos dabar kolektojuame, kad išsaugotume ateičiai, kaip medžiagą lietuvių literatūros istorijai, — pasakojo K. Baltramaitis.

Lietuvių — USA karo dalinių vadai

Tos istorinės medžiagos čia daug. Kita spinta pripildyta iškarpu apie žymesnius lietuvių tautos žmones. Čia surinkta biografijos daugelio tūkstančių rašytojų, visuomenininkų, profesionalų, kariškių — vis lietuvių — žymesni garsesniųjų rašytojų straipsniai taip gražiai iškirpti, įklyjuoti, kad turima kaip knygelės. Specialų sąrašą veda lietuvių karininkų USA armijoje. Iki šiam laikui jau surinkti vardai arti 600 lietuvių karininkų, 16 kapelionų, 49 gydytojų, 25 inžinierių, 24 dantų gydytojų, 6 advokatų, 59 slaugių, 5 chemikų, 3 žurnalistų — vis tų, ką yra USA kariuomenėje. Žmonės tam vardų rinkimui labai palankūs, atsiunčia laiškus, tenka vesti platų susirašinėjimą, bet yra naudos — neseniai vienas laišku pranešė apie lietuvių pulk. leit. Gritsavage, kuri yra Army Nurse Corp. Baltramaičiai turi rinkinį vardų tų redaktorių, rašytojų, rinkėjų, kurių darbai apie Lietuvą tilpo angliškaj spaudoje. Tokių būta apie 500, o apie lietuvius yra rašę net 300 žurnalų. Ir jų pavadinimus Baltramaičiai yra surinkę.

Jų išleistoji knyga

Netaip seniai jie patys sudarė knygą, parašė

Alkoholis – Jaunimo Didžiausias Priešas

“Vyno garai, jei jūs neturite dar vardo, tai būkite šetonu”. V. Šekspyras.

NUO senų senovės žmonija vartoja alkoholį, kurį šių dienų mokslas priskiria prie nuodų. Jis yra lygiai kenksmingas žmogaus organizmui, kaip aršėnikas, opijus, morfijus ir kiti nuodai. Tačiau alkoholio vartojimas virto papročiu, kuris neša žmonijai didžiausias nelaimes, vargą ir ligas.

Šiandien jau atsirado žmonių, kurie suprato alkoholio kenksmingumą ir stojo kovon prieš jo vartojimą. Bet dar yra daugybė žmonių, kurie, nieko nežinodami apie alkoholio kenksmingumą, vartoja jį ir tuo kenkia savo organizmui, rengdami patologią dirvą žmonijos išsigimimui ir kultūros bei civilizacijos pražūčiai. Tad bus pravartu keliais trumpais bruožais susipažinti su svar-

mašynėle, vėliau rotatoriumi atmušė daug egzempliorių ir išsiuntinėjo lietuviams rašytojams, visuomenininkams ir tt. Toje knygoje pavyzdingoje tvarkoje surašyti visi straipsneliai, kokie tik apie Lietuvą ir lietuvius buvo išspausdinti “New York Times”. Tai didelis darbas. Nuvargusių jaunųjų Baltramaičių net jų tėvukai pasigailėjo ir rytais, vakarais, net naktimis pagelbėjo jiems sudėstyti, surūšiuoti gausias iškarpas.

Berinkdami tą istorinę medžiagą jie daug įdomybių atranda. Sakysime jie turi nusifotografavę puslapius senų senų raštų, kuriuose pranešama, kaip Anglijos karalius Charles II dar 1661 m. visose Anglijos bažnyčiose įsakė padaryti rinkliavą, kad iš tų sumų būtų išleistas Šv. Raštas.

Prisipažinsiu, kad pamilau tą jaunų Amerikos lietuvių — vyčių — šeimą. Jie dirba nepaprastai svarbų kultūros darbą. Kiek čia pasišventimo parodyta, galima spręsti iš to, kad K. Baltramaitis jau treji metai kaip dirba karo pramonės fabrike, kasdien po 10 valandų. Nė tas didelis nuvargis jam nėra kliūtimi atlikti tą kultūrinę tarnybą dėl Lietuvos. Gražu, kad abu, ir vyras, ir žmona šia sritimi interesuojasi, vienas kitą paduoda, paskatina.

Su vaikučiais tik lietuviškai tekalba. Juk ir juos tėvai išmokė branginti tą, kas lietuviška. Tą pasakojo ponis Izabelė, savo žodį užbaigdama:

— Visada Lietuvą mylėjau, bet paskaičius Lietuvos istoriją mano širdis pradėjo pūstis, kad aš esu lietuvaite, sužinojus apie didingą mūsų tautos praeitį...”

Dabar jiedu savo gyvenimą pašvenčia darbui, kad tą žinią apie lietuvių didingą praeitį išsaugotų ateinančioms kartoms.

Dr. J. Prunskis.

biausiomis alkoholio ypatybėmis: kaip jis veikia žmogaus organizmą ir kokius nuostolius teikia visuomenei jo vartojimas.

Alkoholis nėra maistas

Šiandien beveik visų mokslininkų pripažinta, kad alkoholis yra nuodai, kurių galima rasti vyne, aluje, degtinėje ir kituose svaigaluose. Alkoholis yra melsvos spalvos skystis, greitai užsidegęs ir lengvai gaunamas iš rugių, vynuogių, bulvių ir kt. jungiantis su cukrumi. Nors maža alkoholio doza ir negrėsia žmogui mirtimi, bet kai kurie mokslininkai tvirtina, kad jau 2 bonkos 50 nuoš. degtinės gali padaryti žmogui galą. Čia, žinoma, svarbu gerėjo sveikata, aplinkybės laikas ir kt.

Dauguma alkoholio vartotojų tvirtina, kad alkoholiniai gėralai esą maistingi ir teikia žmogaus organizmui jėgos.

Viduramžiais degtinė buvo vadinama net “skystąja duona”. Bet šių dienų mokslo šviesoje šis tvirtinimas visai nustoja savo vertės.

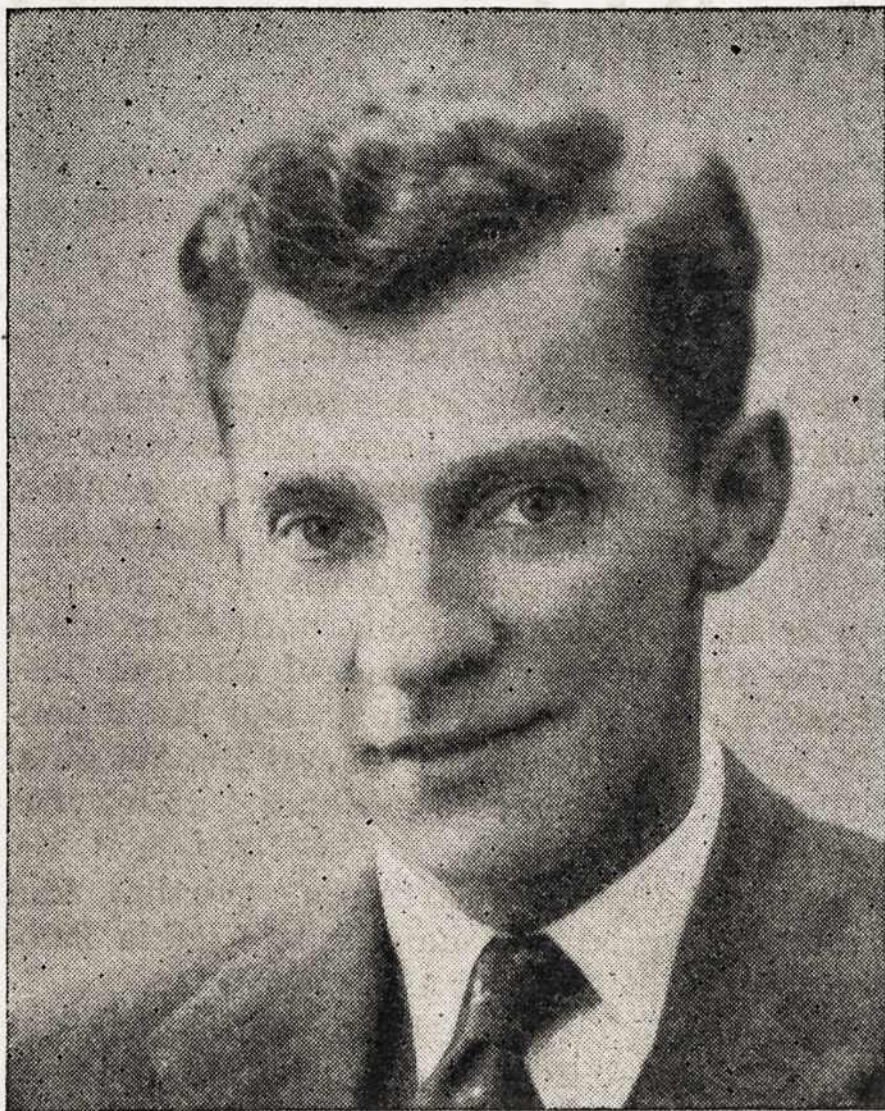
Cheminiai analizai, daryti tokių mokslo autoritetų, kaip Bungės, Krepelino, Forelio ir daug kitų profesorių, galutinai įrodė, kad alkoholiniai gėrimai visai neturi jokių maistingų dalių, neskaitant vandens. Mokslo patirta, kad alkoholis iš visur traukia drėgmę, ir tiek maistą, tiek kitus daiktus — kietina. Taigi alkoholis sukietina valgomąjį maistą, ir suteikia mūsų virškinimo organams bereikalingo darbo.

Virškinamieji organai jau ir taip nuvarginti nuolatinio darbo dar labiau nuvargsta nuo alkoholio ir nepajėgia tinkamai virškinti maistą ir tuo mažta mūsų organizmo jėgos.

Be to, alkoholis sukietina pilvelio syvų liaukas ir padaro jas nebetinkamas darbui. Tokios liaukos nebeįstengia pagaminti tiek virškinamųjų syvų, kiek reikėtų pagaminti. Trūkstant syvų, žmogus nustoja norą valgyti! Todėl girtuokliai ir skundžiasi neturį apetito, t. y. noro valgyti.

Mūsų organizme maisto virškinimo pareigas eina dar vienas organas — jeknos (kepenos). Jos gamina tulžies syvus, kurie tirpdo riebalus. Nuo nuolatinio alaus vartojimo jeknos išsipučia, apauga taukais ir nebetinka darbui.

Nuo degtinės jaknos susitraukia, sukietėja, kraujas nebegali tokiose jeknose tinkamai tekėti, ir žmogus turi sirgti. Inkstai, kurie eina mūsų organizme koštuvų pareigas, nuo degtinės ir alaus susitraukia ir nebegali tinkamai valyti kraujo. Tad sprendžiant iš viso to, kas aukščiau pažymėta tenka daryti išvadą, kad alkoholis yra didžiausias virškinamųjų organų priešas ir griovėjas.

JUOZAS BOLEY (Bulevičius),
Lietuvos Vyčių Centro I-sis Vice-pirmininkas. Jis dirba vyčiams kiek leidžia aplinkybės. Jis Centro Valdyboje eina ir Ritualo Komisijos nario pareigas. Jam rūpi, kad vyčiai išlaikytų savo Ritualą ir kad kiekvienas vytis būtų tinkamai atžymėtas užsitarnautu laipsniu.

Alkoholis neteikia kūnui jėgų

Seniau manydavo, kad alkoholis didina kūno jėgas; todėl sunkiems darbams palengvinti jį vartodavo. Bet paskutiniu laiku patyrimai, Ričardsono, Gliuko ir kitų prof. daryti su erografu (tim tikras prietaisas raumenų jėgas matuoti), galutinai paneigė tą tvirtinimą, įrodydami, kad alkoholis nedidina mūsų kūno stiprumą, bet mažina. Abstinencijos mokslas turi begalę įvairių įrodymų, remiančių tą tvirtinimą, kurio de-ja, dėl vietos stokos negalime čia išdėstyti.

Žmogaus gyvybei palaikyti reikalinga, kad suvirškintas maistas išsiskirstytų po visą kūną. Maisto dalių skirstymo pareigas mūsų organizme eina širdis ir kraujas. Kraujas yra raudonos spalvos skystis, kuriame plauko begalė raudonųjų ir baltųjų kraujo rutulėlių. Tie rutulėliai paėmę maistingas dalis, širdies stumiami neša šilimą ir medžiagą į visas mūsų organizmo dalis, naujoms ląstelėms tvirti. Širdis nuolat kraujo rutulėlius siuntinėja į įvairias mūsų kūno dalis ir reguliuoja kraujo tekėjimą. Taigi širdies ir kraujo reikšmė labai didelė, nes be jų žūtų mūsų organizmas.

Bet ir šiuos mūsų organus alkoholis be pasigailėjimo naikina. Nuo svaigiųjų gėralų vartoji-

mo, nors ir "su saiku", širdis didėja, apauga taukais ir nebegali tinkamai reguliuoti kraujo tekėjimą. Todėl girtuokliai greit pailsta, negali daug dirbti, nes jų įvarginta ir išpurtusi širdis gali staiga nustoti veikus, ("širdies plyšimas") ir jiems tuomet tenka mirti. Alkoholis, įsisunkęs į kraują naikina raudonuosius kraujo rutulėlius, versdamas juos taukais. Todėl girtuokliai dažnai esti riebus, bet netvirtas, nes tvirtumui reikia raumenų, o ne taukų. Alkoholis, įsisunkęs gyslosna jų lanksčias sieneles aplipdo kalkėmis, kurių daug yra svaiginamuose gėraluose. Nuo to gyslos darosi trapios, raukšlėtos; tokiomis gyslomis kraujas nebegali gerai tekėti, ir kartais atsitinka paraližius, arba staigi mirtis. Tai gi ir čia alkoholis yra vien tik griovėjas ir naikintojas.

Nuo alkoholio mūsų plaučiai patvinsta krauju išsipučia ir nebegali įkvėpti tiek deguonies, kiek jo reikia mūsų kūnui. Alsavimas darosi silpnas ir lėtas. Girtuokliai dažnai serga gerklės uždegimu. Yra nuomonių, kad alkoholis teikia mūsų kūnui šilimos. Bet daugybė gyvenimo faktų ir žymių mokslo žmonių įrodymų tas nuomonės jau senai paneigia.

Alkoholis jokios šilimos mūsų kūnui nesuteikia, bet dar daugiau išsekvoja. Tiesa, išgėrus alkoholinių gėralų žmogui pasidaro tartum šilčiau, bet čia tik alkoholio apgaulė. Nuo alkoholio kraujas pradeda smarkiai tekėti, gyslose mūsų paodyje išsipučia, o kartu su krauju paodin išeina ir mūsų kūno šilima, kuri susiduriusi su išorės šalčiu nyksta. Taigi alkoholis mūsų kūnui šilimos neteikia. Kad alkoholis net ir šalčiausiuose kraštuose yra nereikalingas, aiškiai įrodo garsaus šiaurės keliautojo Nanseno žodžiai: "Gyvenimas man įrodė, kad alkoholis šaltose šalyse nėra reikalingas, bet priešingai — kenksmingas". Dauguma vartoja alkoholinius gėrimus, ypač alų, troškuliui numalšinti ir tiki, kad alus yra puikusias gėras. Priešingai, alkoholis traukia iš mūsų organizmo drėgmę ir dar labiau didina troškulį. Štai kodėl norint atsigerti alaus, reikia kelių butelių, o vandens tik kelių stiklinių.

Alkoholiniai gėrimai silpnindami mūsų organizmą ir raumenų tamprumą, aišku, yra priešingi sporto idėjai. Todėl kiekvieno tikro sportininko vyriausias obalsis: "Negirtuokliauk ir nerūkyk!" Tokie įžymūs sportininkai, kaip Paavo Nurmi, Ville Ritola, Albin Stenroos, Ilones Holchmainen, yra įsitikinę abstinencijai.

Alkoholis smegenų ir nervų sistemos ardytojas

Mūsų organizmas yra labai sudėtingas. Jame esama įvairių procesų ir veiksmų, kuriuos reguliuoja smegenys ir nervų sistema. Ypač veikia alkoholis smegenims ir į nervų sistemą. Žymus

abstientas Sažinas šiuo klausimu taip išsitaria: "Medicinos mokslo išvados šiandien tikrai ir griežtai rodo, kad alkoholis yra paraližuojami narkotiniai nervų sistemos nuodai". Smegenys ir nervai, kurių priklauso mūsų galvojimas, regėjimas, uoslė, girdėjimas, raumenų judėjimas ir daug kitų kūno funkcijų, aišku, yra labai svarbūs organai. Mūsų smegenys telpa galvos kiaušė ir nugarkaukyje, o jų nervų yra visame kūne. Kenksmingas alkoholio veikimas smegenų ir nervų sistemos turi sąryšio ir su kitais mūsų kūno organais; tad nusigėręs žmogus nebegali tinkamai vaikščioti, bet sviruoja. Jo regėjimo, girdėjimo, uoslės ir jutimo organai yra visai nusilpę, alkoholio suparaližuoti. Alkoholiui veikiant smegenis, labai nusilpsta žmogaus protavimas ir gabumai. Tai aiškiai įrodė bandymai mokyklose su mokiniais. Be to, nuo alkoholio silpnėja valios patvarumas, estetikos, altruizmo ir doros jausmai. Kiurcas ir Krepelinas aiškiai įrodė, jog ir maža alkoholio doza (80 gramų) palieka žymių mūsų smegenyse dar 24 val. paskui gi išnyksta.

Taigi nuolatinis alkoholio vartojimas (žmogaus dažnai) labai žymiai veikia į mūsų smegenis ir nusilpnina juos. Nuo tokio alkoholio vartojimo žmogus dažnai apserga sunkiai išgydoma "baltąja karštligė", kuri baigiasi mirtimi ar beprotybe.

Beprotnamių statistika prikišamai rodo, kad daugiausia proto ligų atsitinka alkoholio dėka. Tad ir tuos organus, nuo kurių pareina žmonijos progresas ir kultūros pažanga, alkoholis negailingai naikina.

Alkoholis nėra vaistas

Kai kas tvirtina, kad alkoholis yra labai gera priemonė kovai su limpamomis ligomis, bet tai visai neatitinka tikrybės.

Gyvenimas rodo, jog epidemijoms siaučiant daugiausiai užsikrečia tie, kurie vartoja svaigalus. Profesorius Adams, pasiremdamas tyrimais, darytais choleros siautimo metu, patyrė, kad iš šimto susirgusių cholera blaivininkų miršta 19, gi vartojančių alkoholinius gėrimus 81 žmogus.

Gydytojas V. Hursley sako: "Alkoholis yra ne vaistai nuo ligos, bet visų ligų, neturto, vargo ir mirties pradžia". Panašios nuomonės yra visi žymieji šių dienų medikai. Tiesa, medicinoje yra vartojami ir nuodai, bet tai nereiškia, kad juos reikia pradėti vartoti tokiomis didelėmis dozomis, kaip kad dabar vartojamas alkoholis. Alkoholiniai gėralai neigiamai veikdami paskirių asmenų organizmą ir darydami juos tiek kūno, tiek dvasios paliegėliais silpnina ir visą tautą. Toji tauta, kurios nariai vartoja alkoholį, niekuomet neklestės! Įpratimas girtuokliauti ei-

na iš kartos į kartą ir virsta įgimta tautos savybe. Senovės graikai sakydavo: "girtuokliai gimdo girtuoklius", o lietuvių priežodis sako: "Obuolys nuo obelės netoli krinta". Tie gilūs žmonijos posakiai pilnai yra patvirtinti šiandieniniais medicinos ir abstinencijos mokslo tyrimais.

Alkoholis — tautos žudytojas

Girtuoklių tėvų vaikai dažniausia esti alkoholikai, pusgalviai, išsigimėliai ir kitos rūšies paliegėliai. Crolhersas pažymi, kad 80% girtuoklių vaikų gema su palinkimu girtuokliauti. Be to pastebėtina, kad ten kur vartojamas alkoholis, vaikų marumas daug didesnis, negu blavioj šaly. Amerikos indėnai išmirė vien nuo degtinės.

Girtuokliai tėvai nustoja gimdymo galios arba jų vaisius gimsta negyvas. Tat visiškai patvirtina Bungės, Arrivės, Krepelino ir kitų mokslininkų statistikos ir moksliniai tyrinėjimai, o dar ryškesnį pavyzdį mes galime matyti Prancūzijoje, kur prieš karą buvo labai daug vartojama svaigiųjų gėralų, ir prancūzų skaičius mažėjo. Mirimų nuošimtis Prancūzijoje žymiai buvo didesnis, negu gimimų.

Kur alkoholis ten ir žmonijos išsigimimas! Alkoholiniai gėrimai kenkia ne tik žmogaus organizmui, bet ir visuomenės santvarkai bei kultūros pažangai. Didesnis nuošimtis nusikaltėlių, aferistų ir ištvirkusių žmonių yra alkoholikai. Jeigu panaikintume svaigiųjų gėralų vartojimą, tai pranyktų pusė kalėjimų. Alkoholis silpnina žmogaus valią ir dorovę.

K. Gelvainis.

The Goal of Production

More and more we are coming to understand that our country, when peace comes, cannot achieve the American goal through the philosophy of scarcity, or through a "planned economy", or through government spending.

The end of the rainbow which the "planners" picture can only be found in production.

Production will give us the revenue to pay the war debt.

Production will save us from the ravages of inflation.

Production will rescue us from the chronic depression of pre-war years.

Production will provide employment at better wages, which leads to a higher standard of living.

In production only can be found the triple American blessings of jobs, freedom, and opportunity.

LAISVOS LIETUVOS KAREIVINĖS — Vienos iš daugelio buv. Laisvos Lietuvos kareivinių, prie ramaus

ežero, kur vasarą kereiviai kasdien galėjo maudytis gailinančiam vandenyje, žiemą sportuoti ant ledo.

executive to the legislature and proved in the long run to be impracticable.

The new Estonian Constitution, as adopted by the National Constituent Assembly in August, 1937, and entered into force in January, 1938, is not a "Fascist" constitution. Estonia remained a democratic republic, where the supreme power rests with the people and the country is directed by an elected President, who needs for his decisions the counter-signature of the Government, and the latter must have the confidence of the Parliament, which is a two-Chamber representative body.

President Konstantin Pats did not name himself. He was elected in April, 1938, by an electoral college consisting of the two chambers of the Parliament and the representative assembling of local self-government bodies by 219 votes to 19. As for the "martial law", or more exactly emergency state in Estonia, one must not forget that it occurred in September, 1938, after the German conquest of Austria, the Munich pact, and during the tension between Germany and Lithuania — at a moment when Germany became as great a potential menace as the USSR.

In October, 1939, a new Estonian Government was appointed with Professor Juri Uluots, Spea-

ker of the Chamber of Deputies, as Prime Minister, and Prof. Ants Piip, former Estonian Minister to Washington, member of the Labor Party, as Foreign Minister. This Cabinet had the support of about seven-eighths of the Chamber of Deputies.

There is nothing which might justify the assertion that the Latvian relations with Soviet Russia "cooled noticeably" by 1936 and Latvia's orientation became "unmistakably" pro-German. At the end of April, 1936, the Chiefs-of-Staff of Latvia, Estonia, and Lithuania paid a courtesy visit to Moscow as the guests of Marshal Jegorov, and in June, 1937, V. Munters, Latvia's Foreign Minister, went to Moscow; in August a Soviet press delegation visited the three capitals. On the contrary, Baron von Neurath, the Reich's Foreign Minister, expressed in January, 1936, some misgivings about the liquidation of the German Guilds in Riga. And in April, 1936, Fascist totalitarian organizations for spreading propaganda in Latvia were suppressed. Latvian President, Karlis Ulmanis, has been known as pro-British and not pro-German.

In social questions the revised constitution of Lithuania granted to the State the role of mediator and not that of a dictatorial power. In

KUN. VINCAS PUIDOKAS,

Lietuvos Vyčių Centro Dvasios Vadas, šv. Kazimiero parapijos, Westfield, Mass., klebonas. Jis Dvasios Vado pareigose pirmi metai, bet su vyčiais veikia per ilgus metus. Lai jo nuoširdumas vyčiams ir toliaus reiškiasi, o vyčiai mokės įvertinti kiekvieną jiems paaukotą darbo valandą.

1938 Lithuania had a coalition government.

There was not a democracy in the world that was not shaken by the effects of the crisis of 1930-34. "In Germany and Austria," writes J. Hampden Jackson, "parliamentary government gave way to rule by decree by the Catholic Chancellors Bruening and Dollfuss; in Britain and the United States it was saved by the establishment of strong executives with emergency powers... Even the oldest parliamentary republic in Europe—France—went through much the same constitutional shocks as Estonia..."

Sumner Welles declared in July, 1940, as Acting Secretary of State, in an official statement:

"From the day when the peoples of these (Baltic) republics first gained their independence and democratic form of government the people of the United States have watched their admirable progress in self-government with deep and sympathetic interest..."

The truth is that none of the Baltic peoples want either Bolshevism or Fascism.

Foreign Policy

There was an article in *Pravda* of May 28, 1940, under the headline "Political Mind in Estonia", which accuses the Estonian intelligentsia of "preaching loyalty to England" and hatred against Germany and anything German. The Tartu University is characterized as the hearth of "pro-British propaganda" and Estonian businessmen are scolded for having preferred British to German goods.

The policy of the Baltic States was not dictated by hatred against any single state. As early as the Peace Conference in Paris, in 1918-19, a project for a Baltic Union including the Scandinavian states, Finland and Poland, had been drawn up. The object of this union was to safeguard the freedom of the Baltic Sea and to establish a common system of defense and economic cooperation. Later, at the Baltic conferences, a Customs Union was drafted and a Treaty of Goodwill and Cooperation between Estonia, Latvia and Lithuania was signed and registered in September, 1934, at Geneva. One should say that the foreign policy of these countries was based on the League of Nations and the closest possible cooperation between the Baltic nations themselves. They will certainly hail the idea of a democratic federated Europe within the frame of a general organization of free nations.

How the Baltic States Were "Incorporated" Into the USSR

According to *Guide to the Peace*, the miracle of the three Baltic nations, who, after centuries of oppression, enjoyed during twenty years a very high civilization and prosperity, and then wilfully committed national suicide by renouncing their independent existence, occurred very simply:

"In September, 1939, after the German invasion of Poland, the USSR demanded of Latvia certain facilities for defense, which were granted. The following June, however, the Soviets charged Latvia with acting in the interest of Germany. There-upon the Latvian Government (together with many German nobles) fled to the Reich. In July Latvia held a plebiscite which ratified her new status as a Soviet republic. The exiled government denounced this action as an election under duress" (p. 123).

About the same is said of Lithuania, where "a popular plebiscite declared Lithuania a Soviet republic". In the case of Estonia, however, the *Guide* admits that "a plebiscite followed under Soviet auspices, and "the exiled Pats government protested both the sponsorship and implications of the plebiscite" (p. 121).

The truth is that the members of the national governments of Latvia, Lithuania and Estonia were deported to the Russian concentration camps even before the "admission" of the three countries into the USSR, and so were the presidents of the Baltic republics, except the Lithuanian President Antanas Smetona, who escaped abroad, came to the United States in 1941, and died in Cleveland in January, 1944.

TEOFILIĖ AUKŠTIKALNYTĖ,

Lietuvos Vyčių Centro Protokolų Raštininkė. Ji šiose pareigose darbuojasi per keturius karo metus. Malonu palinkėti darbščiai vytei ir toliau veikti su jaunimu.

The German nobles did not "flee" with the Latvian government. They left the Baltic countries with their furniture, tools, materials, and jewelry in the autumn of 1939, according to the German-Russian agreement of August, 1939. A former U. S. Naval Intelligence officer, Commander John A. Gade, asserts in his book *All My Born Days* (p. 323) that, in accordance with this agreement, Germany was to move the German-Balts out of Latvia and Estonia and give Russia a free hand in the two countries when she deemed the time ripe. In return, Germany would be permitted, after Norway had been conquered, to establish a flying and submarine base at Stavanger and a naval base and repair yard at Narvik. In Denmark, Helsingor would be fortified by the Germans so that it might become a Gibraltar of the North and the Baltic entirely locked up.

On September 1, 1939, Germany attacked Poland, and on September 28, before Warsaw fell, Ribbentrop and Molotov signed a Treaty of Friendship, partitioning Poland. On September 28 also a "Pact of Mutual Assistance" was imposed by the USSR on Estonia, under pretence of security against aggression "arising on the part of any great European power." This pact, however, made clear that the Treaty of Peace of February 2, 1920, and the Treaty of Non-Aggression and Peaceful Settlement of Conflicts dated May 4, 1932 (and renewed upon the suggestion of the Soviet Government until December 31, 1945!) remained the "solid basis" of the reciprocal relations and obligations. Art. 5 of the pact affirmed that the realization of this pact should not affect the sovereign rights of the contracting

parties, in particular their economic systems and state organization.

Latvia and Lithuania signed similar pacts on October 5 and October 10, 1939. The Soviet Government repudiated any suspicion that Russia desired to interfere in the affairs of the Baltic States.

Yet, on May 28, 1940, Molotov sent a violently worded note to the Lithuanian envoy in Moscow. This note dealt with the alleged kidnapping and torturing of Russian soldiers in Lithuania, in order to learn "military secrets". The Lithuanian Government proposed at once that a joint Russian - Lithuanian commission be appointed for investigation of this story. Moscow refused, and on June 15 a new Soviet note added that the Lithuanian Government was preparing an attack upon the Soviet garrison stationed in Lithuania. Moreover, the note claimed that Lithuania had adhered to the Estonian - Latvian military alliance, thus completing a tripartite alliance directed against the USSR. In retaliation, the Soviet Government demanded: that the Lithuanian Minister of the Interior be immediately tried; that a new Lithuanian Government be immediately formed; and that immediate free passage on Lithuanian territory be granted to Soviet troops. Dekanozov, Assistant Commissar for Foreign Affairs of the USSR, arrived at the airport of Kaunas and proceeded to constitute a new "honest" government of Lithuania.

On the same evening, the *Segodnja*, a Russian - language newspaper at Riga, issued a telegram from the Latvian Telegraph Agency, affirming that Lithuania is not a signatory to the defensive military agreement concluded between Estonia and Latvia on November 1, 1923, as recorded at the League of Nations.

Nevertheless, Soviet ultimatums which were handed to the Estonian and Latvian Governments on June 16, referred to the alleged induction of Lithuania into the Baltic Military Entente, and complained about the innocuous *Revue* of Lithuania into the Baltic Military Entente, French and German. Contrary to the assertions made today in pro-Soviet publications, *there was no word about relations with Germany in these ultimatums*. In spite of the weakness of the indictment against Estonia and Latvia, Moscow demanded that new governments be appointed and the free entry of Russian troops "in sufficient numbers" granted. Commissar Zhdanov, member of the Supreme Soviet (now in Finland), was entrusted with the appointing of the "government" in Estonia; Vyshinsky, Vice-Commissar of Foreign Affairs, of that in Latvia.

(To be continued)

WHAT OF ITS FUTURE

All the members of the Knights of Lithuania organization, both past and present can proudly celebrate the thirtieth anniversary of the "Vytis". Where other magazines were forced to stop the press for lack of money and want of interest, this monthly, though at times it limped and even faltered, has continued to this day, and what more, looks forward to many years ahead. Justly, can the K. of L.'s cry, "Lai gyvuoja Vyčiai".

Those past thirty years of the "Vytis" are truly memorable ones. It narrates through the passage of years the story of young immigrants who banded themselves together in a Catholic organization to keep alive in their hearts a love for God and their own fatherland and the fresh memory of their language and song. The "Vytis" became their chronicle, the faithful diary of their efforts to live up to this aim. It was the bond of unity with the veterans of the first World War. It was the teacher in religion, economics and literature. It found place for articles on co-operatives, unions, plays and stories. Then, as time went on and a new generation of sport-minded young Lithuanian - Americans joined the organization, the literary "Vytis" caught this spirit for sport and recreation and its glow was seen on the very pages of the "Vytis". Once sedate, now it proudly boasts of the athletic achievements of the various councils and its members. It struggled on during the bleak depression years to bring us to the close of this second World War.

What can we expect of the "Vytis" in the future? There are many young Americans of Lithuanian heritage who want to read a good

magazine that will remind them of their ancestry. To them, it must be interested, alive and replete with the topics of the day. They will discard anything that seems puerile and vain. They do remember the past and glory in it but they are vitally interested in the present and want to read and know more about it. They seek food for thought and discussion on religion, unions, fair wages, soldiers rights, G. I. education, books plays, and even home economics. This sounds like a real magazine, but that is just what the "Vytis" must become or otherwise, it, too, will disappear. The past was a glorious one, but what of the future? It is up to the members themselves to keep the "Vytis" alive and vibrant. If they should fail, the "Vytis" will become just a happy memory.

Rev. J. Grinius.

Official Notice!

New England District Convention to be held in Athol, Mass.

Place: Lithuanian Hall, Jones St.

Dates: *Saturday, Sept. 29th.* Dance and get acquainted party at Lithuanian Hall. (Public invited).

SUNDAY, SEPT. 30th. Mass at St. Francis Church, Main St. at 10:30 a. m. Conventions' session will commence at 2 p. m. at Lithuanian Hall.

For accommodations overnight, contact:

Margie D. Senk

125 South St., Athol, Mass.

A wonderful time promised all — so come one — come all!

ANNE KLEM,

Lietuvos Vyčių Centro Valdybos išdo globėja. Ji šiose pareigose tik pirmi metai. Linkėtina jai, kaipo uoliai vytei, pasisekimo ir toliau veikti su vyčiais.

Radio Phone for Autos Is Ready

Inventive genius of American industry has produced a mobile radio-telephone system which would enable the driver of a vehicle to hold two-way conversations. A plan for operating such a system is announced by American Telephone and Telegraph Co., which expects to install radiotelephone stations in many cities.

Telephones in doctors' cars, delivery trucks, taxicabs, private cars, and on boats will be connected with the general telephone system, so that a subscriber to the general two-way mobile service can talk to any Bell telephone.

Applications have been filed to install radiotelephone stations in Baltimore, Chicago, Cincinnati, Columbus, Denver, Houston, Milwaukee, New York, Philadelphia, Pittsburgh, St. Louis, Salt Lake City and Washington.

Other cities are being surveyed as to the need for such a service.

Officialus Skyrius

CONVENTION

The XXXIII National Convention, to be held September 21-22-23, 1945, in the Chicago district, is just around the corner. All members of the Knights of Lithuania, are cordially invited to attend this important Convention.

CREDENTIALS

Council and District delegates must present their mandate to the Convention, duly executed by the Spiritual Advisor, officers and seal (if any). Mandates of delegates are to be mailed directly to the Supreme Council Financial Secretary, prior to the convention, for verification purposes.

Council or district desiring to propose action on any subject at the National Convention, may send such proposal to Miss Stella Brozas, % Resolutions Committee, 2103 S. 48th Court, Cicero 50, Ill.

Districts may delegate two representatives to the convention; council delegates participating in the convention have but *one vote for every 10 fully paid-up members in the Center. No delegate can represent more than one council, district or National office.*

PURPOSE

One of the purposes of a National Convention, aside from being a tradition, is to give members from all over the States an opportunity to think and act together on the many problems confronting us. This group action is most important if we are to make greatest contribution. We also need this Convention for inspiration and stimulation. Our delegation at every National Convention in the past years (prior to the war) has always been outstanding for its size and for its active participation in convention business. Therefore, we urge that as many as possible attend the convention, now that the war is at an end, thank God.

Phyllis Grendal

Supreme Council Fin. Sec.

Organizuojaš Gelbėti Karo Išblokštus Lietuvius

New York (LAIC) — Ir Pietų Amerikos lietuviai sukruo gelbėti iš tėvų žemės išblokštus lietuvius tremtinius ir pabėgėlius. Argentinos lietuviai steigia šalpos draugiją.

“Vyties” Jubilejinių Metų Rėmėjai:

A. F. Kneižys, Norwood, Mass	5.00
Miss M. Kilmoniūtė, So. Boston, Mass.	5.00
Rev. Paul Sabulis, Hartford, Conn.	5.00
S. Šimulis, Chicago, Ill.	3.00
“Padangės Aras”	2.40
Mrs. Anna Westfield, So. Boston, Mass.	2.40
Frank Rashenskas, Kankakee, Ill.	2.20
Albina Kučinskas, Worcester, Mass.	2.20
Mr. & Mrs. K. Čirbulėnas, Brockton, Mass.	2.00
Mr. & Mrs. A. J. Mažeika, Pittsburgh, Pa.	2.00
F. Pikčiūnas, Chicago, Ill.	2.00
Mrs. E. Yonkauskas, S. Boston, Mass.	2.00
P. Vodluga, So. Boston, Mass.	2.00
V. J. Kraus, Pittsburgh, Pa.	2.00
P. Waitkevicz, So. Boston, Mass.	2.00
J. Bernatonis, So. Boston, Mass.	2.00
Joan Norkūnas, Boston, Mass.	2.00
Tillie Aukštikalnis, Worcester, Mass.	2.00
Kun. Starkus, Elizabeth, N. J.	2.00
Grasilda Martinkienė, So. Boston, Mass.	1.50
E. Bagdonas, Athol, Mass.	1.25
Helen Tauches, Brockton, Mass.	1.20
Mrs. U. Petrauskienė, Scranton, Pa.	1.20
Helen Walent, Worcester, Mass.	1.20
Miss Julia Newronis, So. Boston, Mass.	1.20

CHARLES BASON (Basanavičius),

Lietuvos Vyčių Centro Valdybos išdo globėjas. Jis šiose pareigose dar tik pirmi pilni metai. Linkėtina darbščiam vyčiui ir toliau veikti sekmingai su L. vyčiais.

Mrs. Plansky, So. Boston, Mass.	1.20
Miss Ellen Austin, Athol, Mass.	1.20
Mr. D. Atkočius, Worcester, Mass.	1.20
F. Walukonis, Kearny, N. J.	1.20
A. Baronas, Dorchester, Mass.	1.20
Agnes Giedraitis, So. Boston, Mass.	1.20
S. Krewe, Chicago, Ill.	1.20
G. Masaitis, Brockton, Mass.	1.20
Mrs. P. Svilienė, So. Boston, Mass.	1.20
Mrs. A. Pabales, Chicago, Ill.	1.20
Betty Winsky, Hartford, Conn.	1.20
Mrs. K. Petrauskas, Chicago, Ill.	1.20
Joan Grigalunas, So. Boston, Mass.	1.20
Miss E. Banunis, New York, N. Y.	1.20
Mrs. I. Gedwell, Chicago, Ill.	1.20
Victor Bukauskas, Hyde Park	1.20
Mr. Remutis, Dorchester, Mass.	1.20
Mrs. George Mažeika, Nnion, N. J.	1.20
Margaret Motėjūnas, Brockton, Mass.	1.20
Sophie Lukas, Brockton, Mass.	1.20
Eleanor Bulkitis, Brockton, Mass.	1.20
Ruth Ykasala, Brockton, Mass.	1.20
Helen Lawson, Brockton, Mass.	1.20
Anne Norkus, Brockton, Mass.	1.20
Mrs. J. Stachulczyk, Paterson, N. J.	1.05
Leonora Koskie, Worcester, Mass.	1.00
Mrs. Varžinskas, Dorchester, Mass.	1.00
Mrs. W. Lynch, Kankakee, Ill.	1.00
J. S. Razauskas, Dayton, Ohio	1.00
Mrs. Mike Schultz, Kankakee, Ill.	1.00
Miss V. Kvieckus, Chicago, Ill.	1.00
Mrs. Volungevičienė, So. Boston, Mass.	1.00
A. Majauskaitė, So. Boston, Mass.	1.00
Miss A. Dubickaitė, Millbury, Mass.	1.00
Miss Betty Kaliūnas, Worcester, Mass.	1.00
Thomas Salkauskas, Chicago, Ill.	1.00
F. Gengis, So. Boston, Mass.	1.00
M. Ilkevičiūtė, So. Boston, Mass.	1.00
Mr. Anthony Gaputis, The Second	1.00
A. Ašmenskas, So. Boston, Mass.	1.00
Mary Babel, Norwood, Mass.	1.00
Mrs. A. Misevick, Chicago, Ill.	1.00
Mrs. M. Aikus, N. Chicago, Ill.	1.00
John A. Kass, Chicago, Ill.	1.00
Ieva Balsevičiūtė, Worcester, Mass.	1.00
Kun. S. Saulėnas, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. E. Norkūnienė, Dorchester, Mass.	1.00
Mrs. A. Antanelienė, So. Boston, Mass.	1.00
Emilia C. Carroll, Norwood, Mass.	1.00
Nellie Laucis, Worcester, Mass.	1.00
R. Vitaitis, Norwood, Mass.	1.00
V. Šeštavičius, Norwood, Mass.	1.00
Anna Sakunas, Chicago, Ill.	1.00
Mr. & Mrs. Chas Kulikauskas, Worcester, ...	1.00
Mrs. J. Šimkienė, So. Boston, Mass.	1.00
J. Jeskevičius, Dorchester, Mass.	1.00
Helen Balkus, Providence, R. I.	1.00
Patricia Žibutis, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. P. Naujokaitis, Norwood, Mass.	1.00
A. Kolesk, Bronx, N. Y.	1.00

Mary Ciurinskienė, Kearney, N. J.	1.00
K. Dargvonis, Norwood, Mass.	1.00
Charles Vaškas, Newark, N. J.	1.00
J. Gvazdaitis, Newark, N. J.	1.00
Steve Mickevičius, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. Mary Yankauskas, S. Boston, Mass.	1.00
G. & M. Pakeltis	1.00
Irene Pakeltis	1.00
J. Swirsky, Brockton, Mass.	.80
Dorothy Johnson, Brockton, Mass.	.80

Visiems nuoširdiems jaunimo prieteliams ir
rėmėjams nuoširdžiausiai tariau ačiū!

Jūsų,

Pranas Razvadauskas,

L. Vyčių Centro pirm.

Lietuvoje Mirė Rašytojas Kazys Puida

New York (LAIC) — Pietų Amerikos lietuviškieji laikraščiai praneša, kad šių metų sausio mėn. 25 d. Kaune mirė rašytojas Kazys Puida, sulaukęs 62 m. amžiaus. Velionis buvo uolus plunksnos darbininkas. Jis yra parašęs arba išvertęs apie 60 knygų, kurias draugėn paėmus susidarytų tūkstančiai spausdintų puslapių.

K. Puida gimė 1883 m. kovo 19 d. Sėtijų kaime, Suvalkijos Naumiesčio apylinkėse. Gimnaziją ėjo Marijampolėje. 1904 m. baigė Berlyno politechnikos institutą inžinierio laipsniu. Berlyne, drauge su D. Zauniumi, įkūrė "Berlyno Lietuvių Draugiją". Iš Lietuvos rašinėjo į "Lietuvos Laikraštį", leidžiamą Petrapilyje. Pasirašydavo K. Žegotos slapyvardžiu (vėliau tą slapyvardį naudojo ir knygas leisdamas, pav. "Iš sermėgiaus krūtinės"). Trejetą metų dirbo prie "Vilniaus žinių", kurį laiką buvo jų redaktoriumi, o nuo 1907 metų — paskirtas mokytojų šiaulių gimnazijoje. Žandarų persekiojamas turėjo keltis į Rusiją, kur Čeliabinske mokytojavo. 1916 m. buvo mobilizuotas į rusų kariuomenę.

Lietuvon tegalėjo sugrįžti tik 1920 metais. Čia daugiausia laiko pašvėsdavo rašymui. Redagavo keletą literatūros ir meno žurnalų, kaip "Gairės" (1923), "Kūrybos keliais" (1924), "Gaisai" (1930). Iš jo originalių raštų paminėtini "Žemės Giesmė", "Ruduo", "Keleivis", "Apysakos", "Mūsų dainiai", "Geležinis Vilkas", "Magnus Dux" ir kt., iš dramų — "Mirga", "Rūtų Vainikas", "Undinė", "Gairės" ir kt. Ypatingai daug K. Puida yra išvertęs. Jis vertė Sudermano, Ibseno dramą bei veikalus — Weyssenhofo, Nemojevskio, O. S. Mardeno, Oržeskienės, Oscar Wilde, Maine-Reido, Galsworthy, Grey, Jelusich, Kellermano, Jack Londono, B. Shaw ir kitų. Jis išvertė į lietuvių kalbą ir tokias plačiai žinomas knygas kaip Sinclairo "Pelkės", Radzevičiūtės "Dievaitis", Senkevičiaus "Quo Vadis".

Velionis palaidotas šalia jo žmonos, rašytojos Pleirytės - Puidienės, kuri pasirašydavo slapyvardžiu Vaidilutė.

“VYTIS” 30 METŲ

Rašo K. JONAITIS
(Atsiminimų bruožai)

Rodos, tik keletas mėnesių prabėgo nuo to laiko, kada studentas Alex. Račkus (dabar dr. A. Račkus) rinko ir tvarkė medžiagą, medžiojo bendradarbius, landžiojo iš spaustuvės į spaustuvę, kad gavus prienamesnes sąlygas atspausdinimui pirmojo “Vyties” num. Tai buvo rytuose, Bostone.

Stud. A. Račkus palikęs Boston'ą, išvyko į Chicago, įstojo į Loyola Universitetą, medicinos skyrių, kartu su juomi išvyko ir dar negimęs “Vytis”.

Praėjo graži vasarėlė, pasibaigė atostogų laikas, jau nesimato iš ryto kaip saulutė išsiprausęs bangose okeano pakyla iš vandens auksu nuožaius bangų keteras. Tiršti rūkų debesys, kas rytas atplaukė nuo okeano užkloja miestą ir jo apielinkes.

Ir, štai, vieną ūkanotą rudens dieną atlanko mus pirmas num. “Vytis”, jaunimo, L. Vyčių organizacijos, minties reiškėjas, jos idealų ugdytojas! Skaitėme atsidėję, o sieloje augo pasiryžimas ir nepalaužiama valia—dirbti!

Ir jei šiandien, vartydami laikraščių lapus, užtinkame ką tokio gražaus, kilnaus, žavėjančio, kuris gaivina sielą, kelią prislėgtą ūpą, kuris lyg tas gaivinantis balsamas, suteikia jėgų nenuleisti rankų, kad ir tamsiausiose gyvenimo valandose, tai kreditas L. V. organizacijos ir jos organo “Vyties”.

Artojo arklas nusišveičia ir blizga sidabru beardamas dirvonus, gi tas pats arklas patvoryj begulėdamas rudyja ir genda.

Ar ne tas pats atsitinka ir su jaunimu? Jaunimas turi šviesti gerais darbais; priešingai surūdys gyvenimo dumblyje ir žus be naudos palikdamas didelius nuostolius kartų kartoms.

“Prieš trisdešimt metų daugelis iš mūsų laikome dideliu daiktu parašę vieną - kitą žinutę iš vietinės kuopos veikimo, bet, laikui bėgant, jau tuomi nesitenkinom, mėginom ką nors daugiau; nebuvo tai lengvas darbas, bet pasiryžimas ir didžiausias kliūtis nuveikia.

Gyvendamas Bostone kartu teko darbuotis su “Darbininko” štabu. Ypatingai artimas draugas buvo Antanas Kneižys, dabartinis “Darbininko” redaktorius. Pats miestas nedaro įspūdžio, namai susigrūdę vienas prie kito, o kaikurios gatvės tokios siauros, kad dienos metu praeiviai vienas kitam užkulnius nusimindžioja. Bet aplinkumos labai įdomios savo įvairumu. Čia prie pat šono nuo amžių banguoja Atlanto okeanas viliodamas tūkstantines žmonių minias; jis

jiems seka paslaptingas pasakas, kurias kiekvienas kitaip supranta.

Atsimenu, Antanas įsiklausęs okeano pasakų išrėžė nevieną ugningą “spyčių” apie mūsų jaunimą, apie darbininkų judėjimą vaizdingai nupiešęs jų vargus ir čia pat pateikia receptą kaip nuo jų išsigydyti, gi man okeanas pasakojo kitokią pasaką.

Oi, mylėjau aš jį, mėgau jo pasakas ir nekartą vėlai vakare klausiausi, jo ilgėjausi, laukiau ar neprašneks seneliu okeanas, ar nepasakys, kas gero, kas naujo veikiama Tėvų šalyje? Ir visuomet baigdavau su Dagalėliu...

“Bet veltui aš klausinėjau
To senelio ir to vėjo,
Jie negal man pasakyti,
Negal širdį nuraminti...”

I WORCESTER

Apsigyvenau Worcesterį. Vietos L. Vyčių kp. tik-ką buvo pergėvenusi “revoliucijos” audrą. Iš 200 narių buvo pasilikę tik keli. Kuopos pirm. pašauktas į kariuomenę, jo vietą užėmė Ona Vasilaitė (prof. Kazio Pakšto žmona). Jaunutė 16 metų mergaitė, pašvenčia savo jėgas, savo simpatiją ir nepaprastai švelniu būdu prašo pasilikusiųjų nenuleisti rankų, laikytis. Vienas narys taip man pasakojo: Buvau ir aš užsidegęs “revoliucijos” dvasia ir jau norėjau spiauti į tą visa, bet, štai, ant laimės, sutinku kp. pirm. O. V. Ji nedaug su manim kalbėjo, tik prašė nenuvilti vilties, prašė grįžti. Ir aš neturėjau nei drąsos nei jėgų jai priešintis.

Susirinkę L. V. kambariuose keli nariai daro planus tolimesniam veikimui. Ona Vasilaitė, varg. Antanas Visminas, Juozas Žemaitis (dabart. varg.), Petras Puišis, Juozas ir Vincas Bačiai, L. Šaltinytė (Černeckienė), E. Baltrušaitė ir dar keletas kitų pradėjo veikti, nes kp. turėjo nemažai skolos.

Pradėjom mokintis 5-kių veiksmų dramą “Kęstutis”. Turėjom geras pasekmes, buvo pakartotas apie 6 kartus: 2 kartu Worcesterį, 2 Bostone, Atholy ir Montrealy, Canadoj. Veiklas davė gražaus pelno. Išmokėjom skolas, dar ir išde pasiliko geras pluoštas dolerių.

Palyginus Worcester'į su Boston'u, tai mažas miestelis, bet veikimu sumušęs rekordą.

Gražios, žavingos aplinkumos, nedideli medžiuose paskendę kalneliai, tarpe jų, it veidrodžiai, blizgantieji ežerėliai vilioja prie savęs. Čia nevieną vasaros vakarą prisėjo jei jau ne su laiveliu irkluoti, tai plaukyti po tyrą vandenį, skaityti žvaigždutes ir sidabrinį mėnulį, kurie taip-pat “maudėsi” ežero dugne... Ir čia gimė:

I.

VAKARAS

Ant ežero kranto tyliam vakare
Stovėjau... saulytė lėtai žemyn slinko
Jos veidas ugnimis chaosų tvane
Jau slėpės nakvynę jį sau pasirinko

It brangiais žemčiugais skaisčiais
spinduliais.

Ant ežero bangos sužibę balavo
Gyvenimo knygą čia, rodos, atskleis
Ir ateitį šviesią slapčia pranašavo.

Vėl mainėsi, geso puikus reginys
Tik vandens paviršium rūkai pasiliko
Suspaudė krūtinę skaudus ilgėsysis
Ir verkia siela, kad viskas išnyko.

Sutemo... Užmigo gamtužė minkštai,
Štai teka mėnulis vadovas nakties.
Vėl tvėriasi, gema įvairūs vaizdai,
Kaip ramu ir lengva jauti ant širdies.

II.

NAKTIS

Augaloti medžiai įaugę į krantą,
Tamsžalių viršūnų judinti nepajėgia.
Nei šnekų slaptųjų nakties nesu-
pranta
Į žvaigždėtą dangų žiūri pasistiebę.

O dangui žvaigždutės leidžiasi ir teka
Spinduliai auksiniai į vandenį krinta
Pasakas slaptingas su pakrančiais
seka

Puiki aureolė ant vandens sušvinta.
Nusviro skarotos jievary viršūnės,
Vainiką sidabro mėnulis uždėjo.
Lyg verkia iš džiaugsmo jų šakos
rasotos

Lyg deimanto grūdus kas nakčia už-
sėjo.

Bangas ripuluotas vėjelis paliečia
Atbunda iš miego ežero krūtinė,
O sparnuočių chorai su pirmąja gies-
me
Sveikina... Jau aušta žara rytmetinė.

III.

RYTAS

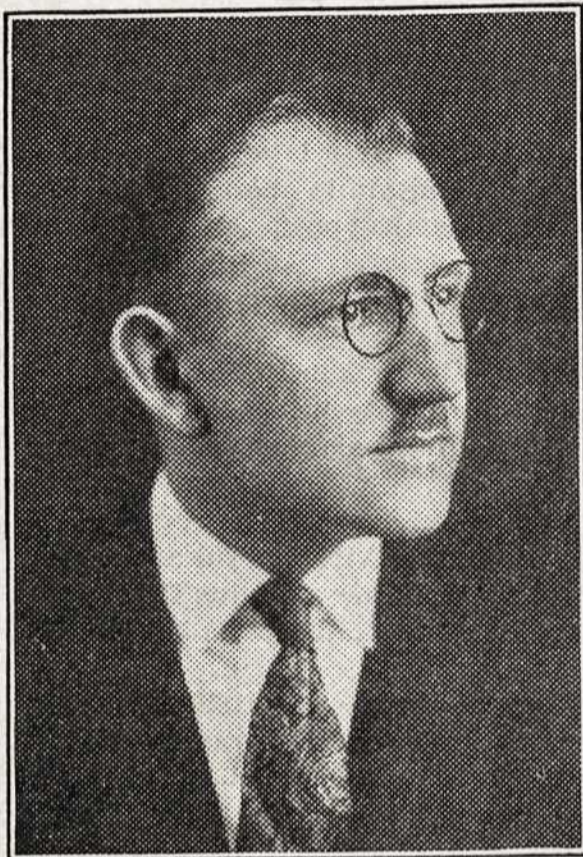
Sveika būk rytmečio aušra,
Tu pranašas giedrios dienos.
Tavęs mes laukiam būk sveika
Tu išklausk mūsų maldos!

Tu taip skaisti, tu nekalta...
Pragydo paukščiai, žydi gėlės
Kiekvienas džiaugias atsikėlęs.
— Sveika būk rytmečio aušra!

Tu atnešiai mums giedrą dieną,
Atnešk liuosybę ir blakstieną
Džiovink, nes ašaroms apteko
Erškėčiai pinasi ant tako.

Himnus liuosybės ten giedos,
Ir tavo vardą vis kartos:
Sveika rytų aušra šviesi,
Tu laisvės vėliavą neši!

Taip, ten, toli, už okeano, aušo nau-
jas rytas, kurėsi naujas gyvenimas,
virė žūt-būtinė kova. Trimito balsas

Kazys Jonaitis

perskrodė tamsos ir priespaudos plūtą, papūtė nuo pilėkalnių nuo milžinių kapų vėjas įkvėpė bočių dvasią ir drąsą. Džiaugėmės jų žygiais, jų laimėjimais ir nevienas plaukė per okeaną, stoja į narsuolių eiles. Truko priespaudos pančiai, bet, štai, iš rytų šalies, viliugingas kaimynas padedamas Lietuvos išdaviko sūnaus smogia aštrų peilį į Jauną Lietuvos širdį, kad suduoti mirtiną smūgį ir tokiam kritiškame momente veržiasi iš širdies gelmių jausmas, kurį niekas negali pavergti, tėvynės meilės ugnis, kurios jūrių vandenys negali užgesinti. Čia seka ištrauka iš vienu eilių "Kartybių Taurė". —

O ten, girdi, balsai liūdni,
Tai rauda tremiami vaikai.
Jie šaukiasi pagelbos, bet kas juos
supras?
Ar tie, kurie išplėšė jiems laisvę-
tėvynę?
Ir sielvartų kryžiais prislėgė krūtinę
O ne! Pas juos širdies jausmai numi-
rę!
Dirksningai iškėlę rankas
Aukščiausiai siunčia jie maldas...
Ramina juos dangus.
O šėldamas vėjas, kad rita bangas
Jos šokdamos skečia sparnus.
Kada prablaivės aptemęs dangus,
Ir atsisuks vėjas ramus, palankus.
Paliaus šėlti bangos ir jūrės atslugs,
Kada priplauks laimės žadėtus kran-
tus?
O vienok išauš kada nors diena
Ir plauks iš krūtinių liuosybės daina.
Sudrebės išgirdę, kurie prakaitu
minta...
Kaip slepias apuokas, kad rytas pra-
švinta,
Bet Judo darbas jie nepasislėps.
Ir nenutrins kraujo dėmės.
Tas kraujas pralietas artojo sūnaus

Valio, Lietuvos Vyčiai!

Gyvenimas yra kova. Ją laimės tas, kas bus gerai pasiruošęs.

Kaip džiugu pasveikinti Lietuvos Vyčių organą "Vytį" jo 30-ties metų jubiliejaus proga.

Begalinis džiaugsmas pripildo krūtinę matant, kaip sumaniai, kaip ryžtingai Jūs vyčiai, vytės, dabar einate į gyvenimą.

Jūs Tautos ir Bažnyčios viltis! Jūs šiuo metu pavergtos Jūs tėvų žemės — Lietuvos — skaiti ateitis!

Gyvuokit, vyčiai! Tegul Jūs organas "Vytis" ir toliau šviečia Jums kelius žygiuoti obalsiu DIEVUI IR TĖVYNEI!

Pilnos apyskaitos pareikalaus.
Kas budelio rolę vaidint pamėgino,
Tas neišsisuks tautos prakeikimo.
Ir veltui ašaroms blakstienas mazgos
Veltui ir krūtinė sugelta vaitos
Jau nepataisys klaidos.

Kas kruviną šokį tėvynės laukuos
Surengė ir Marsui sudėjo aukas,
Aplink sudrėko dirvos ne nuo rasos,
Tai kraujas ir prakaitas varvėjo
gausus.

Dar vienas lašas ir taurė sklidina
Kartybių... Išgersiu... Laisva Lietuva!
Ir ta taurė bus paskutinė
Laisvai atsikvėps lietuvių krūtinė,
O žemė krauju ir prakaitu aplieta,
Sutraukys vergijos grandį kietą
Liuosybės himną užgiedos!

Ta žemė nutrešta ir permirkus
kraujais, išvagota ašarų upeliais,
ten, kur karštos maldos nuolatos ky-
la prie Aukščiausio sosto, nebus vel-
tui.

Nepabaigti rūpesčiai, nepasotina-
mas troškimas, veržimasis siekti už-
brėšto tikslo prisėjo apleisti Worces-
ter'į, ten, kur tiek artimų draugų,
kur tiek saldžių, šviesių atsiminimų,
kurie pasiliko įrašyti mano sieloje ir
bus tol, kol širdis tvaksės krūtinėn.

(Bus daugiau)

RUGIAGĖLĖS.

Vien tik mėlyna akyse!
Žemėj, ore ir danguj
daugiau nieko nebmatsi, —
vien tik mėlyna akyse.

Užsimerksi, pamąstysi,
nusijuoksi... O paskui —
vien tik mėlyna akyse,
žemėj, ore ir danguj.

Kazys Binkis

SERVICE MEMBERS LETTER BOX

Cpl. Peter F. Carroll
C-26, Worcester, Mass.

A letter recently received by our Supreme Council Secretary, Tillie Aukstikalnis from Corporal's sister:

"We received a good conduct Decoration Medal a few weeks ago which Peter apparently earned while on Saipan. A letter followed which states as follows: 'the outstanding devotion to duty in performance of exceptionally difficult tasks on the Island of Saipan, M. I. This platoon that Peter was attached to was combined with an Infantry Division debarked on Saipan on the first invasion date and while carrying out their primary mission of caring for our deceased throughout the assault phase, was subjected to enemy sniper fire on many occasions. Despite this, and not withstanding other unusual hardships and dangers, over 1000 deceased were carefully identified and interred in the period of one month. Under the most adverse conditions, Peter Parroll and his Platoon maintained a high standard of discipline that reflects great credit upon itself and the United States Army.'"

"Peter has been overseas for 18 months now, and wishes to extend his best regards to all the K. of L. members throughout New England."

LIETUVIŲ RADIO DIENŽODIS

MARGUTIS Radio laikraštis leidžiamas Chicagoje, yra vienintelis kasdieninis Radio laikraštis Amerikoje. Įsteigtas Balandžio-April 11 d. 1932.

Radio Stotis —

WHFC

(1450 kil.)

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais.

9:30 VAL. VAKARE

SEKMADIENIAIS nuo 1 iki 2 val.
po pietų.

EXTRA PENKTADIENIAIS
7 iki 8 val. vakare.

Pasiklausykite pasaulio žinių, žinių iš lietuviškojo gyvenimo ir visokių pranešimų ir skelbimų.

“VYTIES” 30 M. JUBILIEJUI

(1915—1945)

Mokslas, apšvieta, kultūra ir civilizacija pasaulio tautoms plinta sparčiai, žaibo greitumu įvairiomis kalbomis, ir tuo būdu rengia kasdieną visiems gyvenime skaitesnę rytą.

Nuo pat giliosios istorijoje senovės: egiptėnų, graikų ir romėnų laikų stengiasi pažymėti raštu visas auksines žmonijos mintis, kurios tik buvo išreiškiamos ant molio, akmens, ar papiruso lentelių, kad visą tai perduoti aiškiai kartų kartoms žmonijai ateityje.

Jonui Gutenbergui išradus gi spaudą 1438 m., šis darbas žymiai palengvėjo. Su pagalba rinktinių raidžių išsiskyrė tūkstančiai raštų — knygų, įvairių, vėliau gi žurnalų, laikraščių pradėta spausdinti ir galingo žmogaus proto mintys visi ir visur plačiai pradėjo skaityti.

Prie daugelio įvairių garbingų žygių mūsų lietuvių išėmė Amerikoje, kaip tik ir priklauso pirmieji šalyje laikraščiai, ypač mūsų skaitaus jaunimo reikalams skirtas “Vytis”, kuris begalo daug šviesos įnešė katalikybės ir lietuviybės srityse.

Šis neįkainojamas svarbos ir kilnios pagarbos užsitarnavęs žurnalas užgimė spalio 21 d. 1915 m., Chicago, Ill.

Kaip ir kiekvienoje gyvenimo srityje pradžia visuomet yra sunki, taip ir “Vytis”, nors ir išlėto, bet nuolat kasmet tobulėjo, padedant anų laikų lietuviybės žiedams — moksleivijai, dvasiškijai.

Kas gali suprasti, bei tinkamai įkainuoti tą begalinį džiaugsmą, pasitangas, lietuviško intelekto įkinkytas jėgas, kurias sudėjo jame pirmieji pionieriai — jojo leidėjai, rašytojai, poetai, korespondentai, arba tą dvasinę, kultūrinę naudą plačiai visuomenei skleidžiamą?!

Šiandie nesiras ne vieno mūsų šviesuomenėje inteligento: kunigo, daktaro, advokato, redaktoriaus, poeto, inžinieriaus, ar visuomenės veikėjo, kurie praeityje nebūtų sau sėmę skaisčių idealų ir taurios lietuviybės iš patrijotingo “Vyties” žurnalo skilčių.

Garbingas “Vytis” per 30 metų savo karingos gyvuotės, darbuotės, mokėjo taikiai ir tiksliai patarnauti visuomenei visuose reikaluose. Jis buvo ir tebėra tikrai aštrus ginklas prieš jaunakartės ištautėjimą, jis sugebėjo įskiepyti jos širdyse lietuviybę ir padėjo sukurti lietuviškas šeimas.

Kaip Lietuvos kunigaikštis Vytautas Didysis sušaukdavo savo galingu trimitu narsuosius kariuos ginti tėvynę nuo priešų, taip panašiai ir L. Vy-

čių žurnalas “Vytis” ateityje tebūnie tuo mūsų tautos trimitu - ginklu, kuris augintų - sergėtų mūsų jaunime brangios lietuviybės.

“Vytis” pagaliau yra tas garbingas lietuviybės centras visoje Amerikoje, kuriame suburiama geriausios jaunimo darbuotės pajėgos, tad ir nestebėtina, kad jo paunksnyje glaudžiasi pati geriausioji, rinktiniausioji ir doraisi mūsų jaunuomenė.

Kame gi surasi skaitesnę, tikrai lietuviškos - tyros dvasios. Arba dainų maloniai skambančių, sykiu su lietuviškais šokiais puošniuose tautiškuose rūbuose, kaip linksmyjū, dorųjų L. Vyčių tarpe ir “Vyties” puslapiuose?!! — Vytis, vytė ir “Vytis” tai tikra lietuviybės siela ir širdis.

Prie šios malonios progos reikia čia širdingiausiai pasveikinti neapsakomai darbščius — L. V. pirm. Praną Razvadauską ir jo redaktorių — Igną Sakalą, uoliai pasišventusius jaunimo gerovei, taipgi senuosius vyčius — veteranus, jubiliatą M. A. Norkūną ir skaitytojus rėmėjus visus, belaukiant “Vyties” auksinio Jubilėjaus.

Taigi, teneatsiranda Amerikoje ne vienos tikrai lietuviškos šeimos, kurios nepapuoštų garbingas, kilnadvasis Vyčio, ar Vytės asmuo, nes kame veikia, tebegyvuoja Lietuvos Vyčių šauni draugija, ten ir ateityje bujos katalikybės, ypač lietuviybės širdis, siela ir dvasia.

Tat, Valio! Valio! dar sykį tikrai lietuviškai Valio! garbingam jaunimo žurnalui “Vytis” 30 m. Jubilėjaus sulaukus. Lygiu narsumu ateityje teski na jis kelią Dievui ir Tėvynei obalsiu jaunuomenės širdyse prie skaitesnio, doresnio ir lietuviškesnio Rytojaus!!!

PADANGĖS ARAS.

Aiškumo Dėliai

“Vytyje” ir “Darbininke” buvo rašyta, jog pirmas Vyčių seimas buvo Montello, Brockton, Mass.

Pastebėjęs parašiau “Vytyje” atitaisyką, bet tą atitaisyką dar daugiau sukraipė, pridėdami ko nebuvo ir ko neminėjau.

Tarp kitko pridėta: Sumanymą bei projektą organizuoti jaunimą pirmiausiai iškėlė a. a. kun. A. Kaupas per LRKSA seimą 1912 metais, So. Boston, Mass., taip pat a. a. kun. A. Milukas ir “Kataliko” redaktorių Vasys. Tai stambi klaida ir tai jau buvo pakartota nesykį organe.

Iškilmingai pakartosiu organizavimo projektą. Būdamas fotografu ir darydamas nuotraukas įvairių organizacijų taipgi nuo 1903 m. dirbdamas draugijoms ženklus ir vėliavas,

pastebėjau tą spragą lietuvių tarpe. Tai buvo apie 1910 metais, bet, organizavimą buvo neįmanoma pradėti, kadangi tuo laiku LRKSA buvo kaip ir dvi srovės ir nesusipratimai, o šliupas visa gerkle šaukė daryti iš bažnyčių pasilinksminimo svetaines. Tai gi, neapgalvojus pradėti, būtų buvę gera proga šliupui savo agentus pašaukti prie skubaus darbo ir pradėti organizuoti pirmiausiai. Sugalvojau asmeniškai pasimatyti su katalikais tuometinės spaudos atstovais ir žodžiu pareikšti. Tai atsitiko per minėtą seimą So. Bostone 1912 m. Pirmiausiai tai perstačiau kun. Kaupui ar kun. Milukui, tikrai prisibijau pasakyti, tik kun. Kaupo paprašius, jog turiu svarbų reikalą, apleidome posėdį bemaž pusdieniui ir suradome sodelį ramią vietą ir pilnai išaiškinau. Plunksnos milžinas kaip negirdįs tylėjo kol neužbaigiau. Tada prabilo. “Brolau (tai pirmą sykį išgirdau, kad kun. pavadintų pasaulietį broliu) sumanymas labai geras, bet kliūčių surasi, taigi ištvėrmės. Sykį pradėjęs, neapleisk, imk pavyzdį, jog mažas vandens lašelis nuolat krinantis į vieną vietą ir akmenyje duobukę išmuša. Taip ir Tamsta: neimk dėmesio į kritiką ir užpuolimus, o vaisiai bus. Mes, veikloj jokiū būdu negalime padėti, darbais baisiai apkrauti, o padėjęjų neturime. Per “Draugą” remsime, kiek išgalėsime. Tai paantrinti a. a. kun. A. Kaupo žodžiai.

Panašus pritarimas buvo ir iš kun. A. Miluko, taipgi ir nuo atstovo “Kataliko”. Visų prašiau, kad užlaikytų savo žinioje kol bus viskas atatinckamai priruošta. Taip ir išsipildė.

Priruošęs pasiunčiau “Draugui”, “Katalikui”, ir “Žvaigždei” šaukiant Steigiamąjį Seimą, duodant trumpą laiką, bet nubudo ir šliupas, tik jau per vėlai; mūsų jau buvo centro valdyba sudaryta.

Minėtam Susivienymo seime jaunimo klausimas nebuvo judintas, ten užteko kitų ginčų.

1913 m. balandžio 27 įvyko Steigiamasis seimas Lawrence, Mass. Tais pačiais metais rudenį buvo Federacijos Kongresas Pittsburgh, Pa. Kun. Kaupas jau vargiai galėjo vaikščioti. Tais pačiais metais ir mirė, todėl neturėjo progos gauti darbuotis. Gal, jo meilė organizacijos ir liepsnojo. Jį gi galima vadinti vyčių krikšto tėvu, nes jis per Federacijos Kongresą, man paprašius, kad parinktų tinkamesnę organizacijai užvardinimą parinko “VYČIAI”. Lietuvos Vyčiai. Bet ilgai džiaugtis “Lietuvos Vyčiais” negalėjo, mirties Angelas pašaukė prie Viešpaties, kuriam jis tarnavo.

Taigi, ne kun. Kaupas sumanymą organizuoti iškėlė, tik jis, kaip ir kiti katalikų spaudos atstovai, išgirdo ir pritarė.

M. A. Norkūnas.

VYČIAI PIRMYN — —

Dievo Ir Tėvynės Naudai

Sulaukus Istoriskus mūsų organizacijos
organo "VYTIES" 30-tus Jubiliejaus Metus
Ir turėdamas progą kaipo Chicagietis
pasveikinti mūsų organizacijos

LIETUVOS VYČIŲ
GARBINGĄJĮ 32-rą SEIMĄ
Įvykstantį Cicero, Illinois

Nuoširdžiai sveikinu Visus Organizacijos
Narius, grįstančius Kareivius narius ir
Seimo Delegatus-Delegates, linkėdamas or-
ganizacijai daug metų gražios pasekmės.

STANLEY ŠIMULIS

L. Vyčių organizacijos Garbės Narys,
Iždininkas Chicagos Apskričio ir
narys — K. of L. SENIORS (L. Vyčių Draugovės)

Savininkas

STANLEY CLEANER
— CUSTOM TAILOR —

2150 S. Hoyne Ave.

Chicago 8, Illinois

Tel. — CANAL 5474

Siūtus siuvame pagal užsakymus, geriausios medžiagos,
vėliausio stilio ir už prieinamas kainas.

THE WAR WE ARE LOSING

(From Chicago Herald - American)

AMERICA is losing a terrible war, losing it slowly and almost surely, dangerously and disastrously — unnecessarily and inexcusably.

Not the war in Europe, of course, or the war in the Pacific, or any part of the great war on the land, in the skies and on and under the sea.

America is doing very well in all of its military campaigns.

We are winning the European war, the Pacific war, the land, sea and sky war, most surely and quite swiftly.

The war we are losing is one which, if finally lost, will destroy us as surely as if we had suffered defeat on any or all of our far-flung battlefronts — *the war against JUVENILE DELINQUENCY.*

Why do we not put as much energy and enthusiasm, as much determination and will power, as much ingenuity and resourcefulness, as much initiative and idealism into this war for the salvation of American youth as we put into the war for the defeat of our military enemies?

We are not fighting an **EFFECTIVE** war against juvenile delinquency.

We are not fighting an **INTELLIGENT** war against it.

We are, in virtual fact, not really fighting juvenile delinquency at all, but are merely letting it run its malignant course like a contagious disease that has reached epidemic proportions trusting that it will run itself out after the usual manner of such afflictions.

Grybai

*Aš su savo boba išėjau grybauti,
Atradau lepšę, negaliu išrauti. (2)*

*Mano babutė labai silpna buvo,
Beraudama lepšę ir pati sugriuvo.*

*Išvirsim košę iš miežių akuotų,
Aptepsim lepšę, valgysim taukuotą,*

*Išvirsim lepšę, nugraibysim taukus,
Duosim šeimynai, kuri dirba laukus.*

*Ką nesuvalgysim, į krepšius sudėsime,
Važiuosim kermošium, užkandį turėsime.*

*Oi grybai, grybai, jūs patieka mano,
Kas jūs nevalgo, nieko neišmano.*

But juvenile delinquency is not a disease of the flesh.

It is a disease of the mind, the conscience, the spirit.

It is destructive of something more important than health, or even than life itself.

It destroys the moral consciousness of youth, destroys self-respect.

It turns the natural energies and talents of youth, which are instinctively wholesome and constructive, into evil ways and practices.

Who has the responsibility for this?

Not youth itself, certainly.

It is a national and community responsibility, a social and human responsibility — above all, a patriotic **AMERICAN** responsibility.

In an article written exclusively for International News Service, Katharine F. Lenroot, chief of the Children's Bureau of the U. S. Department of Labor, said:

"Wherever and whenever a community makes up its collective mind to do something about its young people, and moves into action, it GETS RESULTS.

The basic cause of juvenile delinquency, she implied, is that not enough of our American communities are making up their collective minds.

"The boys and girls in your neighborhood," she urges, "need something to do and some place to go."

They only find evil things to do and evil places to go when family neglect, community neglect and national neglect permit and compel it.

"The over-all task," Miss Lenroot concludes, "is to strengthen the home in every way possible, for the primary responsibility for the care and protection of our boys and girls must rest within its four walls."

Since this is our responsibility, what is the price of our failure to accept and exercise it?

Boys and girls, left to their own devices, seek pleasure and recreation where they can find it.

Soon they are disfigured and distorted morally and spiritually.

Soon they are unclean in body, mind and soul.

What kind of fathers and mothers are such children going to be?

What kind of citizens do we expect them to be?

Those are the questions Americans must ask themselves today.

That is the terrible war America is fighting today, and **LOSING.**

There is still time to turn our looming defeat in this war to victory, but not **MUCH** time.

America must put its collective mind to this problem, apply its collective will to it, concentrate its collective energy and enthusiasm and ingenuity upon it — unless moral and spiritual disfigurement and distortion are to be a collective burden and curse upon future generations.

Lai LIETUVOS VYČIŲ 32-trasis SEIMAS
atsiekia ko-geriausių pasekmių jaunimo naudai.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

JONAS PAKEL, Ofiso Vedėjas ir Iždininkas

PASKOLOS LENGVAIS TERMINAIS

TAUPYKITE PINIGUS DABAR! Padėti Pinigai iki \$5,000.00 Apdrausti
Federalės Valdžios Agentūros.

6816 S. Western Ave. — Telefonas: — GROvehill 0306 — Chicago 29, Ill.

Sveikiname

LIETUVOS VYČIŲ 32-trą SEIMĄ
Centro Valdybą, Gerbiamus Kunigus, ir Veikėjus.

L. VYČIŲ 36-tą KUOPA ir

KASTAS ZAROMSKIS
(Organizacijos Garbės Narys)

Nuoširdžiai Sveikinu

LIETUVOS VYČIŲ 32-tro SEIMO DELEGATUS—DELEGATES

★ JOHN PAKEL ★

NAMŲ STATYTOJAS

6816 S. Western Ave. — Telefonas: — GROvehill 0306 — Chicago 29, Ill.

VYČIAI —

Dirbkim "Dievo ir Tėvynės" Naudai.

MŪSŲ ORGANIZACIJOS ORGANO "VYTIES" 30 METŲ

JUBILIEJAUS SUKAKTUVIŲ ir

GARBINGOJO LIETUVOS VYČIŲ 32-tro SEIMO Proga

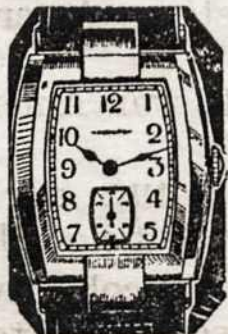
Nuoširdžiai sveikinu Visus Delegatus - Delegates Susirinkusius Cicero, Illinois
svarstymui Jaunimo svarbių reikalų — linkėdamas ko-geriausių pasekmių.

★ JOHN A. KASS ★

SAVININKAS

Didžiausios Lietuvių Jewelry Krautuvės

Didelis pasirinkimas geriausios rūšies Laikrodėlių, Ziedų, Muzikaliųjų Instrumentų ir
Brangenybių.

4216 Archer Ave.

Chicago 32, Ill.

Telefonas: — LAFAYETTE 8617

Narys: — L. Vyčių 36-tos Kuopos ir K. of L. Seniors.

(Lietuvos Vyčių Draugovės)

Giving Service

At one time or another some of us must have said to ourselves: "A not easily defineable something is missing to make my life complete and satisfying. What can it be?"

The answer may be this: to achieve a richer and fuller life is to live unselfishly — give Service. Unselfishness is difficult to acquire; that's what makes it so desirable. The jealous ego is ever on the alert to fight off fiercely any encroacher.

Giving Service teaches us one lesson: when we work for others we really work for ourselves.

By giving service unselfishly, modestly unostentatiously, you win the respect and liking of those with whom you come in contact with. Especially is this true, if you meet and overcome a difficult problem. Then one really learns to know you and appreciate you as a friend.

By giving service you become known as a man of decision and action, a man capable of accomplishment. Everyone wants to be thought of in this light. But one can hardly acquire this ability and reputation without sacrifice and hard work. You have to hitch up your belt, "din in," and sweat! The lives of our great men prove this over and over again. One who lets "Jack do it", simply vegetates and never knows the thrill of accomplishment. He is a parasite and adds nothing to life.

With each problem solved and each responsibility fulfilled, you become wiser, more experienced; you acquire ability, understanding, strong character, and self-respect, and are thus better equipped to serve.

You might say the world is slow to give credit. Usually, praise is posthumous. This is so because the fellow next to you dislikes to admit that the other is better than he. His ego is working overtime. But why must we have praise? If you give service with the thought of receiving material reward or praise, you are doomed to failure. Charles Lamb remarked: "The greatest pleasure I know is to do a good action by stealth and have it found out by accident."

Give Service and forget it, and go on giving service. All your good works are gathered momentum. Suddenly, they overwhelm those about you! Your Service is recognized without your asking for it. Ralph Waldo Emerson, in his essay "Compensation", says: "What we sow in this world, we shall reap. It may be a long time; it may be a short time; inevitably reward or punishment comes." Why not sow the seeds of Service and reap its benefits?

While giving service you may sometimes be misunderstood, or you may suffer disappointments, or make mistakes. Should this discourage

you? No. Learn the lesson from these trials and go on trying. "Sweet are the uses of adversity". If everything you did were successful, you would become vain. You would be less effective in hard battle. Adversity sharpens our wits.

It is our obligation to try to make this world a little better place in which to live. Even if it is done in a small way, in your community, your parish, or your K. of L. lodge. — If your contribution makes a few people happier, you are performing a noble task. You are doing God's work. Giving Service is a deposit in your account with God.

The beginning is difficult. Each opportunity to give service — to make someone happier, more comfortable, more secure should be your aim. You will be really working for yourself; you will be happier than those whom you serve. You will acquire a stronger personality, a richer and fuller life. Try it!

Joe Augustinas.

Apie Salomėja Neris

Iš Maskvos šaltinių paeinančiomis informacijomis, Lietuvoje po sunkios ligos mirė Salomėja Neris (Bačinskaitė-Bučienė). Lietuviškoje enciklopedijoje apie velionę randame tokių žinių: "Bačinskaitė Salomeja (Salomeja Neris) lietuvių poetė, g. 1904 XI 17, Vilkaviškio apskr., Alvito valsč. Kiršių k. 1924 m. baigusi Vilkaviškio gimnaziją, stojo į Lietuvos universitetą studijuoti lietuvių ir vokiečių literatūros. 1928 m. pavasarį baigusi universitetą, išvažiuoja į Vakarų Europą. 1928-31 m. dirba mokytojos darbą Seinų "Žiburio" gimnazijoje, vasaras praleisdavo užsieniuose (Vokietijoje, Šveicarijoje, Austrijoje, Italijoje). Nuo 1931 m. išsikelia į Kauną, verčiasi vertimais. Pirmieji eilėraščiai išspausdinti "Ateity". Vėliau bendradarbiauja "Židiny", "Lietuvoj", "Gaisuose" ir kituose žurnaluose bei dienraščiuose. 1927 m. išleidžia pirmą eilėraščių rinkinį "Pėdos Smėly". Tais pat metais pereina į activistų kolektyvo žurnalą "Trečias Frontas." Kaip žinome, bolševikams 1940 metais okupavus Lietuvą, Salomeja Neris tampa viena iš karščiausių Stalino garbintojų ir aklu įrankiu rusų imperializmo. Tais pat metais liepos mėnesyje pasidaro "Liaudies Seimo" narė, kiek laiko SSSR "Aukščiausios Tarybos" nariu. Šio karo metu ji gyveno Penzoje ir Maskvoje.

Salomėja Neris, matyt, protarpiais jautė sąžinės graužimą ir nerimą dėl pasirinkto kelio. Eilėrašty "Gyvenimo Giesmė" ji tarp kitko rašė:

— Gyvenimas mano vėjas palaidas...", o savo autobiografijoje, išspausdintoje "Vainikų" II tome, prisipažįsta:

— Taip pat netikiu, kad mano gyvenimas būtų sektinas ir pavyzdingas...

O gaila, būta talentingos lietuvaite. (LAIC)

SVEIKINAM GARBINGĄJĮ LIETUVOS VYČIŲ 32-trą SEIMĄ
įvykstantį Cicero, Illinois, Rugs. 21-22-23 dd.,
linkėdami kogeriausio pasisekimo mūsų Jaunimo naudai.

VALDYBA ir DIREKTORIAI
Lietuvių PROGRESYVIŠKIAUSIOS Rakandų Įstaigos

PROGRESS
FURNITURE CO

3222-24-26 S. Halsted St.

Chicago 8, Ill.

Telefonas: — VICtory 4226

MES SU LIETUVIAIS — O, KAIP TAMSTA?

Amerikos Lietuvių Jaunime — Nenuilstančiai tęsk savo
garbingą darbą mūsų tautos naudai — —
LIETUVOS VYČIŲ 32-tro SEIMO PROGA
nuoširdžiai sveikinu
VISUS DELEGATUS ir Organizacijos Narius

JOSEPH F. BUDRIK'as, Savininkas

JOSEPH F. BUDRIK, INC.

RAKANDŲ IR JEWELRY KRAUTUVĖ
GARSIAUSIA LIETUVIŲ BIZNIO ĮSTAIGA

3241 S. Halsted St.

Chicago 8, Ill.

Telefonas: — CALumet 7237

Pasiklausykite Budriko Lietuvių Rinktinio Meno Radio Programus — —
KAS SEKMADIENIO VAKARĄ — WCFL (1000 kil.) — 9:30
Kas Ketvirtadienio Vak. — WHFC (1450 kil.) — 7:00

LIETUVOS VYČIŲ 32-tro SEIMO ir
30 METŲ "VYTIES" JUBILIEJAUS Proga
Nuoširdžiai sveikinam Lietuvos Vyčių Organizaciją,
Jos Narius ir Linkiam kogeriausių pasekmių.

VALDYBA ir DIREKTORIAI
Lietuvių Seniausios Rakandų Įstaigos

PEOPLES
FURNITURE
MANUFACTURING COMPANY

MES SU LIETUVIAIS — O, KAIP TAMSTA?

Telefonas: — LAFayette 3171

4179-83 Archer Ave.

Chicago 32, Ill.

PATERSON, N. J.

COUNCIL 61

DID YOU KNOW THAT:

Anne B. is taking piano lessons in college? Is she going to give her brother-in-law competition?

Helen B. has two escorts to take her out instead of one. Who said there was a mate shortage?

Dottie D. spent her vocation sitting under the apple tree in her back yard.

Joe J. is a hard working fellow. He's ever working on Sunday's and missing these swell picnics.

Eddie L. is a strange around our section of town. How about coming around more after Ed.?

Pauline L. is one of the gayest person's we've met. She has a smile for everyone. If you want a good laugh, ask her about her wedding day.

Adele R. has just graduated from designing school. Girl's you should see the outfits she has.

Pauline S. brother came home from 33 months overseas. Maybe we'll get a new member soon.

Anne V. is quite a card player. After our card sould's, who gols home with the winnings. No one else but Anne.

M. & T.

ATHOL, MASS.

COUNCIL 10

Now that vacation season is practically over, we are back to normal again. July 15th, turned out to be rather a rainy day, so the "hot dog roast" which was held that day, took place at the Lithuanian Hall. Judging from those present — every body had a good time. Tena Stasiunas, who was in charge, sure got rid of those frankfurters fast! Seems as though every other council had plans for that date, too.

Plans are now in full swing now for the New England District Convention, which will be held in our fair town, the last Sunday in September. Individual invitations will be sent to each council soon. A dance and party are planned for Saturday night, and the public will be invited

to this affair. John Talakowski and Lenny Davidonis are in charge of Saturday nights' program, and Anne Melaika, Margie Senk, in charge of reservations for accomadations. Don't forget the date — Sept. 29-30!!

Letters of "thanks" are being received from our armed force members of the parish, who have received our letter sent to them through the efforts of our officers, and the untiring guidance of Father Michael.

Ausk, Močiute...

(*Vestuvių daina, gaida žinoma*)

— Ausk, močiūte, drobeles,
o aš, jauna, juosteles. —
Kalbin mane bernužėlis
į svetimą šalelę.

— Vai dukrele palukėk,
dukterėle palukėk,
palukėki, dukterėle,
dar nors vienus metelius.

— Motinėle, negaliu,
širdužėle, negaliu. —
Atvažiuoja dieverėliai,
išveš mano kraitėlius.

Dunda, bilda skrynelės
aukštam tėvo svirnely,
gailiai verkia dukterėlė
nuo močiutės eidama.

— Cit, neverki, dukrele,
ramink savo širdelę,
atsiverksi rytoj dieną,
kai pasiliksi viena.

Ten nerasi močiūtės,
nei jaunųjų seselių,
ten nerasi vainikėlio
nei jaunųjų dienelių.

Tik ten rasi vargelius
ir sunkiuosius darbelius,
tik ten rasi anytėlę,
ir jos rustus žodelius.

We've had several guests from Worcester at our meetings recently, and its' grand of our neighboring council to visit us — come again!

NEWSIES:

Mylda and Geneva sporting tans from "beaching" up in Maine.

Tena Vatekunas fiancée' home from the European theatre — wedding bells, maybe?

Charlie Bason and Charlie Vaskas of "Joisey" sguring at the Latin Quarter in N. Y. C.

Ladsie Baltren home from European theatre, one of our most-jovial and most-missed members.

Ellen Austin fights Paul Morkan's'es sphagetti and meat balls, with potato salad. Every body is still talking about that swell feed the boys put on — although that potato salad was darn good, too! The \$64 question at all meetings now — "What's cooking"?

Congratulations to "Ginger" Wayzmusis who has been promoted to the P.F.C. rank in the M.C.W.R. She is stationed at Cherry Point, N. C. at present.

Julia Lapenas and Geneva Rimsa are all smiles lately — and who wouldn't be? Seems as though their handsome brothers being home could be the answer!

Putting a bit of pep into our meetings lately are: Adele Serapinas and Frankie Einoris — but why so quiet little Frankie Andruilas?

Seems as though Father Mike and Stan Watkewich are becoming 'pro's' in the Issac Walton's profession of fishing. "You should see the one that got away" — claims Stanley — We wonder?

Nell Ladish is busying herself these days moving to her new residence.

"Slip" Ealakowski is sure making use of those "Wheatie's" he has for breakfast — Seems he won several bowling matches — Lucky boy!

See you!

M. D. S.

P. S. Don't forget the convention dates — Sat. Sept. 29th, and Sun. Sept. 30th!!!

VYČIAMS!

Sveikinimai Amerikos Lietuvių Jaunimo

Organizacijai su 32-ru Seimu Ciceroj!

Darbuokitės Išlaisvinimui Savo Tėvų Šalies —

LIETUVOS!

MARGUTIS

6755 S. Western Ave.
Chicago, Ill.

Phon. GROvehill 2242

Sveikinimai Lietuvos Vyčių Organizacijai

Ir Visiems Delegatams

Garbingo 32-tro Seimo, Cicero, Ill.

Eikit Pas Lietuvišką žyduką, Jeigu Norite Buteliuką!

NATHAN KANTER

MONARCH LIQUOR

Phone:—YARDS 6054

3529 S. Halsted St.

Chicago 9, Illinois.

SO. BOSTON, MASS.

COUNCIL 17

IN MEMORIAM

JOSEPH P. SHLAZAS, 19, only son of Mr. & Mrs. Joseph A. Shlazaras of South Boston, Mass., and a member of K. of L. C-17, passed away last April 8 while in a German prison - of - war camp.

Feeling that he must do his bit, in 1943 after graduating from South Boston High School, Joe enlisted in the U. S. Army and was held as a reserve until called to active duty shortly after his eighteenth birthday in December of the same year. He began his training at Fort Benning, Georgia and completed it at Camp Atterbury, Indiana. In the early fall of 1944, Joe shipped out for overseas duty and in the latter part of October his parents learned through letters that he was stationed temporarily in England.

It was in December, as far as can be determined from Joe's letters, that his unit was sent to Belgium. There, tragedy struck. In the middle of December the Germans made their daring plunge, and there ensued the famous Battle of the Bulge. Joe was in the thick of this action, and because of it was reported missing in action.

Several anxious and heartbreaking months lapsed before Joe's parents learned that he was alive. It was a direct communication from him saying that he was alive and well, not to worry, and that soon he would be home, and that he was in a German prison camp. Several more such messages came, and Joe's family had hopes that he would manage to sur-

TRYŠ TAKAI

Trys takai iš buto eina
ten, kur lemia žmogui dalį:
viens tiesiog per slenkstį veda,
kur laukelį dirb be galo;
kits — po kairei, kur iš tolo
karčiama marga vilioja;
trečias — ant kapų, kur guli
gentys žemėms užsikloję.
Ant to pirmo darbininkų
prakaitas rasa jau virto.

Ant to antro vaiks nudriskęs
juokiasi iš tėvo girto.
O ant trečio kapo stovi
įkasti juodi kryželiai,
rytmečiais žiogai ten čirškia,
verkia ten balti berželiai.
Tais tiktais takais sermėgiai
per vargus išblyškę bėda.
Kas gi jiems parodys taką,
kurs į dvasios žmones veda?

V. Kudirka.

NU, LIETUVA,
NU, DAUGUVA

Nu, Lietuva, nu, Dauguva,
pasilikit sveikos!
Tegul sveiki šioj šalelėj
visi žmonės laikos!

Tu, Lietuva, tu, mieliausia
mūsų motinėle,
tu, Dauguva, tu plačiausia
Lietuvos upelė!

Plati, tyki, lyg senobėj,
skardži šalis mūsų:
po šiuos plotus viešpatavo
ant giminės rusų.

Šiandien rusai po maskoliais
maskoliškai rėdos,
Lietuvos gi tikrus vaikus
didžios spaudžia bėdos.

Anei rašto, anei druko
mums turėt neduoda:
tegul, sako, bus Lietuva
ir tamsi ir juoda!

Kad tu, ruse, nesulauktum —
ne taip, kaip tu nori,
bus, kaip Dievas duos,
ne tavo geidimai nedori.

Ant. Baranauskas.

vive this ordeal with the help of
God.

These hopes were soon destroyed
with the official telegram received
in the Fourth of July informing his
parents that P. F. C. Shlazaras passed
away last April 8 in a German prison
- of - war camp. A letter explained
that the cause of death was mal-
nutrition.

So another lad has laid down his
life for his country, and words are so
inexpressive and can mean so little
to the ones left behind, but if the
cause for which he and so many
others have died is gained, it may
not have been in vain.

We extend our most sincere sym-
pathy to the folks of the late Joseph
P. Shlazaras, also to his sister, Emily,
who is an active member of Council
17, South Boston, Mass.

Sunny California has beckoned our
president, Mrs. Palmyra Alukonis.
She expects to reside there with her
husband for the next few months.
Lucky girl — but we'll miss her
personality around the K. of L.

Our Vice-President, Larry Svelnis,
will carry on for Mrs. Alukonis. He's
been president for the past three
years, so a few more months more
or less won't matter to him.

T/5 Anna Kleponis spent her fur-
lough here in South Boston a few
weeks ago. She even joined in the
swimming group held each Thursday
night at the indoor pool on F St. As
a dentist technician she seems to be
doing all right.

The national K. of L. convention in
Chicago is uppermost in our thoughts
nowadays. South Boston should be
well represented, — as far as we
know Mr. and Mrs. Frank Razvadau-
skas, Phyllis Grendal, Regina Gli-
neckis, and Larry Svelnis have defi-
nitely decided to be there. Others
that might possibly go include Joan
Marculaitis, Lenore Glineckis and
Milly Vallis. Our acting president
Larry Svelnis is really in a rush to
get there. He plans to fly out.

Though our July 29th picnic was
cancelled due to the rain, Councils
17 and 18 have planned an even bet-
ter and bigger one to be held Sep-
tember 9th, Oakland Grove, Dedham,
Mass. Music is to be by the Šiltų
Blynų Orchestra. (Plenty of fast
polkas too).

Don't be surprised if you see Ind-
ian maidens at our next meeting... it
will probably be Pat Zibutis, Lenny
Glineckis and Anne Chaplik. These
girls have worked hard acquiring sun
tans. We know an easier method our-
selves, we just pour our tan on from
a bottle.

Say Paul Bretanus how about tak-
ing us up for a ride in an airplane,
now that you have your pilot's
license?
Paukštutė.

KAI AŠ JOJAU

Kai aš jojau per žalią girelę,
Nusilaužiau putino šakele.

Nusilaužiau putino šakele
Ir sukirtau žirgui per galvelę.

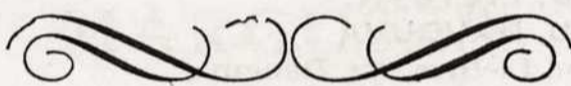
Kai prijojau uošvelio dvarelį,
Išein, išein manoji mergelė.

Vadin mane už balto stalelio,
Duoda gerti žaliojo vynelio.

Gražios uogos putino medelio,
Dar gražesni mergelės veideliai.

VYČIŲ OBALSIS — "DIEVAS IR TĖVYNĖ"...

"VYTIES" 30 Metų Jubiliejaus ir
GARBINGO LIETUVOS VYČIŲ 32-tro SEIMO Proga
 Nuoširdžiai sveikiname **VISUS DELEGATUS** ir
VISĄ LIETUVIŲ JAUNIMĄ susibūrusį į talką po
LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJOS vėliava.

MAŽEIKA & EVANAUSKAS
(EVANS) FUNERAL HOME

3319 S. Lituanica Ave.

Chicago 8, Ill.

Telefonai: — YARDS 1138-39.

Mūsų **NAUJA KOPLYČIA** bėgyje trumpo laiko bus

atdara po adresu —

6845 S. Western Ave.

Chicago 36, Ill.

STANLEY MAŽEIKA ir JOHN G. EVANAUSKAS

(Ph. M. 1/c. U. S. Navy)

Abu nariai: Lietuvos Vyčių Draugovės (KNIGHTS OF LITHUANIA SENIORS)

This Is Okinawa — Island Hell-Hole

By Lieutenant Bem Price

(Public Relations Officer, USMC)

EN ROUTE TO OKINAWA — (Delayed) — This is our target: It is a hell-hole ridden with malaria, dengue, leprosy, plague, typhus filariasis and virtually every skin disease afflicting mankind.

Two of the world's deadliest snakes infest Okinawa in large numbers. A walk in any wooded area is dangerous; both snakes are tree climbers and often strike from above.

Wild boars are plentiful. Though not dangerous until aroused, they can rip a man to pieces in a few minutes.

The climate is worse than any pest-hole in the tropics. The temperatures approximate those in the southern regions of the United States, but the extremely high humidity makes living highly uncomfortable. The annual rainfall averages 120 inches. We expect six inches our first month ashore and nine the next. Each year five or six typhoons rake the island.

NERVE CENTER OF JAPS' ASIA DEFENSE

Our landing on this mangy, leprous island was necessary. Okinawa is the nerve center of Japan's defense in all Asia. We have opened the East China Sea, heretofore a Jap lake and refuge of the Imperial fleet.

With Okinawa in our hands, Japan will be hard pressed to send planes or troops outside the homeland. No longer will she suck the wealth of conquered territories over her maritime routes to the south. Radio and cable communications to Formosa, China, Manchuria, Indo-China, Malaya and the Dutch East Indies are disrupted. Her carriers and submarines will have to train elsewhere.

Much as we dislike the thoughts of Okinawa, the natives apparently like it even less. In the past few years, some 60,000 have migrated to Japan's mandated islands, Hawaii and Brazil. Economically and politically they are virtually slaves.

Centered around the island's largest city, Naha (Pop. 65,765), are hundreds of sweatshop factories and workshop specializing in the distillation and brewing of liquor and beer, the manufacture of lacquer-ware, pongee and "panama" hats. Here also are large canneries and sugar refineries.

In 1940, a machine tool operator earned 51 cents a day; a woman textile worker, nine cents.

FARM ACREAGE SMALL

Most of the population is engaged in sub-sub-standard agriculture. Some 91,595 farm families are dependent for a livelihood on what they can eke out for an average of 1.55 acres of land. This acreage, incidentally, is about half the average of farms in the home islands. The chief crops are sweet potatoes, sugar cane and rice.

According to last-known reports, there is but one political party, the all-powerful Imperial Rule Association — the Japanese equivalent of the National Socialist Party of Germany. The natives are permitted to vote for a Diet, or Congress, but their candidates are selected for them. And no matter what the Diet

Moterie!

Kaip saulė, tu esi skaisti...
Kaip žaibas, tu esi greita...
Kaip griausmas, rodaisi rūsti...
Ir daugelio vis nesuprasta.

Kaip mumija, bežadė ir tyli...
Kaip šauksmas sirėnų balsų...
Kaip versmė, skaidri ir gili...
Kaip mįslė, neatspėta visų.

Bet tu pati pažint turi,
Kas esi ir ko sieki,
Kam skirta ir kam deri,
Kuomet sėkmingai tu veiki;
Kur džiaugsmas ir kur vangai;
Kas laukia tave ryt dieną;
Ar pakilai, ar susmegai;
Kurių idėjų kupina...

Kad rastum draugą tokį tu,
Kurs skleistų tau šviesos lapus;
Kad džiaugtų, liūstų vis kartu
Sielvartus dalintųsi perpus... —
Štai knyga, raštas — apšvieta;
Štai mintys draugių seserų...
Tavo mintis čia įpinta...
Jausmų čia daugel atvirų.

Naudokis, sese — moterie!
Tau duodu sielą nuoširdžiai.
Draugu tau tepasiskirie,
Teskleidžia tau šviesą apščiai.

P. R-nė "P."

elects to do, the governor has the power to veto.

As a means of controlling the population, the Imperial Rule Association dominates the six daily and 22 weekly or semi-monthly newspapers. Radio sets are few and can be turned only to government stations. The natives, as a result, are almost completely ignorant of the United States. What little information they have leads them to believe that Americans are just one cut above apes.

RELIGIOUS FREEDOM

About the only freedom granted the 445,000 people on Okinawa is religious freedom. In 1938, there were 9,335 Shintoists, 22,208 Buddhists and 1,207 Christians. The proportion of Christians to population is higher here than in Japan.

Centuries of being kicked around in the game of power politics has produced a polygot race. Probably the first inhabitants were Ainus and Kemasos, the same people who first lived in Japan, but other racial strains also are present — Malayan, Korean, Chinese and Japanese. The result is a short people with dark hair, sometimes wavy and sometimes straight, and with olive skin.

Okinawans have an ancient history. About 850 years before Columbus discovered America, the Chinese recorded emigrations to Nansei-Shoto. And it was somewhere about this time, too, that the first king of the island, Tinsunshi, "Grandson of Heaven", first began his rule. Tinsunshi's descendants ruled until overthrown by Shunten, the renegade son of the Japanese Minamoto family.

FAILS TO HELP JAPS

In 1372, China demanded and received tribute from the kingdom. While acknowledging Chinese dominance, the ruler somehow managed to keep his friendship with Japan's overlords. This arrangement continued until the end of the Sixteenth Century, when the king failed to help the Japanese against the Koreans, thereby cooking his goose. After settling the Korean business, the Prince of Satsuma descended on the islands and forced the king to acknowledge Japanese rule. He did, but continued paying tribute to China.

This state of affairs existed until 1879, when the Japanese — opened to the western world 20 years before — began consolidating the nearby semi-independent kingdoms into the Empire. China protested, but got no satisfaction. When Japan crushed China in the war of 1894-5 and took over Formosa, China's last claim disappeared.

Lai Gyvuoja Lietuvos Vyčių Organizacija!
 NUOŠIRDUS SVEIKINIMAI DELEGATAMS GARBINGO
 LIETUVOS VYČIŲ 32-tro SEIMO, Cicerio, Ill.

Antanas M. Phillips

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

3307 S. Lituanica Ave.,

Chicago 8, Ill.

Telefonas — YARDS 4908.

Sveikinu —

—Lietuvių Jaunimo Organizacijos

LIETUVOS VYČIŲ GARBINGĄ 32-rą SEIMĄ

Įvykstantį Cicerio, Ill.

BRYAN HARTNETT

ALDERMANAS

12-to WARDŲ (BRIGHTON PARK)

GERIAUSIO PASISEKIMO —

LIETUVOS VYČIŲ 32-tram SEIMUI
 Įvykstantį Cicerio, Ill., Rugs. 21-23 dd.

CARR-MOODY LUMBER CO., Inc.

Geresnių Statybos Reikmenų Įstaiga

Rengkitės statyti ar remontuoti savo namą dabar!

Ateikite — pasitarsim. Apkainavimas VELTUI.

3039 S. HALSTED ST.
 Tel. — VICTORY 1272

CHICAGO, 8, ILL.
 STANLEY LITWINAS, Vedėjas

For a Successful Convention...

TO THE DELEGATES OF THE
 KNIGHTS OF LITHUANIA 32nd NATIONAL CONVENTION
 at CICERO, ILLINOIS

40 YEARS OF FRIENDLY SERVICE

WE MAKE LOANS ON HOMES

AND

PROTECT SAVINGS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

2202 West Cermak Road.

Phone: CANal 8887

ASSETS OVER — \$2,000,000.00

Chartered and Supervised by the U. S. Government

BEN. J. KAZANAUSKAS, Secretary

Lietuvių Studentų Priesaika Šveicarijoj

Bernas (LAIC) — Birželio septynioliktoji pasiliks atmintyje visiems lietuviams Zueriche: čia suplevėsavo lietuviškoji trispalvė, kurioje aukso raidėmis išsiuvinėtas kiekvienam lietuviui brangus vardas: "LITHUANIA".

Tą dieną Zueriche buvo pašventinta lietuvių studentų korporacijos "Lithuania" vėliava. Šis studentų susivienijimas yra vienintėlė lietuvių akademinės jaunuomenės organizacija visame Europos žemyne. Iš Amerikos lietuvių buvo gauta lėšų, kurios 15-kai jaunų vyrų ir dviems lietuvaivaitėms davė galimumo įstoti į Šveicarijos aukštąsias mokyklas. Daugumas jų lanko Zuericho Aukštąją Technikos Mokyklą, o keli įstojo į to pat miesto universitetą. Jų pastangomis sukurta studentų korporacija, kuriai duotas trumpas, bet viską apimantis žodis "Lithuania". Gražią saulėtą dieną, birželio 17-tąją, surengtos korporacijos įkurtuvės, ir ta proga buvo pašventinta vėliava. Vėliavos krikštatėviais studentai išrinko E. Turauskienę ir ministerį dr. J. Šaulį.

Iškilmų diena prasidėjo pamaldomis, kurias atlaikė ir vėliavą pašventino kun. dr. Borevičius. Pats būdamas pabėgėlis, kun. Borevičius gilaus prasingumo žodžiais pavaizdavo šventinimo vėliavą kaip simbolį, apie kurį spiesis visi lietuviai studentai, žiaurus likimo priversti apleisti savo tėvynę. Kaip Nežinomąjį Kareivį vedė į kovą už Lietuvos laisvę meilė Tėvynės, taip mūsų akademinė jaunuomenė, semdamosi jėgų iš netolimosis laisvos Lietuvos praeities, pasiryžusi savo krauju apšlakstyti šventinamą vėliavą didžiajame žygyje į laisvę!

Visi studentai prisiėkė savo vėliavai, priklausė ir pabučiavo tą savo priesaikos simbolį. Šis jaudinantis momentas padarė gilų įspūdį ne tik iškilmėse dalyvavusiems tautiečiams, bet ir gausingiems svetimtaučiams. Aukštosios Technikos Mokyklos rektorius prof. Tank, teikęsis savo atsilankymu pagerbti lietuvių studentiją, savo vėlybesnėje kalboje ypač pažymėjo anos priesaikos akimirksnio didingumą.

Po pamaldų susirinkta bendrų pietų. Širdingą kalba visus dalyvius pasveikino korporacijos pirmininkas Stelingis, tuo pradėdamas antrąją iškilmų dalį. Po to į susirinkusius prabilo ministris Šveicarijoje dr. J. Šaulys, papasakodamas atsiminimus iš savo studentavimo laikų Šveicarijoje, lygiu būdu suminėdamas visas svarbesnias datas kovoje už Lietuvos laisvę, kiek toji kova vyko iš Šveicarijos. Dr. Šaulio, kaip gyvo tos kovos aktyvaus dalyvio ir vieno iš Lietuvos valstybinės nepriklausomybės kūrėjo, kalba visiems iškilmų dalyviams įsmigo giliai ir į širdį, ir į atmintį. Po to korporantai sugiedojo Šveicarijos ir Lietuvos himnus. Reikšminga prakalba į studentiją kreipėsi Šveicarijos Federalinės Auk-

štosios Technikos Mokyklos rektorius prof. Tank, kalbėjęs ir Zuericho universiteto rektorius vardu. Abiejų aukštųjų mokyklų vadovybės pažadėjo lietuviams studentams visa kuo padėti ir palinkėjo jiems sėkmės jų pasirinktame kelyje. Lygiu būdu rektorius išreiškė viltį, kad lietuvių tauta artimiausiu laiku atgaus valstybinę nepriklausomybę.

Lietuvos Dvasiškiei Verčiami Pirkti Lėktuvą Raud. Armijai

New York (LAIC) — Visais galimais būdais varžydami bažnyčios veikimą, bolševikai, be kitų priemonių, tikybinėms bendruomenėms uždeda įvairius tiesioginius ir netiesioginius mokesnius. Iš bolševikų spaudos aiškėja apie dabar daromą spaudimą į Lietuvos dvasininkus, verčiant juos pirkti lėktuvą Raud. Armijai. Lėktuvas būsiąs sanitarinis ir būsiąs pavadintas "Gailestingas Samaritietis". Jau šių metų pradžioje Lietuvos R. Kat. kunigai tam reikalui, esą, buvo suaukoję daugiau, kaip 50,000 rublių. Nežiūrint, kad karo metu sugriautos bažnyčios neleidžiama atstatyti, dvasiškių lėšos naudojamos pirkimui karo priemonių.

COMPLIMENTS OF

PRECIN STUDIO INC.

4068 ARCHER AVENUE

Chicago 32, Illinois

Photographs of Quality

FRANK G. WHITKENS

Watchmaker and Jeweler

321 W. Broadway

South Boston, Massachusetts

(K. of L. MEMBER)

Tel. SOUTH Boston 2155

Large selections of Keepsake

Diamond and Wedding rings:

Longines's, Benrus, Le-Coulte

Watches, also other famous makes.

Fountain pens of all kinds. Sterling silver, gold and gold filled. Jewelry of all descriptions.

Fine watch repairing & clocks. Large selections of graduation gifts. All work is guaranteed.

HAS EXPERIENCE FOR 17 YEARS.

Gražus yra Jaunimo Darbas

Dirbant Dievui ir Tėvynei...

ORGANIZACIJOS ORGANO "VYTIES" 30 METŲ

JUBILIEJAUS SUKAKTUVIŲ ir

LIETUVOS VYČIŲ

Garbingojo 32-tro SEIMO Proga

Nuoširdžiai sveikinu Lietuvių Jaunimą

ir ypatingai Seimo Delegatus-es.

GEORGE BORCHERTAS

Savininkas

Borchert & Company

BUILDING CONTRACTORS

Atsakomingas Statybos ir Remontavimo

Darbas

10546 S. ARTESIAN AVE.

Chicago 43, Ill.

Telefonas: — CEDARCREST 1739

Kongreso Atstovų Delegacija Lankysis Lietuvoje

New York (LAIC) — Kaip pranešė Amerikos lenkų spauda, rugpiūčio mėnesyje į Europą rengiasi išvykti 6 Kongreso narių delegacija. Kelionės tikslas — patirti sąlygas karo nualintoje Europoje.

Delegacija, tarp kitko, projektuoja aplankyti Paryžių, Berlyną, Pragę, Varšuvą, Krokuvą, Poznanę, Lvov, *Vilnių*, Maskvą, Leningradą ir Stalingradą. Kongresmanų tarpe yra 2 Amerikos lenkai: J. F. Ryter iš Connecticut ir T. Gordon iš Illinois.

Research Yields Nutritive Feeds

If the farmer's calves grow faster these days, cows give more milk and hens lay extra eggs, credit goes largely to a 200-acre research farm near Detroit, sponsored by General Mills, Inc., Minneapolis manufacturers.

Scientists on the Larro Research Farm are working constantly to learn what elements in feeds have the highest nutritive value for farm animals. Findings, turned over to General Mills, are embodied in feeds which are now important products of these mills.

The farm also has developed standard milk production graphs for dairymen and teachers of dairy husbandry, by which milk yield can be compared with the Larro standard. Growth curves for calves and swine have been worked out, and a device by which the amount of feed required by a cow can be computed.

SUTEMS TAMSI NAKTUŽĖLĖ

Sutems tamsi naktuzėlė,
Nudrengs dargi darguzėlė,
Kur aš nukeliausiu,
Nakvynėlę gausiu?

Pails mano žirgužėlis,
Pails mano juobėrėlis, —
Kur aš pernakvosiu,
Nakvynėlę gausiu?

Ar ant bėro žirgužėlio,
Ar ant tymo balnužėlio,
Ar uošvės dvarely,
Margojoj klėtelėj?

Greičiau, greičiau, žirgužėli,
Pasiskubink, juodbėrėli,
Į uošvės dvarelį,
Į margą klėtelę.

Išeik, išeik, uošvužėle,
Atkelk vario vartužėlius,
Priimki žentelį,
Tėvelio sūnelį.

Jubiliejinis Vyčiams Pasveikinimas

Amerika — vyčių tėvynė. Dėlto ne tik kaip šio krašto piliečiai, bet, ypatingai kaip vyčiai, turėtumėm rūpintis, kad Amerikoje viešpatautų išmintis, teisingumas ir visokeriopa gerovė. Ir galimybė tam tikslui yra mums kuoplačiausia. Žiūrėkim: Washingtono vyriausiu politiniu autoritetu Amerikos vyriausybė yra rusas — Pasoolskij, o Amerikos darbininkijai vadovauja rusai, ne rusai, žinom kas jie yra. Hillman, Volčok, Dubinskij — vistiek ne amerikiečiai - Yankiai. Tai jeigu tokie Pasoolskiai, Hillmanai, Volčokai, Dubinskiai gali Ameriką iš viršaus ir iš apačios laikyti savo rankose, kodėl ne lietuviai, ypač vyčiai. Žinoma, reikia dėl tokio tikslo atsižadėti savymeilės ir savotiškumų, o už tat nuširdžiai ir objektyviai - bešališkai įdomautis visuomeniniu gyvenimu, studijuoti ir tēmyti laikraščiuose ne tik sportą, bet ir politiką ir ypatingai išugdyti sąvyje Dievo ir artimo meilę — meilę su pilniausiu pasišventimu del kitų gerovės. Gal tai ir brangiai atseis — bet apsimokės!

Vyčiai! — ruoškitės Amerikoje užimti vietas Pasoolskių ir Hillmanų!!

Kun. M. Urb.

Taikos Patvarkyme Turės Imtis Amerikiečiai Atsakomybės Už Lietuvos Likimą

New York (LAIC) — Plačiai žinomas mokslinis žurnalas "The New York Historical Society Quaterly" mums prisiuntė redaktoriaus C. E. Baker apžvalgą apie LAIC išleistą P. Klimo "Ghillebert de Lannoy in Medieval Lithuania".

Trys veikalo aplinkybės, išveda C. E. Baker, iššaukė susidomėjimą New Yorko Istorinės Draugijos:

a) Aplinkybė, kad dviem atvejais Viduramžių Lietuvoje lankęsis Ghillebert de Lannoy yra F. D. Roosevelto šalutinas protėvis;

b) Veikale, nupasakoti istoriniai įvykiai padėde perspektyviniai suprasti kai-kuriuos dabartinius aplink Pabaltį šiame krašte vyraujančius nesutarimus (controversies), ir,

c) vertėjo (adv. K. Jurgėlos) išvesta paralelė, implikuojanti Atlanto Čarterį ir Keturias Laisves.

Apžvalga baigiama pastaba, kad, nors P. Klimo veikalas dėl savo trumpumo ir neduoda smulkmeniškų medžiagos studijų apetitui visiškai patenkinti, to nepaisant, vertėjo patiekti šaltiniai ir bibliografija įgalins Amerikos publiką giliaus pastudijuoti tą reikšmingą istorinį laikotarpį ir tai krašto, kuris amerikiečiams mažai žinomas. To nepaisant, būsimajame taikos per-tvarkyme Amerika turės imtis savo dalies atsakomybės už to krašto likimą.

Sveikinam —

Jūsų Organizacijos Organą "VYTI", kuris per 30 Metų pavyzdinai skatino mūsų
Jaunimą tautos ir doros atžvilgiu.

TAIPOGI SVEIKINAM
GARBINGĄJĮ L. VYČIŲ 32-trą SEIMĄ
Įvykstantį Cicero, Ill.
Ir linkim ko-geriausių pasekmių.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

LIETUVIŲ POPULIARIAUSIA RAKANDŲ KRAUTUVĖ

"Furnish Your Home with ROOSEVELT FURNITURE and be Satisfied"

2310 W. Roosevelt Rd. Chicago 8, Ill.

TELEFONAS: — SEELEY 8760—8732

MYKOLAS JOVARAUSKAS ir JONAS BERTULIS, Savininkai

UŽSISAKYKITE TONIKO PAS MUS

Pristatom geriausį
toniką — Pilmnikams,
Vestuvėms, Krikšty-
nomoms ir visokiems
Parengimams.

Kainos prilebamos.

Tel. Dedham 1304-W

Myopia Club Beverage Co.
GRAFTON AVE., ISLINGTON, MASS.
PRANAS GERULSKIS, Sav.
Namų Tel. Dedham 1304-R

SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,
Savininkas

Good Food
Good Liquors
Good Service

260 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

SVEIKINIMAI IR LINKĖJIMAI GERIAUSIO PASISEKIMO
LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJOS
GARBINGAJAM 32-tram SEIMUI

NELAUKITE! — Rytoj gali būt pervėlu!

Visais Apdraudos Reikalais Reikalaukite Agento ar Brokerio, kad jis parūpintų jums
polisą per MŪSŲ Kompaniją. Nelaimėi ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"MES ESAM PIRMAKLASIAI NARIAI CHICAGO BOARD OF UNDERWRITERS"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 West Adams Street

Kambarys 1548-54

Telefonas: — CENTRAL 5208

— GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ KOMPANIJŲ: —

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

30 Metų "VYTIES" Jubiliejaus ir Lietuvos Vyčių 32-tro Seimo Proga
Nuoširdžiai sveikinu Visus Delegatus ir Lietuvos Vyčių organizaciją.

ARTISKAS PERDIRBIMAS IR APDENGIMAS
AUKŠTOS RŪŠIES DARBAS

ATSAKOMINGAS IR PRIEINAMA KAINA

JOSEPH KAZIK, Savininkas

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.

PARLOR SETŲ IŠDIRBĖJAI

4140 Archer Ave. — Telefonas: — LAFayette 3516 — Chicago 32, Ill.

LIETUVIŲ RAKANDŲ DIRBIMO ĮSTAIGA

Sveikiname Jubiliejaus Metu
LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJA

Seniausia Lietuvių Taupymo Bendrovė
**KEISTUTO SAVINGS AND
LOAN ASS'N.**

Savings Insured Up to \$5,000.00
Federal Savings and Loan Insurance Corp.
Washington, D. C.

3236 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

JOS. M. MOZERIS, Sec'y.

CALumet 4118

WELCOME DELEGATES OF THE —
KNIGHTS OF LITHUANIA 32nd NATIONAL CONVENTION

Cicero, Ill. — Sept. 21-22-23rd, 1945
Save Where Savings are Insured for Safety

**STANDARD FEDERAL
SAVINGS AND LOAN
ASSOCIATION**

Archer and Sacramento Avenues
Chicago, Ill.

Assets — \$15,000,000.00. Reserves — \$1,250,000.00.
(Strongest in Illinois)

Chartered and Supervised by the U. S. Government

JUSTIN MACKIEWICH, President

30 METŲ "VYTIES" JUBILIEJAUS

ir

L. VYČIŲ 32-tro SEIMO PROGA

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINU VISUS DELEGATUS IR
VISĄ LIETUVIŲ JAUNIMĄ

Susibūrusį LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJOJE

Linkėdamas ko-geriausių pasekmių.

SENIAUSIOS Ir MODERNIŠKIAUSIOS
LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

JOHN F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Ambulansas Dieną ir Naktį.

— DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS —

4605-7 S. Hermitage Ave.,

Chicago, Ill.

Telefonas — Yards 1741-2

4330-34 S. California Ave.,

Chicago, Ill.

Telefonas — Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse.

Narys — L. Vyčių 13-tos Kuopos.

SVEIKINAME

**"Vyti" 30 metų jubiliejaus proga ir L. Vyčių 32-ji seimą
L. Vyčių Draugovė (K. or L. Seniors):**

Kun. Ignas Albavičius, dvasios vadas
Leonardas Šimutis, Garbės pirmininkas
Stasys Pieža, pirmininkas
Dr. Al. M. Račkus, vice pirmininkas
Ignas Sakalas, vice pirmininkas
Vincentas Ed. Pavis (Pajaujis), sekretorius
Vincas Rėkus, finansų sekretorius
Kastas Zaromskis, išdininkas
Ona Aleliunienė, išdo globėja
Viktoras Balanda, išdo globėjas.

Draugovės Nariai:

Kun. Ignacas Albavičius,
Ona Aleliūnienė,
Dr. Petras Atkočiūnas,
Viktoras Balanda,
Rapolas Baliauskas,
Kun. Kazimieras Barauskas,
Jonas Brazauskas,
Petras Cibulskis,
Pranas Čižauskas,
Jonas G. Evanauskas (Evans)
Adv. Juozas J. Grish (Grišius),
P. Gudinskienė,
Adv. Jonas Janušas,
Ona Jeselskienė,
Vincentas Jodelis,
Kazimieras Jonaitis,
Antanas Joncha,
Nikodemas Karlavičius,
Jonas A. Kass,
Jonas Lebežinskas,
J. Marinienė,
Stanley Mažeika,
P. F. Metrikis,
Edvardas Misius,
Ona Misienė,
Antanina Navikaitė,
Jonas W. Pachankis,
Dr. J. Paukštys,

Vincentas Ed. Pavis (Pajaujis),
Stella F. Pavis (Pajaujienė),
Antanas B. Petkus,
Agnes Petkienė,
Vincentas Petrauskas,
Antanas Petrulis,
Kotrina Petrulienė,
Stasys Pieža,
Prof. Antanas Pocius.
Pranas Pumputis,
Dr. Al. M. Račkus,
Vincentas Rėkus,
Ignacas Sakalas,
Elzbieta Samienė,
Stanley Šimulis,
Leonardas Šimutis,
A. Stockus,
T. Stučinskienė,
Petras Srubas,
Kun. M. Urbonavičius,
Ona Valatkienė,
J. Valikis,
M. Varkalienė,
Ona Vaznienė,
A. Zakaras,
Kastas Zaromskis,
Antanas Zickus,
M. Zizas.

Nuoširdžiai Sveikiname VISUS DELEGATUS
ir Linkime

LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJOS
32-tram SEIMUI

Kuris įvyksta Cicero, Illinois,
Rugsėjo 21-22-23 dd., 1945 m.

GAUSINGIAUSIŲ PASEKMIŲ!

Linki — ANTANAS ir AGNES PETKAI
Nariai: — L. Vyčių Cicero 14-tos Kuopos ir
K. of L. Seniors — Draugovės.

NULIŪDIMO VALANDOJE
Kreipkitės Prie

ANTHONY B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Dvi Moderniškos Kaplyčios Jūsų Patogumui —
1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Telefonas — Cicero 2109
6812 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROVEHILL 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir jūsų finansiškam stoviui prieinamas.